

Lause quare marie seruiendū

Incipit particula prima de xl specia
libus causis quare marie sit seruiendū.

Qualusa multipici seruire dei ge

ntrici debes dū viuis. post mortē vinere si vis.

Rūma. Quia filius dei cui⁹ om̄is actio christiani est le-
ctio. honorat et magnificat matrē suam. iuxta qd̄ p̄cipit
Eto. Et. Honora patrē tuū et matrē tuā tē. Pater enī chri-
sti p̄ naturā. mater est populi christiani p̄ gratiā. Ideo de ma-
tre sua dicit ip̄e christ⁹ Isa. Ic. Domū maiestatis mee. Ic. ma-
rial glōrificabo. Et paulo post. Locū pedū meoz glōrificabo. Caput christi di-
uinitas. i. Chor. v. Caput christi de⁹. Pedes quib⁹ venit ad nos b̄umanitas. cui⁹
loc⁹ vterus vaginalis. Quē sez locū put possum⁹ debem⁹ honorare. q̄ oia bona
venie gracie et glorie nobis inde affluerunt et affluit incessanter. Eccl. i. Ad lo-
cū vnde exēt flumia reuertunt et itez fluant. i. reuerti debet. p̄ iugē recordatio-
ne. p̄ debitā veneratōez. p̄ gratiarū actionē. et h̄ ut iterū fluant.

Scuða. Quia spūlctū mariā p̄cipit honorari. ibi. Adorate scabellū pedū ei⁹
q̄fī sanctū est. Querel libro. c. titulo. ir. q̄ maria dicit scabellū. Hoc scabellū
ad litterā adorauerūt tres magi adorātes m̄rem cū filio. Dat. ii. Honorare siq̄
dē mariā thesaurizare est sibi vitā eternā. Eccl. iii. Hic q̄ thesaurizat. ita et q̄
honorificat matrē suā. i. mariā. Eph. vi. Honora p̄rem et m̄re tuā. qd̄ est māda-
tū primū in p̄missiōe. vt bñ sit tibi. et longeu⁹ sis sup̄ terra. Pater n̄r christ⁹ q̄ ges-
nuit nos fm̄ q̄ de⁹. Un̄ Jaco. i. Volūtarie genuit nos vbo vitatis tē. Et fm̄ q̄
bō mirabiliter pepit nos in dolorib⁹ passionis. Un̄ Joh. xvi. M̄ier. i. humana
christi natura. cū parit tristiciā habz tē. Un̄ dicit Dat. xxvi. Trist⁹ est ania mea
vsoz ad mortē. Pater n̄r maria: q̄ lic̄ nō nisi vnicū filiū carnaliter genuerit. i eo
tamē spūalis mater effecta est magne multitudinis filioz. q̄ p̄mogenit⁹ christ⁹.
ad Ro. viii. Libro. vi. titulo p̄mo. q̄ maria mater. m̄la inuenies de huīusmodi.

Dercoureso. Un̄ Eccl. iii. Qui seruūt ei obseq̄ntes erūt sancto. i. christo. q̄ est
sanctus lctōz. Dan. ix. Et eos q̄ diligūt cā diligit de⁹. Hic enī q̄ nō honorifi-
cat filiū nō honorificat patrē q̄ misit illū. Sic ecōtra nō honorificat filiū q̄ nō ho-
norificat matrē que genuit illū. Hieronym⁹. Nullū honor matris us ei⁹ ē qui
natus est ex ea. Idē. Null⁹ honor matris ali⁹ est nisi cū ille irre honorat q̄ nasci
dignat⁹ est ex ea. Idē. Nulli dubiū quin totū ad gloriā christi ptineat. q̄cūdī dī
gne genitrici ei⁹ imp̄sū fuerit ac solēniter exhibitū. Etūs ber. Nō ē dubiū q̄cūdī
in laudib⁹ matris p̄ferim⁹ ad filiū ptinere. et rursus cū filiū honoram⁹ a m̄ris glo-
ria nō recedim⁹. Ad h̄ designdū brā illa mulier q̄ extollēs vocē de turba. Luc. xi.
volet filiū collaudare. dicit illi. Etūs vēter q̄ te portauit. et vbera q̄ suristi. in-
telligēs p̄ spiritū sanctū i matris laudib⁹ filiū collaudari. Isē Idē significatū est
Lanti. q̄. Vbi postq̄ se laudauerat fili⁹ dices. Ego flos campi tē. Istatim trāsit
ad om̄edatōem matris dicēs. Sicut liliū inter spinas. sic amica mea inter filias. I
q̄ oñdit q̄ laus sua laus m̄ris ē. et ecōverso. Et vocat cā amicā. ad oñdēdū q̄ sicut
oia om̄nia sunt cē amārib⁹. sic laus vtriusq̄ om̄nis est vtric⁹. et q̄ post laudē fili⁹
succedit laus matris p̄mo loco. Tēbūs hildefonsus. Ut fiā sern⁹ deuot⁹ fili⁹
generati fidel⁹ appero fieri fū⁹ genitric⁹. et vt zp̄ber fuisse dño i testimoniū q̄ro sup̄
me dominū m̄ris ei⁹. Sic ei referit ad dñm qd̄ fuit ancille. et redūdat i filiū qd̄ i
pedis m̄ri. sic alenat i nutritio qd̄ adhibet nutriti. Sic trālit honor i regē q̄ defer-
trata. Quia p̄ ipaz et i ipa et ex ipa augef glia pa

Leur i sam'laru regine.
tris et fili⁹ er spūlanci. Un̄ i Psal. Magnus domin⁹ et laudabilis n̄mis
in cūitate dei nostri in monte sancto eius. Lic̄ enim in om̄ni creatura sit deus

Fo. pxi

c 5

Biero.

Beri.

Hilde-
fonius

Liber .II. Particula .I.

Alcuin⁹

magn⁹ et laudabilis nimis.tamē nominatim dicit magnus et laudabilis nimis
in ciuitate dei nostri.que est maria. De qua dicit. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas
dei. Alcuin⁹. In hac ciuitate et in hoc mōtel magnus domin⁹ et laudabilis ni-
mis. Imo audacter dico. maior et laudabilior q̄ in omnib⁹ creatur⁹. Qui enī ce-
lo terraq; nō capitur. et qui mūdū pugillo cōtinet hui⁹. vtero clausus est. et inde
assumpsit vnde patri cōbediēs vscq; ad mortē extitit. propter quod et ducus exalte-
uit illū. et dedit illi nomē quod est sup̄ omne nomē. Dicat qui melius sentit. In
nullo quippe mihi videſ maior deus q̄ se hūliauit homo fact⁹. nec vñq; lau-
dabilior q̄ factus est clemētior. qui omnipotētiā suā marime parcēdo et misere-
rēdo manifestat. Propter h̄ dicit de maria.i. Cho.xi. Dulier glāia est viri. Et pro
verb. viij. Dulier diligēs corona est viro suo.

DUcta. Quia p̄ ipam et in ipa et cū ipa et ab ipa habet mūdus et habuit et ha-
biturus est omne bonū. id ē christū. qui est omne bonū. et summū bonū. et si-
ne quo nihil bonū. qui est solus bon⁹. Unde ipē dicit Luce. xvij. Nemo bonus
nisi sol⁹ deus. Et sine quo nemo bonus. qui omnib⁹ omnia factus est. vt oēs sal-
uos faceret. et q̄ in futuro erit omnia in omnib⁹. i.ad Chorin. xv. id ē sufficientia
omniū. Vel omne bonū potest dici illud triplet bonū. sine quo nō habet summū
bonū qđ ē christ⁹. Bonū. s. venie ḡtie et glie. Ideo de maria dicit hūana natura
sap. viij. Venerit mihi oia bona pariter cu illa r̄c.

Ettra. Quia inuenīt maria inuenīt omne bonū. Un̄ ipa dicit puer. viij. Qui
me inuenierit inueniet vitā. et hauriet salutē a dño. Ecce vita gratie in p̄sen-
ti. et salus eterna in futuro. Et in his duob⁹ cōsūltit q̄cūd necessariū est. Ideo
puerb. viij. dicit de maria. Qui inuenit mulierē bonā. id ē mariā. Inuenit bo-
nū. et hauriet iocūditatē a dño. Iocūdiratē. duplice. cōsciētē hic. leticie in futuro.

Ep̄tima. Quia diligēt diligētes se. imo etiā seruit seruientib⁹ suis. sicut inſra-
postendē. Unde dicit puerb. viij. Ego diligētes me diligō. Sed quicūq; di-
ligitur a matre diligēt et a filio. et ecōuerso. et per cōseq̄ns a tota curia celesti. Un̄
sapie. viij. Hanc amauī r̄c. Quere inſra particula. iij. titulo q̄ debem⁹ marie dile-
ctōem. Ideo dicit ipa cum filio Joh. xiij. Qui diligēt me. diligēt a patre meo et
a filio meo. et ego diligā eum r̄c. Sequit̄ in autoritate p̄ma. Et qui mane vigi-
lauerint ad me inuenīt me. Vigilandū est ad mariā. mane gratie. fugata nocte
peccati. Item mane. innouata cōscientia per penitētā. Itē mane. vt volens ei ser-
uire prius erierit a nocte peccati. Item mane tēporis surgendū est ad celebran-
dum seruitū eius. Vigilauerint ad me. id ē propter me habēdam et inuenīdā.
Item ad me. id ē ad seruitū meū quod decantandū est vigilanter et attēte. Unde
multa miracula legunt̄ accidisse. Sequitur. Inuenient me. Felix inuētio inue-
nire gratie inuentrice. quia inuenta inuenīt omne bonū. Eccl̄astici. xxij. Qui vi-
gilauerint ad illam. et cōp̄tient ei⁹ benedictionē. Ideo iustus quilibet tradere de-
bet cor suū ad vigilandū diluculo ad dominā. per quam redemptus est et reconci-
liatus. Eccl̄astici. xxix. Item sapientie. vi. Qui de lince vigilauerit ad illā nō la-
borabit diu v̄l in vacuū. Lassidentē enī illam forib⁹ suis inuenier. Sc̄mp̄ paratam
auxiliari et pulsantē vt intret. Unde dicit in apocal. iij. Ego sto ad ostū liberū
arbitrij. Fores anime p̄ quas ad animā itrat grātia marie. sunt timor et amor ma-
tris et filij. Istis foribus assider pietas marie et radius solis ad fenestrā clausam.
que si aperiat statim intrat radius. Assider etiā tanq; ianitor et custos. ne diabo-
lus vel peccatū subintrēt portas nostras ad iugulandū et defundandū. Porte iste
sunt nostri sensus exteriores. Unde dicitū est abrahe Gen. xxij. Possidebit i. i.
custodiet semen tuū. id ē viri iusti. qui sūt filij abrahel portas. i. quīcūq; sensus
linimicorū suorū. i. demonū et viciorū. quibus intrant ad animā iugulandam.
Dieremie. ii. Dors intrat per fenestras sensuū sc̄lics. Si de sapientia intelli-
gatur. fores eius duo testamenta. Itē sapientie. vi. Qui vigilauerit ppter illam. id ē mariā vel sapientiam adipiscendā. Cito erit securus. quoniam dignos se ipsa.

Lause quare marie seruendū

Id ē mūdos et humiles. circuit querēs. circuit id ē vndiq munit ne aliq parte pateat ingressus hostil. et in vijs suis. Iquādo videlicz imitātur illā. ostēdit se illis hilariter. **V**ie illi⁹ sunt. humilitas. pietas. caritas. veritas. et hmoi. **D**e quib⁹ ipsa cū sapiētia dicit Proverb. viij. Beati qui custo diūt vias meas. Et de quib⁹ dicit Proverb. iij. Vie eius vie pulcre. et omnes semite illi⁹ pacifice. **I**tē de his dīc ipa Ecclastici. xxiij. In me gratia omnis vie. scz que ducit ad vitā. id ē ad filiū meū. qui est vita. Custodiētib⁹ et ambulatib⁹ phas vias ostēdit maria seipaz hilas ritter et cunctib⁹ et h mūdo. Lz in omni puidētia. quā ipa dat ad pseruādā aiām loca curret illis q̄si adiutrix fidelissima.

Boen⁹

Otraua. Quia summa hor. or. summa gloria. et summa utilitas est seruire marie. Et d̄ ei⁹ esse familia. Si ei seruire regnare est. sicut dicit Boec⁹ de dño. et eius agi frenus summa libertas est. Un̄ et dicit ei a filio. Imo a tota trinitate Isaie. lx. Hens et regnū quod nō seruierit tibi peribit. et ḡtes solitudine vastabunt. Bene dicit solitudine. Iquia destituti tāte matris auxilio. et p cōsequens destitutus auxilio filij. et totius curie celestis. Sed ve soli. quia cū ceciderit nō habet subleuā tem. Ecclastes. iij. Seru⁹ autē marie si ceciderit n̄ collidetur. q̄ dñā misericors dicer supponet manū suā. Ipa enī sola post filiū comes est. q̄ possit subleuare cādente. Un̄ dicit cum filio Ossee. ix. Ue eis. cū recessero ab eis vastabunt.

P̄hus

Jocunda est ad cōfabulādū. Un̄ Sapiētia. viij. Erit allocutio cogitatiōis et tedijs mei. P̄hs. Facūdus comes in via p vehiculo est.

Humilis administrādū. Quod apparuit Luē. i. q̄n̄ m̄strauit elizabeth minori se.

Dives ad exhibendū. Sapiētia. viij. Sciens quoniā tecum cōmunicabit d̄ bovis suis.

Lomes ista

Portens ad protegedū. Unde ipi potest secure dicere seru⁹ ei⁹ illud Job. xvij. Po ne me iuxta te. et cui⁹ vis manus pugnet cōtra me.

Sapiens ad instruēdū. Quia doctrix est sapiētia dei. Sapiē. viij. Prover. xij.

Qui cū sapiētib⁹ gradū sapiens erit. amic⁹ stultorū simil' efficiet.

Misericors ad supportādū. Unde de sermo ei⁹ dicit in ps. Cū ceciderit nō collis der. quia domina supponet manū suā.

De illis autē qui nolūt seruire marie. vel qui peccant in eam. dicit Isaie. xlv. Confundant omnes qui repugnant ei. vt iudei. pagani. heretici. et blasphemari. Itē Ecclastici. iij. Maledictus est a deo qui etasperat matrē suā. id ē mariam. Ilsa etiā dicit Proverb. viij. Qui in me peccauerit ledet animā suā. omnes qui me odenunt diligunt mortē. Quia qui diligit iniquitatē odit animā suam. Hile Thobie xij. Qui faciūt peccati et iniquitatē. hostes sunt anime sue. Talib⁹ dicit Baruch iij. Obliti estis eum qui nutriūt vos. et matrē vestrā cōtristastis. id ē ecclesiam vel mariam.

Brego.

Tu Ora. Quia de fonte vite qui est apud decum. imo qui ip̄e est hauriens simila humilis et deuote oratōnis. larga refundit stillicidia seruis suis. marime si habeant vasa cōuenientia. Quere libro. iij. titulo. xviij. de misericordia ei⁹. Unde dicit cū filio Joh. xij. Qui sicut veniat ad me. et bibat. Quere libro. xij. particula puma. scilicet de orto. versu. vi. ubi ortus dicit s̄libodus. Et hec impetratio grātiafigurata est Johā. iij. Ubi vino deficiēt in nuptijs vinum impetravit a filio. Nec solū grātia impetrat. sed et impetratā conseruat. Et hoc necesse est. q̄ sicut dicit gregorij. Lito bonū perdis quod a largiente nō custoditur. Propter hoc illi cōuenit illud Ecclastici. xvij. Gratiā hominis quasi pupillā cōseruabit. Gratiā cōparat pupille. quia sicut pupilla cito ledit. sic grātia dei de facili amittit. Item quia sicut pupilla diligētissime conseruat. sic et grātia dei omni studio et omni diligētia debet cōseruari. Item quia sicut subtracta pupilla nihil valet oculus. sic nihil valet homo sine grātia dei. Item pupilla est parua et nigra. sic grātia dei ab effectu. quia hominē facit paruū et contemptibile in oculis suis. Item quia sicut pupilla oculum. sic grātia illuminat opus nostrum. Item quia sicut duplex pupilla duplicit oculo est necessaria. sic et nobis duplex grātia preueniens

Fo. xxij.

Liber .II. Particula .I.

Greg^o.

et subsequēs. **U**nū gregorii. Tua nos dñe gratia pueniat et sequat̄ tē. Itē q̄ sū
cut in pupilla p̄sistit vis visus corporalis. sic in grā dei vis visus spiritualis.

De cima. Quia filio irato potētissime recōciliat seruos et amatores suos. **L**o-
quī enim pacē in plebē suam. et sup seruos suos tē. īmo et sup om̄es se sup-
pliciter inuocātes. sicut patet in Theophilo.

Dodecima. Quia tanta est ei^o benignitas q̄ nulli formidandū est accedere ad
eum. Quere libro. iiii. titulo. xxiij. de benignitate ei^o.

Fulbt^o carnotē.

Dodecima. Quia tanta est ei^o misericordia q̄ ab ea null^o repellit. Quere li-
bro. iiii. titulo. xxiij. de misericordia eius. Fulbertus carnotē. Que prīilegio

virtutū in terris insignis eniuit. nunq̄ terrigenis patrocinari desistit.

Dodecima. Quia donis et carismatib⁹ edificat seruos suos. ut filij sui et spūs-

Sancti digna siat habitatio. Proverb. xiiij. Sapiēs mulier edificat domū su-
am. et familiā. Si ergo edificari desideras in habitaculū dei in spūscō. ad Eph.

**Quō ma-
ria vestit
seruos su-
os**

Vartadecima. Quia multiplici virtute q̄si multiplici veste adornat seruos su-
Aos. designata per dorcadem. que paupes vestiebat. Actuū. x. Propter hoc de-
ip̄a scriptū est Proverb. xxii. Nō timebit domui sue a frigorib⁹ niuis. **F**rigo-
ra niuis gelicidū peccati. Unde Eccl. xliv. Frigidus vētis aquilo flauit tē. Ut
frigora niuis. pena gehēnalis. Unde Job. vi. Qui timet p̄uinā irrueat sup eos
mit. Hoc dicit de nolētibus agere penitentiā in p̄senti. P̄uina gelascit in infi-
mis. et cito deficit. et signat penā tēporalē leuem et transitoriam. **N**it mit de su-
pernis. et signat diuinā vindictā. que subito ruet super capita impiorū. **U**nū pa-
rab. i. Cum irruerit sup vos repētīa calamitas tē. Que scilicet vindicta durati-
ua est in eternū. sicut in libano sunt niues cōtinue. sicut dicit Dicere. xvij. Nun-
quid de petra agrī deficiet nit libani tē. De huiusmodi niubus dicit itez Job
xvij. Trāsibunt ab aquis niuib⁹ ad ardore igniū vel nimib⁹. **V**el hec frigora sunt
psecutiones malorū. qui cōgelati sunt a flatu aquilonis. Ecclastici. xliv. Impe-
rio suo acceleravit niue. **E**cclast. **O**mnes enī domestici ei^o vestiti sunt dupli-
cibus. **D**omestici marie specialiter sunt illi fideles. tam viri q̄s m̄lieres. qui tan-
q̄s serui et ancille ipsius obsequijs se et sua impendūt. **E**t canētes ea que credunt
tante domine displicere. p̄ posse suo mouent ad omnia que beneplacita credūt ei.
Ist. **L**domestici. per oratōes et exēpla marie. **V**estimentū a dño in p̄senti. **D**uplicib⁹.
Multuplicib⁹. id ē diversis virtutū generib⁹. scilicet bysso castitatis.occo
gemine caritatis. iacinto desiderij celestis. et purpura regalis dignitatis. Que sc̄s
vestimenta sunt ad decorē et nitorē. Unde domin⁹ dicit anime dilectrici et ancil-
le matris sue Ezechiel. xvi. **V**estiuū te discolorib⁹. Itē ps. xliv. **C**ircumicta va-
rietatib⁹. Si de futuro itelligas. **V**estiri sunt. id ē vestient. **D**uplicib⁹. id ē vtra-
q̄ stola. Unde Isaie. lxi. In terra sua duplicita possidebūt. **V**el hec duplicita p̄pe
tua corporis imortalitas et aie impassibilitas. Immortalitas ad dotes corporis. im-
passibilitas ad dotes aie referat. **E**cōtrario negligentes seruire marie vestient si-
cut diploide confusione sua.

Dec duplicita sunt

Fides et operatio. Fides vestis interior. que ornat animā corā deo. Operatio ex-
terior que corā primo.

Sapiētia ad elidēdos errores et repellēdas hereses. et patiētia ad sustinendas tri-
bulationes.

Caritas dei et primi. Quia caritas opit m̄titudinē p̄tōp. Proverb. x. z. i. Pe. iiij.

Doga misericordie corporalia et spūalia. q̄ sicut vesti duplet munūt ī frig⁹ inferni.

Dāsuetudo cordis et castitatis corporis. Unde oram⁹. Ros culpis solutos mites
fac et castos.

Promissio vite que nunc est et future

Cōfessio peccati et laudis. O, cōfessio sit vesti. dic ps. Cōfessionē et decorē īdūsti.

Imbui sacramētis christi et exemplis informari.

Lause quare in marie serviendū

Dic diuino iuuari auxilio. ibi frui visione.

Aliter. Duplicia sunt. ornari iusticia que est declinare a malo. et facere bonū. Sunt litter castitas duplet. mētis et corporis. Un de fidelī anima dicit Apoca. xii. Datū est ei ut coopiat se byssino splēdente et cādido. In hoc q̄ dicit byssino et cādido. nota duplet castitas. In hoc q̄ dicit splēdēte. diffusio boni et cōpli. In hoc q̄ dicit datū ē. q̄ nemo potest esse p̄ se cast' v'l continē. sed tñ ex dono dei. Un Sa pientie. viii. Aliter om̄nes esse nō possum nisi hoc de' det z̄.

Item duplet vestis bona opatio. quasi forraturā habens recte intentōnis. De illis enī q̄ faciūt ope de genere bonorū. p̄ manū glia v'l remuneratōe tgali dicit Isa. lit. Telas aranee teruerūt z̄. tele eorū nō erūt eis in vestimentū. nec operient̄ operibus suis. ope ei coꝝ ope inutilia z̄. Hypocrite siqdē penulas habēt. i. vestes singularēs et defectiūas. q̄ non bona intentōe bñ opantur.

Itē duplet vestis. hiemalis et estivalis. Capa hiemalis patiētia et humilitas. contra pluviā grandinē ventū et niue temptationū et tribulationū. Estivalis sunt virtutes quibz tēpore pacis bonis opibus vacat. scz misericordia pietas cōpassio et hmoi. Uel hec duplicia muratoria sunt. sicut cōsueverūt diuites et nobiles in cōuiuūs magnis et solēnitatibz assumere vestes nouas et p̄ciosas. Quia non est fas induitū sacco intrare palaciū v'l ad regē. iiiij. Hester. Pro cōgruentia enī solēnitat̄ in nativitate dñi induēda sunt būlitas deuotio et ḡtiaz actio. In passione luci disciplina et cōpassio. Patiētia in festis martirū. Sacramonita in festis p̄fessorū et virginū. vt. p̄ varietate festi ip̄e habit̄ varicē. Sicut videre ē in magnis ecclesijs in habitu ministratiū. In rubijs p̄ martiribz. In viridibz v'l croceis aut iacintiis p̄ p̄fessoribz. In byssinis p̄ virginibz. Propter hec dicit dñs ecclie v'l fideli anime Ezech. xvi. Indui te mutatoribz.

Itē de tripli materia cōs̄ cit etiā nobis vestes. De pilis animaliū. hoc est. de lana. nobis tribuēs virtutē simplicitatis. De corticibz herbarū. hoc ē. de lino dās patiētia tribulatōis. i. ad tribulatōes sustinēdas. De visceribz vermuū mīstrans nobis viscera pietatis. quādo scz de eo qđ visceribz n̄ris subtrahim̄ de cibo et potu nostro pauperū viscera recream̄. Et hec est p̄ciosior ceteris. sicut vestis serica p̄ciosior vestibus alijs.

Isidor⁹ Largit etiā nobis vestē polimitā. id ē dīversis virtutibz velut filis distinctā. Est ei p̄ polimit⁹ fm Isid. idem q̄ multicolor.

Vestis enī cuiusq̄ vita illi⁹ est. De purpura discipline. De bysso castimonie. De iacinto celestis cōuersatōis. De coco gemine dilectōis. Uel p̄ purpurā intellige piētate que tingit in sanguine alieno. Sed patiētia in sanguine p̄prio. Caritas autē in sanguine dñico. Ethmōi filis cōterit vesti polimita. Qui enī opibus vni⁹ tñ virtus studet. id ē vel soli castitati. v'l soli pietati. v'l soli abstinentie. vestē habz vni⁹ us coloris. Sed hoc nō sufficit yagini glōse nisi sint amici sui et domestici exemplo illi⁹ circumacti varietate.

Itē p̄ oratōes et etēpla marie ac̄q̄runf illa vestimēta q̄ enumerat aplus ad Col. iij. dices. Induite vos sicut electi dei et dilecti sancti viscera misericordie. i. vestimēta calida. Lbenignitatē. scilicet larga. Lhumilitatē. scz levia. Lmodestia. scz bñ cōposita. Lpatientia. scz fortia. q̄si de panno bñ cōserto et firmiter tertio. Lsupportatē. scz q̄nq̄ amīcāda. Und sequit. Et donantes vobis in tē. Sup oia autē hec caritatē habete qđ est vinculū pfectōis. scilicet vt sint bene colorata. quia caritas est forma virtutū. que deaurat et colorat virtutes. et sint bene cōsuta p̄ dilectionē. que est vinculū pfectōis. Sequitur. Et pat̄ christi eructet in cordibz vestris. scilicet vt sint suauia ad tangendū. Ecce nouem paria vestimētorū. quibz qui modo adorant̄ merent̄ adiūgi nouē ordinibz angelorū. Et his omnibz adorat beata virgo domesticos suos. q̄bus ip̄amet est adornata. Unde dicit. Cir cūamicta varietatibz. Vestit etiā seruos suos bysso innocētie et simplicitat̄. sindone castitatis. et purpura caritatis. Propter hoc de ea dicit Prouer. in fine. L Bysus et purpura īdumētū ci⁹. q̄b⁹. s. induta ē. et q̄b⁹ induit suos suos. Itē ibidez.

Fo. xxij.

Liber .II. Particula .I.

Lindonē fecit et vendidit. Lindon est tela subtilis et mollis et bisso facta. et signat nouitatem sancte cōuersationis. Hanc facit nobis maria tribuens gratiam caritatis. a qua incipit cōuersatio sancta. Hanc etiā vestē tūc nobis qdāmodo vēdit. qn̄ nobis eā largif. et inde a nobis digne glorificat. Hanc etiā Lindonē sibi tunc fecit. qn̄ castitatem vōuit. Tunc vēdit. quādo p rotū virginitatis filio dei cōplacuit ut incarnaret in ea. Un̄ dicit ei ppheta. L. Occupis et re decorē tuum. id ē virginitatem tuā. Ite ut huiusmodi vēstimenta meli⁹ sedent et aptētūr seruis suis. fert vnicuiqz zōnā vel cingulū tēperātie refrenat⁹ pūos mot⁹. Un̄ seq̄tur. Et cingulū tradidit chananeo. Nō interptat̄ emulator v'l zelotes sine pparat⁹ aut negotiator. Vl chanane⁹ omurat⁹. s.a vicijs ad fuites.

De cīn-
gulo

Largif-
maria
veste

- L**alarē. p pseuerantiā. Gene. xxvij. Fecit iacob ioseph filio suo vestē polimītā et talarem.
- L**andidā sine admītiōe macule mortalē. Quia vestimentū mītū sanguine. l.i.cor. p⁹ mortali peccato fedatūlerit in cōbustionē. l. Isa. ix. Iō dicit Ecclesiastes. ix. Om̄i tēpore vēstimenta tua sint cādida. Vel vestimentū mītū sanguine cōversatio polluta p luxuriā. Apocal. iij. Ambulabūt mecum in albis. lscz si fuerint in albis. Et loquif de illis. Qui nō inquinauerūt vēstimenta sua. id ē corpora p maculam peccati mortalis.
- I**nconsutile. p integritatē vñitatē cōuersatiois erterioris et interioris intentōis. ne sit dissūta p duplicitatem. xl simulacra. xl hypocrisim. et ēplo tunice dñi. Job. xii. Ite. lxi. tir. Ab icidēt carnes vīas neqz figurās. aut stigmata facies vob. Fulgidā p exemplū. Unde Matth. v. Luceat lux vīa corā hoibus ut videat opa vēstra bona tē. Propt̄ angelū apparuerūt i dñica resūrectōe i vēste fulgēti Lu. xxiij. Ut postōs surreterāt a pctō. fulgeat cōuersatio tua alijs p exemplū.
- O**dorisera. p fragrantia opinōis. Cant. iij. Odor vestimentoz morū sīc odor thūris. Gen. xxvij. Eratimqz ut sensit vēstimenti ei⁹ fragrantia bñdicens ait tē. Tav. le habeto. si vis bñdici a vero vīaac. Quere de hac fragrantia paulo infra.
- S**ubtilem. p discretōes et suūpi⁹ discussionē. Eze. xvi. Indui te subtilib.
- C**alidā. p caritatē. Job. xxxvij. Nonē vēstimenta tua calida tē. Parab. vi. Nūqd pēt hō abscondere ignē. Caritatē in sinu. Cor. dis. Lvt vēstimenta ei⁹. l. i. cōuersatio et morē. Nō ardeat. lvt calefaciat tangētes. Nec est vēstis quā hester. id ē maria mītū mardocheo. i. penitēti. induto sacco. q significat timor seruīs. cū q nō intrat i paciū assueri. hoc est in celū. sicut legitur Hester. iij.
- S**eminā. p dilectionē dei et primi. Vel propter cordis et corporis honestatē. Pro q dabitur stola gemina. Unde sup. Domestici ei⁹ tē. Sed pri⁹ eruenda est vetus cōuesatio. Zachare. iij. Ausepte vēstimenta sordida ab eo. Ite. i. Inde. Odientes eam que carnalis est maculata tunica. Alter enī nō pōt noua cōuersatio qsl noua vēstis indui. Si vō vēstis hec nō pōt omnino exui. saltē sepe p penitētiā debet lauari. Isa. i. Lauamini mūdi estote tē.
- L**argif etiā quibusdā vēstem facinā vel cīlicinā. quib⁹ scz inspirat grām faciēdi pēnitentiā. Unde potest dicere cū filio illud Isaie. l. Induā celos. l.i. celestes viros Lenebris. l.i. lugubrē. i habitu penitēti. Let pena sacū operimētū coz. l. Filiū etiā dei ei suū induit ipa sacco nostre mortalitatē. quo indutus fecit p nobis penitētiā in cruce. et tantū vēstitus fuit sacco illo q fortis disruptus fuit in cruce. Unde filius patri. Concidisti. id ē concidi pmissi. l. sacū meū. id ē carnē. clavis scilicet lancea. De hoc sacco dicit Job. xvi. in persona christi. Sacū consui super cutem meam.
- L**argif etiā quibusdā specialib⁹ suis vēste quasi de eodē panno quo induta est. De qua dicit Proverb. xxri. Eratugulā vēstē fecit sibi tē. Et hoc pcedit ex marimo affectu misericordie. Nō notaſ p hoc q hec auctoritas cōtineſ sub līra Dem. quod interptatur viscera. quia p hoc marima misericordie viscera nobis ostēdit. Stragula dicit a stragos. qd interptat̄ talus vel variuz. Vēstis ergo stragulata.

Lause quare marie seruiendū

est queratio talaris p̄suerantia. varia v̄l polimita et tunica ioseph p̄p̄ ḡtiam
donor vel bonorum operum varietate. vt talis aia dici possit circumamicta varietatibus.
Vel stragulata. Ibi varietate picture v̄l texture firmiter posita. et h̄ vult glosa. q̄
lis solet dici brosdata. Vel terra firmiter ppter caritatis q̄ nunq̄ excidit indissolu-
bilite. q̄r Laque m̄le tribulatōnū nō poterū extingueret caritatē. Vel Ultra-
gulara. i.e. varia et diuersorum colorū. quib⁹ significat diuersitas vnitū. scz castitas.
būlitas. patiēta. et h̄mōi. Hec est vestis polimita ioseph. Et dicitur stragulata.
a stragulo qd̄ est pann⁹ q̄ supponit lecto et sedili. et dicit taperū in gallico. Un. viij.
Regi. viij. Tuit azahel stragulū. et infudit aquā et expandit sup faciē ei⁹ et c.l. Se-
cit sibi lqr a se debz incipe. Byssus et purpura indumentū ei⁹. I Byssus candidaz
significat innocētiā. purpura coloris languinei patiētiā. Qn̄ enī q̄s exemplo dñi
patiētū innocēter. tūc corā dño ornat eius aia elegāter. Vel iō stragulū. q; et in stra-
tu et in amictu idoneū sit. sicut dicit Isid. Vel stragulata vestis. Iḡtia religiose co-
versatōis. q̄ principalit cōsistit in tribu. In continentia mēbroz. In obediēta man-
datorū. In tolerātiā psecutorū. Stragulata enī sicut qdam volūt. dicit q̄si trian
angulata. Tres anguli sunt. animi deuotio. primi p̄passio. et carnis mortificatio.
Prīmū ad dñū. Secundū ad prīmū. Tertiū ad seipm. Vel tres anguli. Laus dei.
Utilitas sui. Exemplū. primi. Vestitus est ḡ veste stragulata. q̄ tria hec intēdit ī
verbis et opib⁹ suis. Nib⁹ istis modis veste stragulata fecit sibi Maria. Dabuit
enī varietatē donorū et gratiā. ministratiōnū et opatōnū. manifestatōez spūs. ser-
mones sapientie et sciēcie. fidē et grām sanitati. opatōes virtutū. ppheras. dis-
tōes spiritū. genera linguaz. interpretatōes sermonū. et cetera h̄mōi q̄ enumerat. i.e.
ad Chorū. xiiij. Itē habuit differētias virtutū. scz iusticiā. prudentiā. fortitudinez.
temperatiā. et ceteras vniuersas et singulas. Itē habuit differētias graduū. q̄ su-
it angelica cū angelis. ppheta cū pphetis. apla cū aplis. martir cū martirib⁹. con-
templatrit cū cōfessorib⁹. virgo cū virginib⁹. Et hec om̄ia supercellenter. Unde.
Multa filie cōgregauerūt diuitias. tu supgressa es vniuersas. Itē habuit diffe-
rētias statū. q̄r fuit kgo. cōiugata. et vidua mortuo ioseph. Itē habuit differē-
tias ritaz. q̄r fuit actiua et p̄teplatiua. Lya et rachel Maria et martha. Itē ha-
buuit differētias meritorū et p̄miorū. p̄us būl ancilla. tādē sublimis regina. Di
cī ergol. Stragulata veste fecit sibi. scz q̄ ornaret. nō ad ināne gloriā. sed vt pla-
ceat sposo suo. Hypocrite enī faciūt vesteres. nō ad se ornandū. sed ad vendendū
p̄cio laudis humane. Nota q̄ aliq̄ libri habēt. Stragulā veste fecit sibi. Itē eide
q̄ vestis polimita seu examita. i. plurib⁹ filis terza. De h̄ legi. viij. Regi. viij. Tu-
lit azahel stragulū v̄l stragulā. et infudit aquā. Hec h̄t de vestitu marie et fide-
lis anime. L Byssus et purpura indumentū ei⁹. Per byssum retortā candor cōsci-
entie et innocētiā vite. Per purpurā patientiā intellige. Vel byssus castitas. pur-
pura caritas. Vel byssus virginitas. purpura martirū. Moraliter. Byssus q̄
multis tunisiōib⁹ puenit ad cādorē. carnis castigatio. purpura solis regib⁹ cōueni-
ens. celestū contēplatio.

Berū.

Quintadecima. Quia p̄ces et sacrificia servorū suorū. et matime que ei ethibē
tur. offert in cōspectu diuite maiestatē. Unde sup illud Cant. ii. qui pascit in
ter lilia. dicit b̄tis bernard⁹. Dan⁹ marie quedā lilia candidissima sunt. nec cau-
sabit lilioz amator inter lilia nō inuentū. quicquid inter man⁹ marie inuenierit.
Non possunt igit̄ summe trinitati displicere exenia. q̄cūq̄ manib⁹ tam digne ges-
rule cōmittunt.

Sextadecima. Quia sicut filius ē mediator dei et homin. i.ad Thimo. ii. sic et ipa
nostra ad filium est mediatrix. qua scilicet mediante venit ad nos filius dei. et q̄
mediatrice ad filium puenitur. Ad quod innuendū christ⁹ mories ipam habuit ab
aq̄lōe. q̄ significat p̄ctōres. q̄si hoc ipo diceret. q̄ ipa mediare dexterā sue ppiciatō
nis extēderet p̄ctōrib⁹ p̄gelatis. qd̄ et ipse facit adhuc nob̄ p̄ctōrib⁹. put sīt ima-
go crucifixi. Et nota q̄ n̄ solū ex ea pte dexterā extēdit. s; et caput spinis coronatū
Fo. xiij.

Liber .II. Particula .I.

inclinavit. Quasi diceret. **D**uos peccatores p̄cibus matr̄ mee vobis dexterā por-
rigo. et caput meū dixit spinis ostēdo. **N**ō sit ḡ molesta amaritudo p̄passionis.
bis q̄s delectat dextera ppiciatōis. **H**inistra dei q̄ nihil habet in se sinistri est ira
ei⁹. **Vñ.** Statuer hedes a sinistris. **D**at. xxv. Sed oues a dext̄. in q̄ ei⁹ ppici-
atio. **E**t maria orādo nob̄ iperat ppiciatōe; dei. **A**liter. **A**glo aduersitas. **H**ie
remie. i. **A**b aq̄ lone pandet om̄ne malū. **E**ustinētib⁹ patiēter aduersa mūdi p̄ amo-
re dei. est ip̄a ad filiū mediatriit.

Decimaseptima. Quia aduocata n̄ra est ad filiū. si ē filius ad p̄f̄z. **I**mmo ap̄d **A**
patrē ⁊ filiū. p̄curat negocia ⁊ petitiōes n̄ras. **Vñ** ⁊ dicim⁹ ei. **E**ya aduocata
n̄ra t̄c. **S**ed nos miseri p̄ mala opa ⁊ pueris desideria h̄dicim⁹ ei. ⁊ nō sine p̄ma-
tina matr̄ ⁊ filiū iniuria. m̄ris p̄cib⁹ tollim⁹ effecrū suū. **T**ā prudēt etiā ⁊ discre-
ta est aduocata maria. q̄ nō p̄t fili⁹ vindicare in eos p̄ q̄b⁹ ip̄a allegat. **O**d signat̄
i factō abigail. i. **R**egū. xxv. Que auertit irā dauid a nabāl stulto subtilitate r̄bo-
rū suorū. q̄ nabāl significat p̄ctōrē. **T**ū postea interfec⁹ est nabāl. q̄z noluit emen-
dari. **D**esignat̄ etiā p̄ illā m̄lierē sapientē q̄ cūritatē abelā liberavit sapientia sua. ii.
Regū. xvi. Quere libro. viij. titulo. xxxi. de sapientia marie.

Multi
plex ad-
nocat⁹

Dicit⁹ ē sp̄issanc⁹. qui postulat p̄ nobis gemit⁹ inenarrabilib⁹. **R**o. viij.
id ē facit nos postulare. q̄ est amor patris ⁊ filiū. ⁊ placat nobis irā patris.

Secundus est fili⁹ dei sp̄ viuens ad interpellādū p̄ nobis. ad **N**eb. vij. Qui tāq̄ bo-
nus pugil ostendit p̄t stigma passiōis. **I**mpetrat etiā nob̄ fili⁹ a patre gratiam
sp̄issanci. **Vñ** dicit **J**oh. xiiij. Ego rogabo patrē. et aliū paclitū. i. p̄solatorē da-
bit vobis. **E**t de hoc aduocato dicit. i. canonica **J**oh. ij. **E**i q̄s peccauerit aduo-
catū habem⁹ ap̄d patrē iēsum christū iūstū. Itē ad **R**o. viij. Iēsus christ⁹ q̄ mor-
tu⁹ est. ⁊ q̄ resurrexit. ⁊ est ad dexterā p̄ris. etiā interpellat p̄ nobis. **E**st ḡ fili⁹ ad-
nocatus noster ap̄d p̄rem. ⁊ impetrat nobis remissionē p̄ctōr. ⁊ grām sp̄isscti. vt
dictū est. **H**ip̄isscrūs impetrat ḡtiā gemit⁹ ⁊ penitētie.

Terci⁹ aduocatus brā virgo. p̄cipue corā filio suo. ⁊ nobis generalitē impetrat om̄ne **C**
bonū. **H**icqdē deerat nobis aduocat⁹ ap̄d filiū anteq̄z maria nascere. **D**icit autē
pater **B**ene. ii. **N**ō est bonū hominē esse solū. i. nō sufficit vnic⁹ aduocat⁹ v̄l me-
diator aut intercessor hūano generi i celo. cū tot ⁊ tā piculosas habeat causas co-
rā me. **F**aciam⁹ ei adiutoriū. i. btām virginē. que alleget p̄ genere hūano coram
filio. sicut fili⁹ corā me. **P**ropter h̄ dicit ip̄a in ps. **L**estis in celo f. del. **Q**uere lib.
x. ii. de throno salomōis. y. y. **D**e his duob⁹ aduocatis. sc̄z matre et filio. dīcē
atus **B**er. **S**ecurū accessum habz hō ad deū. vbi mediatorē cause sue filiū habet
ante p̄rem. ⁊ ante filiū matrē. **C**hrist⁹ nudato latere patni oīdit latus et vulnera.
maria christo pectus ⁊ vbera. **N**ec p̄t esse villo mō repulsa. vbi p̄currūt et porant
om̄ni lingua diserti⁹ hec clemētie monimēta. ⁊ caritat̄ insignia. **N**uic autē tāte ad
uocate debem⁹ marimū solariū. grāz actōis. ⁊ salutatōis. ⁊ h̄mōi.

De ista aduocata narravit qdā sanct⁹ hō. q̄ cū qdā religiosi cātarēt illā antiphō-
nā. **S**alue regina misericordie. ⁊ diceret v̄bū illud. **E**ya ḡ aduocata n̄ra t̄c. pluri-
es in spiritu ip̄am matrē dñi viderūt ante filiū p̄sentiā p̄sterni. et p̄ totius illi⁹ or-
dinis cōseruatōe p̄carī.

Quart⁹ aduocat⁹ noster est angel⁹. **Vñ dñi. xij. dīc michael stare p̄ filiū p̄pli sui. **D**
Quintus aduocatus est elemosina. **Eccl. xxix. **C**oclude elemosinā in sinu paupis. et**
hec p̄ te erorabit ab omni malo.**

Sext⁹ oratio. **Vñ** sup illō ps. **L**Intret in p̄spectu tuo oratio mea. **D**ic glosa. **G**a-
gna virtus pure orōis hic ostendit. q̄ quasi qdā psona ad deū intrat. ⁊ illuc man-
datū pagit quo caro puenire neqt̄. **D**icit ḡlintr̄t. id ē nō arceat̄ ab ecclia celi vt
excōmunicata. qual' est oratio dīvitū. q̄ noluit audire paupes. v̄l legē misericordiam
p̄cipiente. **P**rouer. xxvij. **Q**ui declinat aurē suā ne audiat legē. ei⁹ oratio erit ex-
crabil. i. nō intrabit eccliam celi in p̄spectu dei. q̄ angeli sancti nō introserūt pro-
phanas voces. nec ianitor celi leprosas orōes admittit. **O**rōes thobie. q̄ interp̄

Berii.

Cause quare marie serviēdū

tatur bon² dñi. deserebant a raphael ante deū. Thob. xij. In h² q² dicit Lintret
in cōspectu tuo. Innotas q² oratio tanq² psona videt a dño. et audīt ut vor. Seq̄. L
Inclina aurē tuā ad p̄cēm meam. Singulariter. q² illud vñ q² est necessariū
Luce. p. petendū est.

Decima octaua. Quia p̄ pacificādis se suppliciter iuocatib² irato filio dulcia
vba rep̄sentat. vt sup̄ dictū ē. quoꝝ respectu fili² delectatus facile māsueſcit.
Iſa. xi. Delectabiliſſimabiliter linsans. I. i. chriſt² Lab̄ vberē. M̄ris ei rep̄sentato.
Seq̄. L Sup̄ foramina aspidis. et i cauerna reguli. q̄ ablactat² fuerit manū suā
mitteret. Christ² ei ut dictū est delectat² ab vberē matr̄ tēdit manū ḡre ad malos.
q̄ p̄us fuerat foramina aspidis et cauerna reguli. De vberib² marie inuenies lib.
v. de pulcritudine mēbroz̄ eius. titulo. xvij.

Decima nona. Quia p̄ salute famulatū sibi. nō solū p̄t filio supplicare s̄c alij
sancti. sed etiā potest autoritate materna eidē impare. Unde sic oramus eam.
Monstra te esse matrē. Quasi iperioſe et materna autoritate supplica p̄ nobis fi
lio. Istud plene inuenies libro. iij. nona p̄rogatūa eius.

Decima. Quia ipa est lignū vite his q̄ app̄hēderint ea ſpeciali amore et ſeru
tio. Lignum vite. I. arbor cui² fructus est vita ḡre hic. glie i futuro. S. chriſtus dñs. H̄i nō eſt hic fructus oīb. s. L his. Itm. q̄ app̄hēderit ea. q̄si dupli ma
nu. S. amore et ſeruſio. Et nota q̄ dicit app̄hēderit. q̄d vñ significat q̄ndā et p̄ſ
ſionē et festinantiā. Eſt enī app̄hēdere cito et q̄si violēter aliqd cape. et q̄d ſic captū
eſt firmiter tenere. nec facile dimittere. Ut videamur ei dicere illō. Gen. xxxij. q̄d
angelo dixit iacob. Nō dimittā te nīſ bñdices mihi. Derinēda eſt aut̄ nobisq̄ q̄
ſi duob̄ brachijs. sc̄z lacrimis et oratōib². Un̄ de lucta iacob dicit Oſee. xii. Fle
uit et rogauit eū tē. Oratiōe ei lacrimosa obtineſ bñdicio marie. Seq̄. L Et qui
temuerit ea. pſeuſerāt. nō declinās poſt meretricias voluptates. vt dicere poſſit
de ea ſicut ipa de filio. Lañ. iij. Tenui ea nec dimittā. ipi videlicet inſepabiliter ad
herēs. L Beat² ih̄ in ſpe. in futuro i re. L Beat² ad bonū ſnū nat². L Beat² id ē
bene i ſtutib² apt². L Beat² q̄r̄ oia optata ſuccedēt ei i futuro. Jō dicit ſap. viij.
In amicitia illi² delectatio bona. Et ideo bona q̄r̄ eterna. Nō ei tpale tm̄ eſt. nō
poſt simpliciter dici bonū. Beatitudo vō ē cumul² omniū bonoꝝ. q̄ nullo pa
cto ſubtrahi poſt. ſicut dicit gloſa ſup̄. Hoetū.

Decima p̄ma. Quia ſepe q̄s filij iuſticia dāmnat. matris mifericordia liberat.
Que ſez iuſticia filij et mifericordia matr̄ ſidenſ ſic altercari. Deut. xxij. Qua
ſit dicat iuſticia filij. L Ego occidā et peccatiā. Disericordia m̄ris r̄ideat. L Et ego
viuere faciā et ſanabo. Dicit etiā mifericordia matris illō. q̄d ſeq̄tur. L Et nō eſt q̄
de manu mea poſſit eruere. Fugias igiſ ſub p̄tectione manus ei² ſicut fecit theo
phil². et nihil timēdū eſt. Ipa enī dicit Ecc. xxiij. L Sicut nebulā teri oēs carnē.
ab ira. S. dei q̄si ab ardore ſolis. Ideo etiā ipa dicit de filio. Lañ. iij. L Tenui eū
ne ſez peccateret p̄tōres. Nec dimittā. Sed cōtinua p̄cū iſtātia furorē ipius retine
bo. Ipa eſt abigail. cui² prudētia retinuit furorē dauid ne vindicaret ſe de nabat
ſaulto. I. Regū. xxv. Et hoc eſt vñ dñs p̄q̄ritur. Iſa. lxiij. Nō eſt q̄ ſurgat et tene
at me. Itē. Eze. xxiij. Quesui virū qui iſerponeret ſepē et ſtarer opposit² ſi me p
terra. I. p terreno p̄tōrel ne diſſiparē eā. et nō iueni. L O, aut̄ ſctōꝝ p̄cib² domi
n² teneaf². oſteſt ipē loq̄ns moysi. Exod. xxij. Lerno q̄ pp̄l̄ ſiſte dure ceruicis
ſit. dimitte me ut iraſcat furor me² contra eos. et deleā eos tē.

Decima ſecūda. Quia cū ſit theſaur² dñi et theſauraria gratiaꝝ ei². donis ſpi
ritualib² ditat copioſiſſime ſeruētes ſibi. Un̄ dicit cū ſapiētia puer. xij. In
vñs iuſticie ambulo. in medio ſemitaꝝ iudicij. vt dicem diligētes me. et theſauros
eoꝝ repleā. O, aut̄ ipa ſit theſaur² dñi dicit. Sap. viij. Infinit² ē theſaur² homi
nib². q̄ vñ ſunt p̄cipes facti ſunt amicicie dei. Hoc totū ſufficiēter expositū i
uenies infra. li. iij. ii. de diuitiis marie poſt trac̄tā de paupertate ei².

Decima tertia. Quia cofeffio virginēi part² ore fit ad ſalutē. et ea ſequit² bñ
dictio dei p̄ris. Un̄ in ps. lxvi. L Cofiteat tibi p̄pli de². Cofiteat tibi p̄pli oēs. I

Fo. ccv

d

Liber .II. Particula .I.

Divid autem sit tā sedulo p̄fitendū. Subdit sc̄z q̄l terra. I. i. maria dedit fructū suū. I
et quo et p̄ quē nob̄ p̄mittit et sperat eterna bñdicio. Un̄ seqtur. L Bñdicat nos
de². I. i. pater bñdicat nos de² noster. I. i. christ² ver² emmanuel bñdicat nos de². I
id ē sp̄issctus. Dup̄ locū istū dic̄ glosa. Ille ḡfruct² ē virgo de virginē. dñs d̄ an
cilla. de² et hoīe. silius ex matre. fructus de terra. Quere libro. viii. titulō p̄mo de
terra versum illum.

**De pte
etōe ma
rie**

Decimaq̄rta. Quia potētissime p̄tegit seruos suos a triplici aduersario. f. mū A
do carne et diabolo. quib⁹ ē terribil⁹ ut castroꝝ acies ordiata. Multa de hmōi
babuisti sup̄ libro. i. ca. ii. de noīe ei². Iḡf q̄tiēscunq̄s rēptar⁹ sup̄ vires tuas. cla
mandū est ad eā. Esto mihi dñs turris fortitudis a facie inūmici. Sicut enī pue
rul⁹ timēs canē fugit et clamat ad matrē. sic q̄tuq̄s v̄hemēter rēptat⁹. et timer mor
sum diaboli vel cuiuscunq̄s rēptatōis. p̄ orōem refugere deb̄; ad matrē pietat⁹. Ti
tulo de noīe eius q̄re oīa ista. et quō ip̄a turris. Et nota q̄ brā virgo p̄tegit nos B
multipliciter. Un̄ dicit seruēt̄ suo Ia. xlvi. Herni² me² es tu. cū trāsier̄ p̄ aq̄s. I
id ē tribulatōes. tecū ero. et flumia. rēptatōnū et p̄secutōnū. nō opient te. Iō secul
re p̄t ei dicere qui deuote seruit ei illō. Job. xvii. Pone me iuxta te. et cui² vis ma
nus pugnet ḥ me. Itē discrete p̄sumēdo de adiutorio ei² si seruēr̄m² ei. possum²
illi dicere illō ps. In te. i. i. frutenobis a te dāra. et a filio ip̄etrāl inimicos. no
stros. Isez carnē mūdū et diabolū. v̄tētilabim². I. i. q̄si paleā deūcim². H̄z nota q̄
v̄tētilatio fit cū manib⁹. et fit duplex mot⁹. i. sursum et deorsum. p̄ qđ figuraꝝ bona
opatio facta ad honore christi et marie. et v̄tētilatē primi. In te. libi de. ppe adhe
rēdol. cornu. i. fortitudine christi in te incarnati fū bedā. q̄r cornu durius carne.
mollius osse. Sic nec christ⁹ penit⁹ videbat in sua maiestate. nec penit⁹ i. sua hūa
nitate. Et in noīe tuo. i. i. v̄tēte noīis tui. qđ est maria. Uel in v̄tēte tua noīabi
li. Spernem² insurgeōtes i. nobis. Isez mortu⁹ p̄cōx int⁹ i. corde surgētes. Quos
illi spernūt. q̄ eos cū indignatōe repellūt. s; nō spernūt q̄ eos recipiūt. et q̄si cū eis
colloq̄ntes in iōpis delectan̄. Prover. xvi. Indignatio regis. i. i. insti. lñcē mor
tis. i. suggestiōes diaboli et mor⁹ peccati. Peccatū enī et diabol⁹ mōr̄ est q̄ ani
mā interfici. Quos nūcios indignat̄ ret. i. qui bñ se regit. Prover. xx. Rer q̄ sedz
in solio iudicij. dissipat omne malū intuitu suo. Spernem² linqm. nō p̄sumē
tes de nob̄. sed de adiutorio tuo. Alia Ira dic̄ ex̄pliūs. In noīe tuo p̄culabim² D
aduersarios. Propter h̄etiā videt p̄pheta dicere seruo et tamatori marie. I. stitit
regina. i. brā virgo astitit tibi. Isez ad te iuuādūla deerr̄ mis. Itē sc̄z tibi p̄pa et sa
lubria impetrat. I. vestitu deaurato. i. in stola aīc et corporis v̄ credif. Circūdata v̄a
rietate. Igtiaz. q̄s sibi fuentib⁹ impetrat et largit. Ipa enī astat ad dēterrā pau
pis spiritu. v̄t saluā faciat a p̄sq̄ntib⁹ animā ei². Itē in mltitudine et v̄hemētia
rēptatōnū. dicēdū est illi sic dicit dño rex iōsaphat. i. pal. xx. In nobis q̄dem nō ē
rāta fortitudo ut possim² huic mltitudinī resistere q̄ irruit sup̄ nos. H̄z cū ignore
m² qđ agere debeam². H̄ solū habem² residui ut ocl̄os nr̄os dirigamus ad te.

Daria p̄tegit

Ut arbor sub vmbra ramoz et foliorū suorū. Quere libro. viii. particula p̄ma. versu
re. vbi ortus dicit vmbrosus.

Sub pallio hūilitatis et virginitatis sue. Hūilitas enī et v̄ginitas ale ei² sūt. Et la
te sunt ale iste p̄ vtriusq; vtrū plenitudinē. De q̄bo alis dicimus ei. Sub vmbra
alaz tuarū prege me a facie impiorū q̄ me afflitterūt. Itē alibi. In vmbra alaz tu
arū sperabo. donec trāseat inūtas. In vmbra v̄ginitatis h̄ incendiū luxurie. In
vmbra hūilitat⁹ h̄ ventū inanis glie. v̄l rēpestatē supbie. In vmbra māsuetudis
h̄ ḡndinē iracudie. O, ira d̄signet p̄ ḡndinē. habes sap̄. x. Et petrosa ira plene mit
ten⁹ ḡndines. In vmbra sue maternitat⁹ ab ira filiū sui. In vmbra v̄itas. cui² ip̄a
est mater. h̄ nūc hypocris. In vmbra orōis cōtra pluuiā diabolicaꝝ rēptatōnū.
Et sic de alijs. De his sufficiēter inuenies libro. viii. particula p̄ma. ix. v̄su. vbi or
tus dicit lareb̄osus.

Sub scuto patiētie sue p̄ exemplū. L Scuto circūdabit te veritas cuius. Itē ideo lñō

**Prote
git ma
ria**

Lause quare marie seruiēdū

timebis a timore nocturno.]

Angelos nobis in auxiliū mittēdo. **Hic** fecit basilio. Unde Angel' suis mādauit de te. Angel' enī mīstri et satellites sui sunt. de p̄cepto creatoris.

Contra inimicos nostros p nobis pugnādo. Unde cōuenit ei illō Eccl. xxi. **Tu** per scutū et sup lanceā aduersus inimicū tuū pugnabit. p te tē.

Estum p̄spitatus frigore aduersitatis temperādo.

Amaritudinē tribulatōis dulcedine cōsolatōis leniēdo. q̄ velut saplēs mulier ponit in olla cordis nostri p impatiētā bullētis aquā cōsolatōis.

Protegit etiā nos respectu misericordie sue q̄ ad nos. s̄ iusticie q̄ ad demōes vicia & peccata. **U**n̄ ipi vissime cōuenit qđ d̄r de filio puer. xx. **R**et q̄ sedet i solio iudi cij. dissipat oē malū ituitu suo. **S**ilz regina. i. maria sedēs cū filio i solio padisi oclō mīfīcordie respiciēs p̄ctōrē. intuitu suo dissipat oē malū. l.i. triplex malum. **D**alū sc̄z culpe. cui ipetrat veniā. **D**alū pene. quā nō sinit statim infligi. **D**alū diabolī. ne tēprādo rām̄ nocere p̄ualeat. q̄ntū desiderat. Dissipat enī p mīfīcor dia suā & sapiētā. cogitatōes malignoz. ne possint iplere man̄ eoz. qđ cēperant. Job. v. Idcirco q̄t̄ies tēptamur sup̄ vires. clamādū ē ei corde toto. **E**ya aduocata n̄ra illos tuos mīfīcordes oclōs ad nos p̄uerte. Et illō. Esto nob̄ dñia mīserere mei. Et sine ocl̄ tui sc̄licz fides et deuotiol. ad dominā nostrā donec mīsereat tui. vt euellat a laqō temptatōis pedes tuos. l.i. affectus.

Protegit etiā ab accusatōibz demonū q̄ accusant iustos i p̄spectu dei. die ac nocte. **G**id ē assidie. Ul̄ die ac nocte. s. de dissolutiōe p̄ p̄spa. & murmur p̄ aduersa. Apoē. xij. Eccl. xi. d̄r diabolo. **B**ona in mala p̄uertes insidiāt. & i electus īponit maculaz sc̄z inanis glie. Quis enī apud filiū accusare illū audeat cui matrē viderit patrocinante. Et si maria p nobis q̄s ḵtra nos. et si ipa est q̄ iustificat. q̄s est q̄ cōdemnet. ad Rom. viii. De hīmōi mīta inueniunt in libris miraculoz ei².

Protegit etiā ab accusatōibz distractoz. & a duētū malignitū. & a mīltitudine opantiū iniquitatē. sic p̄tz i miraclo de abbatissa pgnāte. quā v̄go v̄ginū reuirgianit. postq̄ ad p̄ceptū ei² eduxerat angeli puer de vtero ei². nec i partu idiguit alia obstetce. Quiē vicz puer trāsimisit p̄ ipos angelos nutriedū cuidā herēite. Qui puer postea fact̄ ē eōs. Jo d̄ ipa d̄r sap. x. In fraude circūueniētū illi affuit. Quere paulo iſtra.

Protegit etiā a corporalibz incēdijs. **H**ic patz de qđā puerō iudeo. quē p̄ su² piecit i clibanū ardētē. q̄ adorauerat imaginē brē virgis cū puer̄ christianis. Et b̄tā v̄go apparuit ei i medio fornacē i specie imagis quā puer adorauerat. & p̄terit euz sub pallio suo ab incēdio. & fecit mediū fornacē q̄si vētū roris flātē. **Q**uo miraclo vilo. mīti iudei p̄uersi sūt ad fidē. & p̄ pueri i ipaz fornacē piecit̄ ē & obust².

Protegit etiā christ̄ seruos sue genitric̄. vt veraciter dici possit. Qui habitat i ad iutorio altissime dñe in p̄ceptōe dei celi cōmorabit.

Protegit etiā nos maria a corporalibz inimic̄. put sepe legif̄ i miraculis ei². & a seductōibz aīaz. & ei cōuenit illō sap. x. qđ d̄r de sapiētā. & recte p̄ intelligi de maria. **C**ustodiuit illū. l.i. fūi & amatorē suū lab inimic̄. extētoribz & manifesti. i. d̄ractōibz q̄ famā. heretic̄ q̄ fidē. tirānis q̄ vitā conant anferre. l. & a seductoribz tutauit illū. l.i. ab occēte insidiātibz. s. mīndo. carne. demōibz. **Q**uoꝝ p̄m² pietatē p̄ auariciā. sc̄ds castitātē p̄ luxuriā. terci² hūilitatē p̄ supbiā conat anferre. **E**cce sex atrocissimi inimic̄. & septim² p̄ quē oē alij pugnat. et sine q̄ nō p̄ualēt. s. p̄pa volūtas. **N**e sunt septē gētes q̄ sp̄ filios iſrl̄ impugnabāt. Judic. ij. **I**tē paulo an̄ d̄r sap. x. l. In fraude circūuenientiū illi affuit. Illi. l.i. amatorū suol circūuenientiū. l.i. de monū q̄ et iudia sp̄ nitū circūuenire eos q̄ ei fūiūt. Illi affuit illumīnas. s. ocu los ei² ad p̄uidēdū & canēdū eo ȳ isidias. q̄ est illumīatrij. l. & honestū fecit illū. l.i. purgatū velut aux i fornace p̄ tēptatōes & pugnas h̄ inimicos sup̄dictos.

Protegit etiā sic castellū. q̄ ipa ē castellū. **L**u. x. qđ ē refugii debilium. & ipa v̄bic̄ terraz refugii est peccatoz. Quere libro. xi. titulo. ij. q̄ ipa est castellū.

Protegit etiā sic tēplū. cū ipa sit templū dei viui. basilica veri assueri. sacrariū spūs.

Liber .II. Particula .I.

sancti ecclesia. i. congregatio et adunatio populi christiani. et dom⁹ oratiōis. Reos enī sanguinis defendit ecclesia si ad ipam resugent.

Maria ptegit

In igne. vt supra de iudeolo. Unde dicit seruo suo. Isa. cliiij. Deus es tu. cū am-
bulaneris in igne nō cōbureris.

In aqua. Isa. cliiij. Cū trāsiers paq̄s tecū ero. vt sup̄ in p̄ncipio hui⁹ caplī. Ipa ē
enī nauis q̄ suscipit amicos suos naufragatēs i fluctib⁹ mar⁹. Un̄ dicit eccl. xxvij. In fluctib⁹ mar⁹ ambulauī leū familiarib⁹ meis. vij; tāq̄ nauis. vt ipos
enipem a naufragio p̄tōz. et erepros dūcerē i portū volūtātē eoz. Quere li. ti. ti.
vñ. q̄ ipa ē nauis. Ambulat etiā i fluctib⁹ mar⁹ mestos solādo. et tristes letiscādo.

Maria
ptegit

In aere. ab incursu aeriaz potestati. Sicut sepe legit̄ in miracul̄ ci?

In terra. q̄d signū ē Apoç. xij. vbi d̄ i figura e⁹. Et adiuit terra m̄lerē. i. maria
deuota sibi aiaz. quā serpēs. i. diabol⁹ ifestabat. Iō ipa d̄ eccl. xxvij. In oī tra-
steti. i. fidelz me iuocatib⁹ sp̄ affui. Ul̄ ipaz i terra stare. ē iustos i v̄tute affirmare.

Maria
refugūs

Taccedere reformidat. **B**ūs Ber. Hic nomē iehu mel i ore tc. titulo de nomie
marie. Idē. Quid ad mariā accedere trepidat. Lib:o. iij. titulo d̄ beniginitate ma-
rie. De h̄ refugio d̄ ps. **P**etra. i. marial refugū erinachys. Libro. viij. titlo. r.
vbi maria petra. Propt̄ h̄ refugū dicit̄ ipa ciuitas refugij. figurata p̄ sex ciuitates
refugij. Hic. xxiv. Et bñ sex. q̄ sex modis inficiunt se generalz p̄tōres. Per vicia
cordis. q̄nq̄ sensuū corruptoem. Citra iordanē tres. et vltra iordanē tres. Iordanis baptisim⁹.
Citra iordanē tres. q̄ ad ipaz habet̄ refugere q̄ tēptāt̄ a tribō cor-
cupiscētib⁹. et ipos tueat̄ et faciat̄ i bono pficere. Ultra iordanē tres. q̄ p̄ ipaz sepe
redeut̄ ad veniā. et adipiscit̄ grāz et glāz. q̄ trāsierūt iordanē. i. q̄ triplici corupiscē-
tia seducti amiserūt innocētiā baptismalē. Sed nota q̄ ille ciuitates separe erāt ill̄
i refugij. q̄ nolētes ppetrassent homicidij. Sz nūc dilatata ē mificordia dei. et in
maria puidit refugū etiā volūtarij⁹ homicidis. Ipa enī est dom⁹ refugij. vt sal-
uos nos faciat. vt habeat̄ in ps.

Ite alio mō. Christ⁹ enī d̄ ostiū padisi. q̄ ad pastū vite intrāt oues. Joh. x. **B**eatā
aut̄ ego fenestra celi ē. sic canit̄ eleccia. Un̄. Intrēt ut astra flebiles. celi fenestra fa-
cra es. Solet aut̄ trāgere i q̄busdā zuiuīs q̄ paupes timētes iraciūdiā janitorz.
clamat ad fenestrā ut eis aliqd iaciat̄. Nō aut̄ discubuit sc̄i et angeli i zuiuīo ce-
lesti. de q̄ habet̄ Isa. xxv. Faciet d̄ns zuiuī tc. Ubi christ⁹ ostiū. Janitor iusti-
cia er⁹. Quā si reformidas. clama ad fenestrā q̄ ē maria. orādo et pauperē tuā alle-
gādo. vt saltē de mīc illi⁹ zuiuī vbi sunt plena fercla iaciat̄ tibi aliquātūlā solari-
onē. aliqua fragmenta gratiarū.

Tacsimile sexta. Quia pastū submīstrat famelics. et potū sūciētib⁹. Un̄ de ea dici. **A**
pt̄ sic de filio. Iacta cogiratū tuū i d̄na. et ipa te enutriet. Ipa enī esurientes im-
plet bonis. et dat escā esurientib⁹. dices cū filio. Diere. xxvi. Inebauī aiaz lassam. et
oēm aiaz esurientē saturauī. Ipi etiā dicere possum⁹ sic dicim⁹ filio. Oia a te expe-
ciāt̄ vt des ill̄ cibū i tpe. Itē dante te illis colligēt. apiente te manū tuā oia imple-
būt̄ bōitate. Auertēte aut̄ te faciat̄. i. respectū mificordie. turbabūt̄ tc. Itē alibi i ps.
Ocli oīm i te sperāt̄ o maria. et tu das escā illoz. i tpe oportuno. Apis tu manū tu-
am et iples oē aīal bñdictōe. Ipa ei dat iūmēt̄ suis. i. ill̄ q̄ suoz deferunt onera
mādatoz. escā ipoz. fenū sc̄i carnis fili⁹ sui. qñ sc̄i p̄ gram mīris digni etiūtū sacra
omniōe. Nō p̄figuratū ē in h̄ q̄ filiū natū posuit̄ p̄sepio. Quasi di. boni et asino.
Id ē his q̄ dīsignē p̄ bouem et asinū. q̄ sunt animalia laboriosa et onerisera. diceret in-
quā. Māducate ecce refectione vestra. Ipa etiā dat pullis coruoz. i. imitatoribus
penitētū. q̄ designant̄ p̄ coruoz. fidelerit iuocantib⁹ cam.

De ipa etiā q̄ ē fort̄ mulier dicit̄ puerb. i fine. De nocte surrexit. Itāq̄ p̄mptha et se-
dūlal dedit̄ p̄dam domesticis suis. et cibaria ancillis suis. De nocte surgere. ē in-
p̄sentis vite caligine auriliū impēdere. Domestici marie sunt. q̄ illi⁹ obsequijs se
totos īpendūt. quib⁹ dat triplice p̄dam. Predā in seip̄is. qñ sc̄i rapiēs a diabolo.

Lause quare marie seruicium

De theo/
philo.

quos ipse diabolus puerat eos restituit sibi ipsius. sicut prout in theophilo. Peccator enim sic dicit augustinus se non possidet ergo nihil. Item quod gratia eius subiectum carne spiritui in seipso. Dat etiam pueram iuxta se. deinde gressum suertedi alios ab illecebribus mundanis. et reducendi ad viam virtutis. Tercia pueram dat eis super se. impetrans eis a filio gloriam rapiendi regnum celorum. quod vnde patitur. Matth. xi. Aliiter de nocte surrexit tecum. Quo fructu. s. triplici. Primus. quod puerum rapit ab hoste. s. diabolo. sic ibi gloriam. Unde. Preda. Secundus. quod raptos ab hoste incorpore ecclie. Tertius. quod eosdem in modo et oculis fideles reficit multipliciter. Unus. Et cibaria ancillis suis.

Aug.

Preda multiplex.

Prima pueram fuit primi hominis actina. quod rapi voluit divinitatem. sicut dicit gloriam. ibi. Que non rapi tunc eroluebam. Secunda predam serpenti. id est diaboli. qui rapi hominem raptorum. Unde et ei dicitur Isa. xxxviii. Ve quod pueris non est ipse puereris. Tercia hominis terrena rapiens. Job. vii. Abundant tabernacula puerum. Quarta christi hominis. quod descendens ad inferos rapiuit diabolo puerum hominem. quem dominus rapiuerat. Ephe. iii. Captiuus durit captivitate. Quinta hominis hominis rapiens. sic faciunt pueri. Isa. ix. Ecclatati victores capta puerum. Sexta spiritus dei. qui rapi spiritum hominis. Unus actuus. viii. Spiritus domini rapiuit philippum. Sequitur. Et cibaria. pluraliter lancillis suis. Nec autem sunt cibaria quibus ipsa reficit seruos et ancillas suas. suis pueris meritis et exemplis. Septima. qua nutrit animam et saginat. Unde Sapientia. xvi. dicit de iustis. Omnes nutriri gratiae tue deseruerant.

Fides. ex qua iustus vivit. Abacuc. ii.

Hopes. qua pascit et pascit familiam suam odoribus paradisi. Unde et maria dicit. Flores mei fructus odoris et honestatis et honoris.

Caritas. quod de panis oem electamem in se habebas tecum. Sapientia. xvi. Que oibz oia facta est tecum.

Bona opatio. Unde Job. vi. Opamini non cibum qui perit.

Caro virginalis. quam sumim in sacramento filii. quod caro christi et caro marie una caro. Unus. i. Chor. vi. Erunt duo. i. christus et marialis carne una. Virginali. Ideo dicit ipsa. Qui edunt me adhuc esuriunt. quod si eius dulcedine gustauerit. adhuc plorabat desiderat expiri. Vel aliter. Ista est enim cibus et potum imitatus se. i. proba sua et opa. Verba. Unde dicit. Qui audit me non perfuderet. Opa. Unus. Qui operari in me non peccabunt. Imitatio operum duplet est. Vel ex exemplo ei bene operari. et hoc est edere. Vel ex exemplo ei in se extinguerem pueras concupiscentias. et hoc est bibere. Ideo dicit. Qui edunt me. i. mea conuersatio sibi incorpore. Adhuc esuriunt. quod non parit fastidium sed desiderium. Conuersatio enim sancta cuiuscumque est trahit in exemplum cibus est reficiens et nutritius spiritualiter. Unus Job. in fine dicitur est petrus. Pasce. ex exemplo scilicet. Et ideo multo fortius conuersatio beatitudinis pascit. cum ipsa sit panis in se hunc oem electamem sapientia. xvi.

Magni peccatores. Unus hester. vi. Nobiles exaltati sunt. et deuorauerunt inclitos. id est incorpauerunt sibi et ecclesie.

Verbum dei. Mar. iii. Non in solo pane vivit homo. sed in oibz quod procedit de ore dei.

Et nota quod pascit iste quod nos pascit maria. omnino et traxit est illi quo filios suos pauperunt primi parentes. De quo dicit in psalmis. Naturati sunt. scilicet ad animam filii. i. ad documentum filiorum. qui sentit adhuc ples quod commiserit parentes. Patres enim nostri premederunt vnam acerbam. Hier. xxix. et Ezech. xviii. et adhuc dentes filiorum obstupefecerunt tecum. Sup illud Job. iii. Hunc enim dormiens silenter dicit glosa. Si ad animam pecati putredo corrupitur. nullos et se gehennae filios precesset. Et dimiserunt reliquias suas parvulis suis. Iste reliquiae sunt famae. fames. mors et horribilis. Sapientia. xvi. Et iniuste omnes filii qui nascentur testes sunt neque aduersus parentes in interrogacione sua. Moraliter intelligitur illud de malis operibus peccatorum. quod scilicet opera filii eorum sunt. et in iudicio testificabuntur quod patres eorum iuste debeant condemnari.

Supdicta ergo cibaria vel sercula dat beata virgo ancillis suis. id est babilibz eidem.

Fo. xxiij.

d 3

Liber .II. Particula .I.

seruētibus. Quia p̄petates ancille Titulo de appellatōib⁹ marie. Ancille ergo et seruat beate virginī q̄ talib⁹ cibarijs desiderat enutri. Et nota q̄ his ancillis dant cibaria q̄ ad incipiētes. vt possint crescere. Eisdē alligat hostis. Job. xl. quo ad pficiētes. q̄bus diabol⁹ alligat et vincit. Ip̄e etiā mittunt ad p̄dicandū. puer. ix. quo ad pfectoros. Ecōtrario vō nolētib⁹ ei seruire videſ ipa dicere Isa. lxx. Ecce serui mei om̄edēt. et vos esurier. Ecce serui mei bibēt. et vos sitietis. Ecce serui mei lerabunt. et vos p̄fundem. Ecce serui mei laudabūt p̄ exultatōe cordis. et vos clamabitis p̄ dolore cordis. et p̄ p̄tritōe spirit⁹ v̄lulabitis. et interficiet vos ch̄ristus filius meus.

Decima septima. Quia cū sit mater sapientie q̄ est fili⁹ dei. in lege filij misericorditer instruit seruos suos. Un̄ de ea dicit̄ H̄ap. vii. Amicos dei et pp̄fetas. i. sapientes. cōstituit. Ip̄a etiā dicit eccl. xxiiij. Adhuc doctrinā q̄si pp̄fetiā effundā. et relinquā illā querētib⁹ sapientiā. Adhuc doctrinā. sc̄z paupertatis hūilitatis et castitatis. quasi pp̄fetiā. i. in signū futuri. Doctrinā istā effudit ipa abū dātus. q̄n̄ ordinēs sunt iſtituti ad honore eius. Ubi lucet doctrina v̄ginitas p̄ votū castitatis cōtra luxuriā. paupertatis p̄ abrenūciatōem p̄petatis cōtra avariciā. hūilitatis p̄ votū obedientie cōtra supbiā. Et hoc est triduū in deserto religionis. Eto. iii. Itē triduū dñice sepulture. in q̄ hō cōsepelit ch̄risto. p̄ qd̄ repaet trinitas mētris. et venit ad triduū remuneratōis. Effudit autē doctrinā q̄si pp̄fetiā. q̄ p̄ h̄p̄dicitur casus mūdi. et gl̄ia regni. Johel. ii. Propheta būt filij vestri et filie v̄re. intrādo religionē. p̄tēnendo mundū. anhelādo ad regnū. Itē Zacha. iij. Audi iesu sacerdos magne. tu et amici tui q̄ habitat corā te. q̄ viri portēdētes sunt. Jesus ille sacerdos magn⁹ christū signat. q̄ se obtulit p̄ nobis in cruce. amici ei⁹ omnes sancti. q̄ sunt viri portēdētes. portētū enī est signū. Eccl. i. Et relinquā illā q̄ rentibus sapientiā. Querētibus. Idicat nō inueniētib⁹. i. illis q̄ sunt in studio q̄ren di. nō in p̄sumptōe habēti. Iaco. iij. De⁹ supbis resiliit. Sapientiā hō mūdi. s̄z dei. quā describit Iaco. iij. Sapientiā q̄ desursum est tē. Alter. Adhuc doctrinā. i. noticiā figuraz. q̄s reuelat p̄ grām suā cui vult. q̄n̄ vult. et q̄ntū vult. q̄si prophetiā. i. sine falsitate et cū omni veritate. Siquidem q̄ prima bibit de fonte eterne sapientie. reuelare p̄t cui vult archana secretor̄ dei. Ip̄a est enī rebecca. q̄ de h̄dia sua potauit helyezer et camelos. Gene. xxvij. Heruias ergo deuote matris sapientie. et cibabit te pane vite et intellect⁹. et aq̄ sapie salutaris porabit te. Quā sc̄z sapientiā nō apphēdēt hoīes stulti. et cui obuiabūt hoīes sensati. Ecc. xv.

Decimaoctaua. Quia si recesserit a te pp̄ficiatio ei⁹ p̄pter p̄cā tua. q̄s cito permutieris reuertet ad te. Un̄ dicit cū filio Zach. i. Louertini ad me et ego conuertar ad vos. Un̄ etiā desiderās cōuerſionē nr̄am ad se et filiū suū. dicit cū filio aīe peccatri. Lāti. vi. Reuertere reuertere sumamitus tē. vt intueamur te. respectu misericordie. Et r̄plū qd̄ narrat petr⁹ damian⁹ quō pp̄ficiatio ei⁹ reuersa ē ad q̄sdā fratres q̄ seruitū eius intermisera. Quere infra. iij. particl'a. ca. xvij. de nō intermittēdo seruitio eius.

Decimanona. Quia sal⁹ nostra in manu illi⁹ est. et ei dicere multo veri⁹ vale Damus nos christiani q̄s diterint egip̄tij ioseph Ben. xlviij. Sal⁹ nr̄a in manu tua est. respiciat nos tantū dñā nr̄a. et leti seruicem⁹ regi filio ei⁹. Ip̄a enī p̄t figurari p̄ ioseph. q̄ interpretatur augmentū v̄l accrescēs. quia ei accreuit gratia fecūditatis super gratiam v̄ginitatis. Ideo Ecclesiastici. xxvi. dicitur de ea. Gratia super grām tē. Ip̄a est enī causa salutis generis hūiani. et q̄dam rō et p̄plemētū post filiū suū oīm que facta sunt et q̄ futura sunt.

Decimam. Quia seruēdo ei acq̄runk dies grē et gl̄ie. Unde dicit seruo suo p̄ querb. ix. Per me m̄ltiplicabūt dies tui. et addēt tibi anni vite. Un̄ etiā de seruis suis et filijs dicit. Dies pleni inuenient in eis. Prouer. iij. Lōgitudo diei rū in dextera ei⁹. quib⁹ remunerat seruētes ei ex caritate. Lz in sinistra illi⁹ dītie et gl̄ia. Dūiūtis enī et gl̄ia mūdana forte remunerant aliq̄ seruētes ei. cū sint indigni retributōe eterna. Unde dicit̄ est nabuchodonosor q̄yndictā dñi exercu

Petrus
damian⁹

Lause quare marie seruiēdū

erat in tirū Ezech. xxix. sub alijs ḥbis. Quia seruisti mibi ī tiro dabo tibi egyptū.
Nullū enī bonum irremuneratū.

Tricesimāphma. Quia post filiū dñā est vniuersē creature. Unū et dñā interptat. Ideo ipi tanq̄ dñe seruendū. Ideo videt ei dixisse tota brā trinitas illō ysa. xlvi. Labor egypti. et negotiatio ethiopie. et sabain. Viri sublimes ad te trāsibūt! et tu erūt. Per omnes istos signaē marie potestas sup iustos q̄s ptegit. et sup pecatores q̄s cōvertit. Labor egypti. p̄ctores laborātes in viciis mūdi. Hierem. ix. Ut iniq̄ ageret laborauerūt. Egyptus tenebre v̄l meror. Tenebre. q̄r amor mūdi exccat. Unū thobias exccat? ē stercorib⁹ hirundinū. Virtudines sancti sunt. q̄r tē poralia reputat stercora. cū aplo ad Phil. iii. vt christū lucifaciāt. Quibus sc̄z stercorib⁹ exccant amatores mūdi. Meror. Prouer. xiiij. Extrema gaudij luct⁹ occupat. Negotiatio ethiopie. Hoc cōcēit auarīs. q̄ aīas suas habet venales. Eccl̄ clēlastici. et. Ethiopie. ppter nigredinē. quia est? auaricie denigrat eos et exurit. Sabain. vel sabba captiuā. hi sūt supbi. q̄s ret supbie captiuat. Job. xli. Viri sublimes. lanteq̄ querterēt et marie darent. sc̄z p supbiā. postea sublimes faciētes seruitur tuū. et soluentes q̄slī tributariā pensionē. Sequit̄ i autoritate ysaie. xlvi. Post te. I quasi adolescētule post reginā. ancille post dñam. Ambulabūt. de virtute in v̄tuē. donec videant deū deoz in s̄vōn. Vinci manicis p̄gent. Necesse est ei seruis marie vinctas habere man⁹ manicis p̄ceptoriū dei. ne extēdant eas ad illicita. Et te adorabūt. tēq̄ dēpcabunt. p̄petētes respectū mīficordie tue et dicētes. Tm̄ in te est de⁹ verus tē.

Tricesimāsecūda. Quia q̄ diligit et honorat matrē domini. securē p̄t a p̄re et si lio ei⁹ petere misericordiā. Unū ps. dicit patri v̄l filio. Dñe dilecti decorē dominus tue. q̄ cōsistit in virtutib⁹ et donis gratiar̄. et priuilegiis meritor̄. Dominus ista beata virgo. Unū. Sapiētia edificauit sibi domū. Prouer. ix. Et locū habitatois gl̄ie tue. i. filiū tui. q̄r gl̄ia patris filius sapiēs. Prouer. x. Loc⁹ iste rter⁹ viginalis. Et bene dicit locū habitatois gl̄ie tue. i. vter viginale vbi gloriose habastī. et quē inhabitādo gloriosum effecisti. Cassiodor⁹ de dño. Gloriosum effici. q̄cquid inhabitare dignaē. Et subiūgit ps. Ergo ne p̄das cū impīus de⁹ animam meam tē.

Tricesimātercia. Quia p̄ incarnatiōem verbi q̄ in ea facta est redit peccatūt aīa ad ecclie vnitatē. Undē Hierem. xxvi. Reuertere ḥgo isrl̄. reuertere ad cūnates tuā istas. Usq̄q̄ dīcīs dissoluer̄ filia vaga. Quia creauit dñs nouū sup terrā. Dulier circūdabit virū.

Berū.
Dagū ster Rū shard⁹ de sc̄to victore
Tricesimaquarta. Quia p̄ mariā et christū quē p̄ mariā habuim⁹ q̄cquid p̄dideramus p̄ adam et euā. nobis est restitutū. Beat⁹ berū. Uehemēter nob̄ vir vnu et vna ml̄ier nocuerūt. sed p̄ vnam ml̄ierē et vnu virū omnia nobis restaurāt nō sine magno fenore gratiarū. Non enī sicut delictū ita et donū. excedit enī dāni estimatiōem bñficij magnitudo. Sufficere q̄dem poterat christ⁹. q̄r sufficiētia nostra ex deo est. sed nō erat bonū hominē esse solū. Longruū magis erat vt repatiōi eorū neuter sexus decesser. q̄p̄ corruptiōi neuter defuerat. Ideo dicit eccl̄. xxxij. Duo cōtra duo. vnu cōtra vnu. Dagister richard⁹ de sc̄to victore. Per marie pueriū recepit gen⁹ humanū qđ in p̄mo pente amiserat. et deiect⁹ est ille q̄ p̄mū parentē deiecerat. et erectus ille q̄ p̄mū deiectus fuerat. et recuperauit honorem quē amiserat. et ablaciū est p̄ filiū ei⁹ opprobriū nostrū. et deletū impropriū nostrū. Quale impropriū? Illō de q̄ legit. Nō cū in honore esset nō intellexit. cōparat⁹ est iumentis insipietib⁹ et similis fact⁹ est illis. Factus est enī homo ad imaginē et similitudinē dei. grandis hono. Sed nō intellexit. Ideoq̄ despetit. Despecta vero atq̄s rejecta similitudine dei. trāsfigurauit se ad similitudinē iumenti. Ecce quāle dedec⁹. Iuxta magnitudinē honoris. magnitudo dedecoris. Unū opprobriū et impropriū. Et iō iuste opprobrija exprobratiū ceciderūt sup eū. Ideo i p̄sona generis hūani clamat pphā ad dñm. Aufer a me opprobriū et deceptū. Et exaudit⁹ est!

Fo. xxvij

d. 4

Liber .II. Particula .I.

q̄ndo de⁹ ſormauit ſe ad illā q̄ hō trāſformauerat ſe ſilitudinē hūanā q̄ a ſe reiecerat diuinā. Et deus fact⁹ eſt quālī vñ⁹ ex nobis ppter ſuā hūanitatē. Et qđ dīcū erat p̄ ironiā de adā. ecce adā fact⁹ eſt q̄li vñus et nobis ſciēs bonū et malum. poſſunt ex ſententia iā dicere pater et ſpūſtanc⁹ de adā ſecūdo ſez christo hoīe. Ecce adā ſecūdus fact⁹ ē q̄li vñ⁹ ex nobis. ſciēs bonū et malū. ppter ſuā diuinitatem.

Damascenus. Quia ex partu et conceptu ei⁹ accreuit hūane nature propterea et dignitas mirabil. ex eo ſez q̄ fili⁹ dei mundū redēptur⁹ nō allūptit angelicā naturā ſed hūanam in ea et ex ea. **N**eſ. ii. Huiq̄ angelos apphēdit. h̄ ſermon abrae apphēdit. Et h̄ fuerat pfiguratiū **B**en. xxvij. vbi ſic legiſ. Vocauit iſaac iacob. et bñdixit. pcepitq̄ ei dicēs. Noli accipe ſiugē de genere chanaan. h̄ pſi cīſcere in mesopotamia ſyrie ad domū bathuel patr̄ matris tue. et accipe tibi vrore de filiab̄ laban auunculi tui. Et ſunt vba dei priſ ad filiū carnē ſūpturū. Chanaan ſicut dicūt interptat possidēs domū. et ſiſt angelos q̄ in celeſti domo ſp allūſtūt dñ. De quoꝝ genere noluit de⁹ pater ut fili⁹ ſibi copularet vrorē. i. aſſume ret naturā. Mesopotamia interptat eleuata. Syria ſublimis. Hec eſt hūana naſtura eleuata et facta ſublimis. exq̄ eam aſſumpſit ſibi fili⁹ dei. Et nō ad quācūq; ſed ad domū bathuel mittit. i. ad brām vrginē. Bathuel enī virgo dei. v'l cast⁹ dō interptat. Quia h̄ p̄uilegiū bñt vrgini ſeruaba. Et ibi accepit vrorē de filiab̄ laban. q̄ interptat candidatio. i. de puriſtimis et mūdiſsimis ſagib⁹ bñt vrginis carne. ſicut dicit damascen⁹. Et de vrgine voluit naſci. ad denotadū q̄ eccliam vrginē ſibi vrgini copularet. ii. **A**bor. xi. Despōdi vos vni viro vrginē caſta exhibere christo. Et ex h̄ maxima dignitas accreuit hūane nature. q̄ antea vilis erat. et clamabat ad dñm **T**ren. i. Vide dñe et plidera. quoniā facta ſum vilis. h̄ post incarnatōem dicit christo. Lū glia aſſumpſisti me. et facta ſum gliosa. ſicut innobil' ml'ier ſublimat̄ cu a viro nobili in mīmonū aſſumēt. Et hoc eſt q̄ omne p̄tū p̄ incarnatōem ſaluatoris ſuuius eſt q̄ ante. Sicut ignominios⁹ ē viro nobili vilie agere q̄ innobili. Biq̄deſ hūana natura p̄ enam fuerat ſathane pedib⁹ ſubſtrata. ſed modo p̄ mariā ſup angelos eſt exaltata. Et quā p̄ euā diabolus traterat in ieritū. mō p̄ mariā angelorū pcedit meritū. Et q̄ p̄ euā facta eſt ignominiosa. p̄ mariā p̄ angelis facta eſt gliosa. Intrauerat enī p̄ euā mors in mūdū. **H**ap. ii. Et p̄ empta ē mōs v marie puerperiū. Unī fili⁹ dīc **O**ſee i ſi. O mors ero mors tua zē. Itē hoc mīmonū ſupdictū ſuū ē v mīmonū heſter et aſſueri. Aſſuer⁹ q̄ interptatur bñtis. christ⁹ ē. Heſter abſcōdita v'l exaltata. Hec eſt natura hūana p̄us a do abſcōdita p̄ peccatū ade et eue. Sed ineffabilit exaltata qn̄ a christo aſſumpta. Unī petr⁹ cayphas. Maritari noluit vbu patr̄ alti⁹. nubere nō potuit caro gloriōſi⁹. Hō etiā p̄ h̄ matrimonū vhemeter magnificat⁹ ē. Qd admirās iob. vii. dīc dñ. Quid eſt hō q̄ magnificas eū zē. Et p̄s. Quid eſt hō q̄ memor es ei⁹. Iſez p̄ eo ſi liū incarnādo. Nā antea videbat pater oblīt⁹ hoīs. Unde in pſona antiq̄ p̄ dicebat dāvid. Uſq̄ dñ obliuiscer⁹ me i ſinē. vſq̄ auert⁹ faciē tuā a me. i. filiū tuū. Ideo orabat. **N**emēto nři dñe in bñplacito populi tui. i. in filio. Lvisita nos i ſalutari tuo. Hoc eſt in eodē filio.

Petrus cayphas. Quia volēs nos obtinere vitoria et pueniam⁹ ad coronā. ſciēs q̄ nō coronabit ſi niſi q̄ legitime certauerit. ii. **T**hūm. ii. pcurat forte bella et teptatoes amatorib⁹ ſuis. et ipos qn̄q̄ pmittit tribulari. Sed facit cu ſeptati one puentū et valeat ſuſtincere. i. **A**bor. x. et eis ſtutē ſubmiſtrat. et ſic pueniat ad coronā. Nā ipa eſt q̄ p̄cib⁹ ſuis meritis et exēplis. dat lasso ſtutē. et his q̄ nō ſūt. I fm ſuā reputatōem. i. hūilib⁹ ſtutē ſubmiſtrat. robur m̄l' triplicat. **I**ſa. xl. Idcirco de ipa p̄t intelligi illō. **H**ap. x. Certamē forte dedit illi. i. amatori ſuo. vt viceret. et coronā acq̄reret q̄ ſolis vitorib⁹ teptationū pmissa eſt. Let ſciret. p̄ expientiā. q̄ niā omniū potētior ē ſapiētia. i. maria. q̄ emphatice dicit ſapiētia.

Ricesimaseptima. Quia q̄ ſeruūt ei in pſenti. gliosiſſimā illi⁹ faciē viſuri ſūt in futuro. Unī iob. xxxij. dicit de maria. **L** placabil⁹ ei eſit. Iſez ſeruo ſuo. et videbit. Iſez ipē ſeru⁹. faciē eius in iubilo. **A**poſal. xxij. Seruīt ei et videtur ſaciē

Marie mēbra seruierūt nobis

eius. **G**ap. vi. In vijs suis ostēdet se illis hilariter. **E**t hec ostēsio in p̄senti p̄ ḡtē am est et fidē. Ambula ḡ vias eius q̄ sunt būilitas, puritas, pietas, paupertas, obediētia, et b̄mōi, et obuiabit tibi in futuro q̄si mater honorificata. **E**ccl. xv. De huīsmodi vijs dicit puer. iij. **V**ie ei⁹ vie pulcre. i.e. mūde ab omni p̄cō. Let oēs seruite illi⁹ pacifice. **Q**uia summū ei⁹ studiū est filio suo pacificare p̄cōres. **Q**uere de vijs ei⁹. **R**ogāda est igit̄ assidue ut doceat nos vias suas, et faciat abulare ī semītis suis. **I**sa. ii. **Q**uas q̄ in p̄senti tenuerit, reginā in suo decore videbūt ocl̄ eius. **I**sa. xxvij. **E**t qui imitātur eā erūt ex pte illi⁹. **G**ap. ij. **V**ide ei ipa dicere filio. si cūt fili⁹ patri. **J**ohā. xvij. **V**olo fili vt vbi ego sum illuc sit et mister me⁹. **R**ogāda ē aut̄ maria vt velit, q̄ si vult necesse ē fieri. sicut dicit aug⁹ de domino.

Aug⁹

Ricesima octaua. **Q**uia glorioſo fructu vētris ſuī remunerabit fuitētes ſuos. **U**nde depingit in imaginib⁹ ſuis filiū tenē q̄ſi ad dandū illū ſervitorib⁹ ſuis. cu ipa ſit pagatric opariorū. **U**n. **F**ili⁹ merces fruct⁹ ventris. **Q**uē fructū ipa ḡmendās ut p̄ ipo habēdo ſeruaf ei audi⁹. dicit puer. viij. **D**elior est fruct⁹ me⁹ auro et lapide p̄cioso, et genimina mea argēto electro. **P**ropter qđ q̄ſi assidue dicē dū ē ei. **B**ñdicit⁹ fruct⁹ vētris tui. **D**ere enī valde ḡmēdata et laudata n̄ p̄ adulatōeſ ſz p̄ veritatē libēter dare ſolēt illi q̄n̄ res ē ḡmēdatorib⁹ ſuis. ſic ſ̄ bono vino et b̄mōi. **S**z p̄chdolor p̄les ſeruos habet ven⁹ ſordidissima. q̄ſi maria purissima.

Ricesima nona. **Q**uia ſeruoꝝ ſuoz aias de corpib⁹ exēltes, pregit ab incurſu aeriaz potestari. q̄bus est terribil vt caſtroꝝ acies ordīata. ſicut ſepe legiſ in miraculis ei⁹. **F**ugīt enī q̄ oderūt nos a facie ei⁹. et ipa erurgēte in adiutoriūz noſtr̄z diſſipant inimici ſuī et noſtri. **L**uſtodiit enī exēplo fili⁹ aias ſeruoꝝ ſuoz. et ſ̄ manu peccatoris libabit eos. **U**n. ſap. c. **E**os q̄ ſe amāt a dolorib⁹ ḡnuabit. **I**b̄ dem. **L**uſtodiuit illū ab inimic̄z et c. **P**rouer. iij. **N**e diuittas eā et luſtodiēt te. dili ge eā et fuabit te. vt ſup. xxvij.

Uadragesima. **Q**uia glificabit in futuro ſeruētes ſibi. et honorificātes ſe in p̄ſeti. **U**n. dicit cū filio. i. **R**egū. ij. **Q**uicūq̄ honorificauerit me glificabo eū. q̄ autē p̄temnūt me erūt innobiles. **I**pa enī est ml̄ier ḡtiosa. q̄ inuenit ḡtia et glo‐riā. nō ſolū ſibi. ſed et nobis. q̄r graꝝ et gl̄iam exemplo fili⁹ dabit dñā nra. **D**ebit autē q̄ cōtemnūt ſeruūt ei⁹ nolētes ipam orare v̄l collaudare. videt ei fili⁹ dicer illud biere. vij. **N**oli orare p̄ pp̄lo iſto. nec aſſumas p̄ eis laudē et oratōeſ. et non obſiſtas mihi. q̄r nō eraudiā te. **O**d ſigūt ſt in hoc q̄ ſalomon nō exaudiuit matrē ſuām orantē p̄ adonia. iij. **R**egū. ij.

Incipit ſecūda particula ſecūdi libri

in qua agit quō maria de ſingulis mēbris ſuis et ſenſib⁹ nobis ſeruiuit in filio di et ſuo. et adhuc nō ceſſat nobis benefacere ex eisdē.

Prefatio in particulā ſecūdā

H Signata cauſa multipliſ qua
re mīri creatoris fuire ſbeat rōnal⁹ creaſa. hō videlicet et angel⁹. reſtat
aſſigre vñ et quō et a q̄bo et q̄lib⁹ eidē ſuiedū. **M**aria ſiq̄dē vt dicitū ē
lignū vite et hiſ q̄ velut manu dupliſ amore et ſuitio apphēderit eā.
Et ſic arbor ſecūda neſciēs ſteril p̄manere. vniuerſ et ſingul⁹ ramis ſuis et frōdib⁹
poſſidētib⁹ ſe ſddit fructū. ſic maria toti mōo et marie ſuis et ſpecialib⁹ ſuis. vniuerſ
et ſingul⁹ mēbr⁹ ſuis tulit et reddidit fructū vite. ſic q̄ſi plibādo iferi⁹ oſtēdem⁹. **E**t
p̄ graꝝ fluēta q̄ iugiter haurit ſōtib⁹ ſaluatoris et amic⁹ ſuis refūdere nūq̄ ceſſat.
reſerūt et ipi ſuitio vite. cui⁹ gūſtu dſideriū ipoꝝ ſatiabil⁹ inetnū. **E**t p̄pt h̄viōr ipa
q̄ſi ſmiari cū filio yſa. penl. bis q̄ ſibi fuire negligūt i p̄ſeti. **E**cce ſerui mei come‐
det et vos eſiriet, et ceta ml̄ta. **D**ebem⁹ igit̄ et nos ſingul⁹ marie mēbr⁹ ſuitiū ali‐
qđ ſpeciale. vt ad locū vnde erūt ſumia reuertat ut itex fluat. **E**ccl. i. **A**d h̄ aut̄
ſo. xxix.

o ſ

Liber .II. Particula .II.

primo' necesse ē ut singula mēbra nřa a peccati cōtagio p̄seriem'. et ipi' obsequijs eadē mācipem' ipam exorātes ingit et deuote. ut et mēbra nřa p̄ grāz suā a peccato coercat i p̄fenti. et grām submistrās bñ opandi. ea glificet i futuro. Sed iā vī deamus premui saltē p̄gūstatōe quō mēbra marie seruerūt nobis i paruulo. q̄ natus ē nobis fm̄ hūanitatē. et i filio dei q̄ dat' ē nob fm̄ diuitatē. Indagem' p̄ trea quō iugiter nobis seruit indignissimis et inḡtis. lices id cape mēs hūana. licet id lingua hois q̄ntūcūq̄ sit eloq̄ns nō sufficiat enarrare. Tale enī scrutinū valde necessariū est ad hūiliādos nos. cū etiā bō iustissim' respōdere ei nō valeat saltē vnum p̄ mille. Job. ix.

Dic̄ icipit scriptor ostēdere sub breuiloq̄o quō d̄ corde mēbris et sensib⁹ bē marie. sal⁹ humanī gener⁹ et redēptio p̄cesserūt. et adhuc p̄dēt incessanter.

De corde seruūt nobis maria Capitulū primū.

Piq̄dē et corde bē t̄ḡinis p̄cesserūt fides et p̄serius. p̄ q̄ duo initiata ē salus mūdi. et ipm̄ cor ei' p̄ oīb⁹ creatur⁹ dignū inuētū est exērē de corde paterno. p̄mo suscipe vñigenitū dei. qñ. s. cor p̄ris eructauit bōnū bonuz. qđ de sinu patris egrediēs. in sinu mřis h̄gis se recepit. **T**ē i corde ipi' et vtero misericordia et vi tas sibi obviauerūt. cū diuina iusticia paci porrigeret osculū salutare. **T**ē cor illius dulce et amātissimū pl̄q̄ dici possit amaricatū ē filio crucifixo. et aie ei' total' alue' p̄ p̄passione replet' ē torrēte passiōis. Que videlic⁹ aia tūc vulnerabat ob ini q̄tates nřas. et atterebat suo mō p̄p̄ scelerā nřa. Dolores siqdē nřos et filij. et languores nřos et vñigenit. nūc ipa portauit i intime pierat' viscerib⁹. Nā nunc suit ois plaga tristitia cordis ei'. Eccl. xxv. Caritate aut etimia qua vulnerabat vni genitū suū dedit p̄ scelerib⁹ nřis. et fructū vteri sui p̄ pc̄is animaz nřaz. Dic̄ee vi. Tūc adimplētū est illud qđ de p̄ma muliere p̄dixerat deus in figura marie q̄si loq̄ns de scđo adam. Ben. ii. Non est bonū hoīem esse solū. faciam' ei adiutoriū simile sibi. Polebat siquidē deus pater si liceat ita loqui. solius filij morte saluari gen⁹ humanū et diabolū ē demnari. s̄z disposuerat in manu semie tradere sylaram. Jud. v. Et q̄ vna ml̄r hebreas fusionē faceret i domo nabuchodonosor. Judith xiiij. De hac matia habuisti sup̄ cā. xxviii. Dō aut̄ p̄dixerat ysa. xliij. i ps̄oa christi. Torcular calcani solus. et de gentib⁹ non est vir mecum. sic intelligendū est et secure potest sic exponi. Uex̄ est dñe q̄ nō est vir tecū. s̄z vna ml̄r astat tibi crucifixo. que quascūq̄ plegas. quecūq̄ vulnera. quoſcūq̄ dolores sens⁹ et suscipis in tuo corpe cōpatiendo suscipit in viscerib⁹ cordis sui. Et sic dira lancea p̄forat latus tuū. sic eius aiaz p̄trāsent doloz tuor gladij vniuersi. Sic igit̄ p̄ q̄ntū hec mulier coopata sit ad salutē mundi. Nā filio ponente animā p̄ salute mūdi. mater et si nō posuit p̄ mundo animam. ex posuit tamē. et qđ potuit fecit. Nec ipa defuit martirio corporali. s̄z ei defuit martiriu corpale. Cum sit aut̄ valde cōpatiens ex eodem corde nob compatif dolentib⁹ et afflictis. et maximesi nos iuenerit p̄dolentes ei et cōpatientes sup̄ dolorib⁹ qui p̄transierūt ipi' animā filio paciente. sic dictū est sup̄.

De corpore seruūt nobis maria Capitulū ii.

A terra corporis eius creauit altissim' medicinā carnis et anime nře sc̄z christū hoīem. Eccl. xxxvij. Qui languores nřos tulit in suo corpe sup̄ lignū. et do lores nřos ipse portauit id ē asportauit. peccata sc̄z que sunt cause doloz. Christ⁹ enī sic quedā glo. diē. sup. viij. ad heb. non traxit et matre feriore vulner⁹. s̄z materiā medicamis. **T**ē de corporis ei' suba t̄ḡinali sumuis assumpsit pontifex hostiā sue carnis. quā in ara crucis p̄ mundi salute elevatis in cruce manib⁹ sacrificiū ob tulit vespertinū. cui' suauissim' odor delinuit iracundiā pris. **T**ē corpus ei' terra est euilath. de qua exortū est aurū p̄optimum sc̄z caro christi. ex cui' p̄cio imp̄. ciabili om̄es iusti locupletati sunt et redēpti. Ben. ii. q̄re libro. viij. titulo de terra. **T**āscimur etiā et portamur carne ei' et sanguine i filij sac̄o. q̄z caro christi et caro marie sicut caro mřis et filij vna caro ē. Ben. ii. Erunt duo in carne vna. Ichrist⁹

Marie mēbra seruierūt nobis

scz et maria. **P**ropter hec q̄tuor et m̄la alia p̄direcat b̄tis thobias cuncti sicut
cte hierusalē sub figura marie. q̄si loq̄ns de fidelib̄ vniuersis. [Terrā tuā]. i. cor.
pus virgineū in sanctificatō habebūt. et nomē magnū inuocabūt in te. **M**aledi-
cti erūt q̄ atēperint te. et cōdemnabūt q̄ blasphemauerint te. et beati omnes qui
dilexerint te.]

De auditu seruuit nobis maria **C**apitulū iij.

Auditū simplici ad n̄ram salutē suscepit nūciū gabriel. scz **A**ve maria gratia
plena. Et ab auditu ip̄i initū sumpsit repatio n̄ra. et intraret remediu vnde
morbū irrepserat. et eisdē vestigijs seq̄ret vita mortē. lux tenebras. vitas antidotū
serpentis antī mendaciū venenatū. et vite ianua fieret audit⁹ p̄ quem intrauerat
mors in mūdū. Per auditū etiā marie n̄ro auditui gaudiū et leticia p̄mittūt. Itē
p̄ mariā eraudit dñs paupes spiriūt. **U**n dicimus christo. **P**repatōez cordis co-
rū. i. humiliū laudiuīt aur̄ tua. i. beata virgo. quia ea mediāte paupes eraudis.
sicut hō audit mediāte aure sua. **D**e hac materia inuenies paulo infra. p̄icla .iij.
ca.v. q̄ marie debem⁹ obedientiā.

De oculis seruuit nobis maria **C**apitulū iij.

Oculi marie colubini et misericordes p̄ abūdantia lacrimaz fuerūt velut p̄fincē
in esbon filio patiēte. vt sic q̄si quadruplici irriguo qđ manauit de christi cor
pe. videlicz sudoris et flet⁹. aq̄ et sanguinis. adiunctis lacrimis b̄tē virginis q̄si q̄n
to loco. rolleretur squaliditas animaz. **I**sti etiā oculi respiciunt paupes spiritu. et
sunt illis velut flāma ignis. Apoc. i. illumināt et calefaciēt et terrēt et exurēt. **N**ec
enī q̄tuor facit flāma. Illuminat enī glōsa v̄go suos amatores ad cognitōez ve-
ri et eos inflāmat ad dilectōem boni. aduersarios eoz exterrit ab eis dura omnia
tōe. et incorreptos exurit gehēnali flagrātōe. **L**ege miracla eius. **I**tē oculi dñi su-
per iustos. ocli dñe sup p̄ctōres et iustos. sicut ocli bone matr̄ sup puep ne cadat.
vel si ceciderit vt eū releuet. **U**n dicit seruienti suo. In via hac q̄ gradieris firma-
bo sup te oculos meos. **T**is ergo hūilis vt te respiciat ocli marie. **H**ā de vehe-
moth legiū. q̄ omne sublimē ip̄e videt. Job. xl.

De naso seruuit nobis maria **C**apitulū v.

NAsus ei⁹ id ē discretio nobis est turris libani. q̄ respicit cōtra damascū. q̄ in-
terptat sanguinē bibens. et figurat diabolū. q̄ sitit iugiter n̄raz sanguinē aia/
rū in quo vita eaz. **D**iscretio autē b̄tē virginis p̄sentēs diaboli maliciā velut feto-
rē quendā. p̄ nobis iugiter respicit cōtra ip̄m. et p̄ nobis viriliter se ei opponit ve-
lūt qđā turris. et fruolo castitatis cādoze q̄ signat in libano p̄terit carnalē cōcupi-
scētiā velut caput serpentis. **N**asus etiā iste nobis ē via spūs. i. grē dei. q̄ meritis ei⁹
et p̄cibus nobis dāt. et mīstrat spei respirationē peccatorib⁹ desperat⁹. **M**iniste-
rio etiā hui⁹ nasi purgant̄ vicia mētis n̄re. sicut p̄ nasum humores capit⁹. et suis
amicis tribuit grām discernēdi inter aromata et fetores. q̄b⁹ designant̄ fuitates et
vicia. **M**ulta alia inuenies libro. v. titulo. viij. de naso.

De labijs seruuit nobis maria. **C**apitulū vi.

Labia ipsius p̄pabilita fauo distillati ppter dulcedinē mellifluā. in q̄b⁹ spūscētūs
singulorū carismatū diffudit abūdantiā. filio dei et suo diuinī federis et hūani
dulcia oscula p̄pinarūt. **H**abito enī respectu ad illā r̄nsum. **E**cce ancilla dñi fiat
mibi fm̄ v̄bū tuū. dictū ē ei i ps. **D**iffusa ē grā i labijs tuis r̄c. **I**Qđ sic exponit.
Lgrā collective. i. v̄niuersitas grāz diffusa ē. i. n̄ solū fusa p̄ te. s̄ diffusa. i. roti
mūdo abūdāter distributa p̄ tel. **I**n labijs tuis. **I**h ē in mīsiōe tua q̄ deo trinitati cō-
ciliat⁹ ē mūd⁹. p̄uersi p̄ hoīes ad deū p̄uersi. et q̄ p̄ sordescēbat a petis mundati.
Sequit̄. **P**ropterea b̄ndicit te de⁹. **I**nō sinistra q̄ tpalia. s̄ dextra q̄ dāt eterna. **U**n
seq̄. **L**ieternū. i. b̄ndictōe ducēte ad cēnitatē. Para. iii. **L**ogitudo diez i dextra e⁹.

De ore seruuit nobis maria. **C**apitulū viij.

Ore v̄gineo cui⁹ odor p̄pabilis ē odorī malorū. (nā p̄cibus suis aromata spi-
rātib⁹ attrahit homines ad cultū filij. sicuti malorū odor gustū allicit ad edē-
dum). pro nobis allegat et bonum loquī in cōspectu dei. qm̄ nostra ē aduocata.

Fo. pcc.

Liber .II. Particula .II.

In nobis etiā cū sit q̄si os dñi. Niere. xv. p̄ciosum separat a vili. aīaz. s. a pctō & di-
lectōe mūndi. Os. Ictiāl suū l̄ipā lapuit sapientie. q̄ ē fili⁹ dei attrahēde. H̄ē ad se tra-
hēde. q̄n virginitatē vonit. Nā p̄ votū istō adamauit ea vñigenit⁹ dei. Itē Laperu-
it os. Isui intellect⁹. Lsapie. Iauriēde p̄ studiū. Os. Iaffect⁹. Lsapie. Iattrahēde p̄ des-
teriū. De p̄mo dr. Ap̄i os tuū & iplebo illō. De scđo. Os meū apui & attrari sp̄i-
ritū. i. intelligētiā spiritale. H̄ic aut̄ impleta sapientia dupliči i medio p̄mitue ec-
clesie aguit os suū. Nā apl̄oz mḡra facta est. q̄ nostri postea mḡri facti sūt. & ascē-
dente dñō ip̄os nouū docuit testamētu. qđ ad docēdos nos iūdē apl̄i p̄sc̄pserūt.

De dentib⁹ seruuit nobis maria. Capitulū viii.

Dentes ei⁹ eburnei masticarūt & pie credid̄ p̄nuulo filio q̄ dat⁹ est nob̄ cibū suū.
Put est mos nutrici. Iesu aūt̄ ei⁹ & studiositas. q̄ duo signi i dētib⁹. Sibūpi
masticarūt attruerūt ruminauerūt. & aīe sue incorpauerūt. veluti virētes herbas
vivianaz sentierias sc̄pturaz. Nobis etiā oñdit m̄la ambigua diuīc sapientie studē-
tibus in v̄bis ip̄i⁹ et gestis. Unū et ip̄a p̄mittit Eccl. xxiiij. Adhuc doctrinā q̄si p̄-
phetiā effundā. Quere supra particula p̄ma. causa. xxvij.

De lingua seruuit nobis maria. Capitulū ix.

Lingua ei⁹ eucharis q̄ calam⁹ erat scribe velociter scribēt̄. sc̄z sp̄issiti. Ispo
scriba mouēte calamū. eructauit illō v̄bū bonū mellifluū & suave. Ecce ancilla
dñi hiat mihi fm̄ v̄bū tuū. In h̄āt v̄bo nectareo intantuz ethilarauit de salute
nostra sollicitū regē celi. q̄ q̄si fac̄ imemor iniurie p̄moz pentū. a sede regali sta-
ti descēderet. velut deposito diademate glie. & celos dirūps exiliret eodē momē-
to & sinu patno i v̄tex v̄ginalē. vociferas illō pabo. viij. Delicie mee esse cū filijs
hominū. In isto etiā v̄bo fuit nobis lingua ei⁹ lingua curatōis. lingua mitigatō-
nis. lingua misericordie. Eccl. xxvi. Nā respōdes hūlit et obediēter. curauit egri-
tudinē r̄nsidōis eue. Lingua enī eue diabolo sub dubio r̄ndent̄. et gustū ligni re-
tiri viro suo suadent̄. & peccatū suū serpēti attribuet̄. totā p̄geniē et se nasciturā
letaliter vulnerauit. padisi portā cūcr̄ obserauit. & dei iracudiā ad vindictā puoca-
uit. Sed lingua marie infirma curauit. clausa patefecit. & irā dñi deliniuit.

De gutture seruuit nobis maria. Capitulū x.

Guttur ei⁹ qđ vino optimo ḡpabile est. i. v̄ba q̄ pcedūt de gutture. more vīni
dolores releuat afflictor̄. & metes coęz alienat̄ a sensu carnali. suauiter p̄nigunt
& stimulat̄ bñfacere pigritates ad currēdu viā. viā mādatoz dei. amādū. & orādū.
Sapida v̄o sunt christo p̄ denotōem in ciby. & p̄nigūt cor ei⁹ vt inde miser̄ clici-
ant misericordiā. & sic ip̄m inebriat̄. vt enī faciat̄ oblinisci delictor̄ n̄oꝝ.

De collo seruuit nobis maria. Capitulū xi.

Collū eius. ip̄a videlicz que dicit̄ collū ecclie. christo capiti aureo corp⁹ suū iun-
git. qđ est ecclia. & h̄ dupliciter. Nā christū genuit deū et hominē q̄ est nost̄z
capit̄ ut noster fieret emanuel. et q̄ntū in se est nos peccādo disiūctos ab eo. suis
oratōib⁹ eidē itex recōiungit. Itē. Sicuti p̄ collū interior acr̄ emittis. exterior v̄o
intus attrahis. sic p̄ ip̄am deuotio n̄ra deo p̄sentat̄. & ab ip̄o nobis misericordia re-
donat̄. Itē. Sicuti salina ab ip̄o capite mediāte collo in corp⁹ traiicit̄. sic p̄ ip̄am
hūano generi a deo trinitate gratia impetrat̄. Item. Sicut collo mediāte descen-
dit in corpus q̄cquid ei est necessariū. cibi. potus. potatōes. medicine. & hmōi. sic
p̄ ip̄am descendit ad nos fili⁹ dei q̄ vera est medicina. cui⁹ caro et sanguis v̄e cib⁹
& potus. qz p̄ mariā panē angeloz māducauit hō in sacramento altaris. Item
collo v̄ba p̄ferit̄. Et maria bonū p̄ nob̄ loq̄f i ḡspectu di. qm̄ n̄ra ē aduocata. nec
fraudare cā vult aut p̄ vñigenit⁹ suū volūtate labioꝝ suoz.

De brachīs seruuit nobis maria. Capitulū xii.

Ab brachīs ei⁹ et humer⁹ trāstatus ē fili⁹ in egyptū. & reuect⁹ in terrā isrl̄. In
q̄ signatū est q̄ p̄ ip̄am habituri essent deū q̄ p̄nus idolis seruiebāt. & ex dono
ei⁹ tandem in regno isrl̄ cōspecturi essent regē in suo decorē oculi beatoꝝ. i. Petri. i.

In quem desiderat̄ angeli p̄spicere.

De manub⁹ seruuit nobis maria. Capitulū xiii.

Marie mēbra seruierūt nobis

Man⁹ ei⁹ tornatiles.auree.plene iacinct⁹.nob⁹ mēbra nutrierūt vnigeniti dei. q̄bus velut herbis medicinalib⁹ i mortariolo passiois hūllime p̄tris multipli citer tribulaconū pistill. et disteperat̄ lique sanguis.nris lāguorib⁹ et peccat⁹ cōfessa est p̄petēs medicina. Qui videlic⁹ languores p̄petēter sanari neq̄bāt nisi sola passioe vnigeniti dei. Tornatiles aut̄ describūt man⁹ iste. nā sicut ars tornature p̄mptior est alijs artib⁹ celerit opando.sic maria velocior ceter⁹ sanct⁹ oībus misericordiis subueniēdo. vt dicere de ip̄is miseris videat̄ cū filio ill⁹ Isaiæ.lxv. Atq̄ clāmet ad me exaudiā eos. Dicūt etiā he man⁹ auree ppter sapientiā. q̄ signat̄ in auro. nā tā subtiliter misericordiā miseri impēdit q̄ diuine iusticie sigillū nūq̄ frāgit. In auro etiā caritas nota⁹. nā ex mera caritate oīno indignis misereri et bñfacere p̄probaf. Dicunt̄ et plene iacinct⁹. Plene. nā q̄ntrū in se est dat oīb⁹ affluerter. cū sit sume dīnes.summe etiā liberal⁹. Quere libro.iiij.titulo.xxij. d̄ misericordia et largitate ip̄i⁹. Iacincti sunt lapides coloris etherei.qz q̄cqd boni facit celesti resulget interdōe. et de fonte pcedit eterne sapie. H̄abz etiā iacinct⁹ ḡtiā impetrādi. na⁹ q̄cqd p̄placet ei dare facillime orādo impetrat ab vnigenito suo. q̄ nō soluz dat cī fīm q̄ petit. s̄ etiā ip̄a incitat ad petēdū. Ad qd figurādū dixisse legit̄ salomō. matr̄ sue.ij. Reg.ij. Pete mī mi. neḡ enī fas ē vt auertā faciē tuā. Hoc idē legit̄ sub figura ista dixisse assuer⁹. q̄ christū d̄siḡt. hester q̄ figurat mariā. Hester. vij. Que est petiō tua hester. et qd vis fieri. etiā si dimidiā regni mei partē petier̄. ipetrab. Ad quē illa r̄ndit. Si inueni grām in ocul⁹ tuis. da mihi pp̄lm meū p̄ q̄ obsecro. Ecce quō postulat maria p̄ seruētib⁹ suis. Iacinct⁹ etiā in sereno clar⁹. in obscurō et nubilo apparet obscur⁹. Hā illuminati p̄ grāz de ip̄a digne sentiūt. et ei fuit ex amore. tenebrosi fidelitate et vīcīs honorē et fuitū ip̄i⁹ p̄cipēdūt. Et sit gloriālissima et abūdās et dono filij oī carismate spirituali. manū suā sp̄ apit ip̄i⁹. et extēdit palmas ad paupes. Hā ip̄a ē cisterna bethleē iuxta portā. volēs oēs q̄ trāsent satiare. Unū clamare n̄ cessat. Trāsite ad me oēs. et a generatōib⁹ meis ip̄lemi.

Derberibus seruūt nobis maria Capitulū. viij. Lc. Sc̄ris vberibus mīstrauit lac dei filio. quo pastus est ip̄e sol⁹. nec puer alius s̄inde bībit. Unū ip̄e gloriaſ dices Cant. v. H̄ibi virtū meū cū lacte meo virginali. qd totū fuit meū. Et ppter h̄ ip̄e designat̄ p̄ moylen Ero. ij. q̄ nulli⁹ alterius mīlieris p̄terq̄ matris p̄p̄e māmas voluit sugere. sicut dicit̄. Et h̄ aut̄ glorioſo lacte nutrit⁹ est et coagulat⁹ ille sanguis. et cui⁹ effusioe nostre redēptōis est p̄ ciū p̄solutū. et in hoc sanguine p̄tinet vita fidelū animaz. Levit. xxij. Propterea sanguis iste dñic⁹ bibit̄ in altari. Itē ad eius vbera dicranit̄ dei fili⁹ fed⁹ nre salutis. et ip̄oz rep̄sentatio christo exhibita ip̄m exilarat nostr⁹ iniqtatib⁹ cōfratitū. Isa. xi. Delectabīt infans ab vberē. Autrit etiā nos vberē duplici mī misericordie. q̄ sunt castitas carnis. et benignitas cordis. et ista vbera tāq̄ pueruli pētimus ad sugendū. qn̄ dicim⁹ ei. Virgo singularis inter om̄es mitis nos culpis solutos mites fac et castos. Nota singula ſ̄ba. Ad honorē istoz vberū sua p̄mēdatōe fili⁹ nos inuitat̄ Lāti. iiij. vbi dicit̄. Quā pulcre sunt māme tue soror mea sp̄oſa. li. quanta reuerētia et honore extollede. et quanta dilectōe sunt amplectēde. vt corde et ore de ip̄is christo dicas. Beata vbera q̄ luxisti. Luc. xi. Libro. v. titulo. xvij. d̄ vberib⁹ marie inuenies alia infinita.

De ventre seruūt nobis maria Capitulū. xv. Enter ei⁹ eburne⁹ distinct⁹ saphiris. quē creator su⁹ sibi p̄struerat paſſato riū speciale. Unde. Qui creauit me requeuit in tabernaclo meo. quē ver⁹ salomon sibi thronū pauerat. et soliu⁹ eburneū grande. quē sp̄ussetū sibi sacrauerat sanctuarū singlare. hospitū palatinū fac̄t̄ ē ſūmo regi. q̄ a regalib⁹ sedib⁹ veniēs ibi p̄mā sibi māſionē int̄ filios hoīm p̄legit. Ibi p̄terea decorē iduit. et stola cādi da ſe coopuit. i. mūdissima hūanitate. cui⁹ d̄cor imunitas a pctō. H̄ra etiā h̄ hoſpitū hospitāt̄ mō fideles aī ī palacio celesti. cū oēs ātea lectrulos ſternerēt ī obscuris inferni. Job. xvij. In tenebris ſtravi lectrulū meū. Quere lib. v. ti. xx. de ventre marie multo plur̄a.

Liber .II. Particula .II.

De vmbilico seruuit nobis maria Capitulū xvi.

Debilis ei⁹ crater tornatilis. q̄ nunq̄ pocul⁹ dicit indigere. Ipa videlicz q̄ sibi vmbilicus ecclie. Quia sic vmbilic⁹ i medio tot⁹ corporis. sic ipa i medio ecclie. q̄ corp⁹ ē filij sui. oīb⁹ qntū in se est pata bñfacere. lacte fagineo. qd̄ habebat in se ppetates vini. potauit filij ⁊ inebriauit. q̄rē d̄r crater. vt nostroz peccaminū spm faceret obliuisci. Sicut aut̄ crater tornatil⁹ si liq̄re plen⁹ sit aliq̄ tactu leuissi⁹ mo fudit ipm liq̄re. sic plēa grā refudit grā. q̄t̄s tagit pia pce. Nūc aut̄ pocul⁹ indiget vmbilic⁹ iste. cū sit grā plēa. ⁊ sp̄ hauriat aq̄s i gaudio de fōtib⁹ salvatoris.

De lumbis seruuit nobis maria Capitulū xvii.

Dumbi eius q̄s accinrit vture fortitudis vouches virginitatē. ⁊ fortiter i sestrī gens luxū carnaliū voluptati. ipaz cōcupiscibilē reddiderūt i oculis dei. sic illi pdictū fuerat. cōcupiscet rex decoē tuū. i. virginitatē. Per hāc aut̄ cōcupiscētā cōiunctū est ei rex eternus. carnē virginē assumēs ex ea. in q̄ ⁊ passus est. Et p̄ fū dē icarnatōis. ⁊ vture passiōis renascimur i baptismo. regni celest⁹ filij ⁊ heredes.

De iūctura feminū seruuit nobis maria Capitulū xviii.

Inctura feminū eius q̄ videlicz femia ppter p̄fiosissimā corā deo pulcritu⁹ dñe castitatis cōpan⁹ monilib⁹. Lān. vii. Nam sicut monile cōnectit vtrāq̄ p̄tē capiti⁹. sic femina ei⁹ p̄ virginitatē ingiter iūicē adheserūt. Nec inqm̄ femia nobis exempla refundūt sanctitatis ⁊ castimonie. Un̄ et dicunt sicut monilia. quas si monētia liliū castitatis. Et hec monilia siue hāc iūcturā fabricauit celest⁹ artifer. id ē spūssancis. q̄n totū carnal cōcupiscētē somitē p̄ supuenientē rōz̄ celest⁹ ḡtie extinxit in ea. et virginea femina sic cōiunctit.

De pedibus seruuit nobis maria Capitulū xix.

De pedib⁹ ei⁹ dici p̄t qd̄ de pedib⁹ filij dicit Apoca. i. Pedes ei⁹ sil'es aurical co. sicut i camino ardēti. Pedes bñrē virginis dici possunt caritati⁹ affect⁹. q̄b⁹ suos visitat amatores. q̄ mēdant hīca trib⁹. a sapientia. q̄ i auro. a pseuerātia que in ere. a vehemēti seruore eximie caritatis. que signat in camino ardēti. Que re libro. v. titulo. xxiij. de pedibus.

De gressibus seruuit nobis maria Capitulū xx.

Gressus ei⁹ pulcri in calciamētis. lid ē in exēplis sanctoz p̄cedentū. domesti⁹ cos suos inuisere. et cōcomitari. ⁊ eoz necessitatib⁹ sp̄ esse p̄sto nunq̄ cessant. Unde dicit seruēti suo Isa. xliij. Seru⁹ me⁹ es tu. cū trāsiers p̄ aq̄s tecū ero. ⁊ appellat aq̄s tribulatōes. Let flumina. tēp̄tātōnū et tribulatōnum. nō operēt se. D̄oc est etiā qd̄ dicit Eccl. xxiij. In fluctib⁹ maris ambulauit. cū familiarib⁹ meis videlicz tanq̄ nauis vt ipos eripem a naufragio p̄tōrū. et eruptos deducerē i portū voluntatis eorū. Ambulat etiā in fluctib⁹ maris. mestos cōsolādo. et tristes letificādo. Sehtur. Et in omī terra steti. i. inuocātib⁹ me sp̄ p̄sto fui. Nā in omī loco vbiq̄ terra⁹ mater misericordie refugii est miserorū.

De statura seruuit nobis maria Capitulū xxi.

Statura ipi⁹ assimilata ē palme. Lātī. vii. Statura marie manifestata ē i tēpore dñice passiōis. Nā cū oēs apli vacillaret a fide. ipa imobiliter pseuerauit in fide. Et hec ipi⁹ statuta cōpaf palme. i. dñice cruc̄ arbori triūphali. q̄r p̄ rectitudine pseuerātiae sue collata est ei hec grā. vt noīs eius deuota inuocatio sicut si gñū crucis dñice malignos sp̄ns terreat ⁊ expellat. H̄tis bern. sup illō Lātī. vi. terribil⁹ vt castrorū acies ordiata. Nō sic timēt hostes visibiles quālibet castrorū acie ordinatā. sicut aerie p̄tates marie vocabulā patrocinū et exēplū. fluūt ⁊ pertunt sicut cera a facie ignis vbiq̄ inuenerint hui⁹ noīs crebrā recordatōem. de uotā inuocationē. sollicitā imitationē.

De peritōe qua maria p̄ hmōi seruiths ab ipa nobis impēsis petit cū filio suo mercedem suam a nobis. Capitulū xxij.

Propter hmōi seruētia que nobis impēdit de singulis mēbris suis glōiosa v̄go. videntur ppterēa petere cū filio suo mercedē suā a nobis Zacha. xi. dices. Si bonum videſ in oculis vestr̄ afferte mercedē meam. si non. q̄scite. vt saltēm

Bern.

Seruīēdū est marie de corde

malū p bono. v'l odiū p dilectōe mea mibi nō repēdat'. **C**uiusmodi autē seruitia debem⁹ ei ex corde ⁊ ore ⁊ sensib⁹ vniuersis. v'l q̄les esse debeat q̄ digne seruire vñt regine celesti assignabim⁹ infra. put ipa que est pincerna gr̄e ppinabit.

Incipit tercia particula secūdi libri

in qua agit quō debem⁹ seruire marie de corde.

Tu, ante oia debemus fidē virginī gloriose. **C**apitulū primū.

Debemus igitur beate virginī fi
de signifera virtutū omniū quā ipa pmit⁹ regrit a nobis. vt sanctificatam in matr̄ vtero credamus firmiter. ⁊ h̄ cito vt pie credit⁹ post q̄ carni eius aia est infusa. iurta illō psalmi. Adiuuabit eā de⁹ ma ne diluculo. Per manē significat principiū vite ei⁹ in vtero matr̄. et p diluculū ablatio siue discussio originaliū tenebrar̄. Uel p manē amorio distractar̄ tenebraz. ⁊ p diluculū virtutū claritas. que tūc infuse sunt ei. Hoc aut̄ adiutoriū sola beata trinitas q̄ creauit eā eidē potuit exhibere. nā ipa speciale ē opus dei. Credam⁹ etiā q̄ nata est tota sancta. Unū nativitas eius ortui sideris ḡpat. **A**merici. xxiiij. Orieſtella ex iacob ⁊ c. Credam⁹ insup q̄ imaculatā ⁊ sine peccato vitā durit in mūdo. p̄fuita a sapia dei. q̄ nō intrat in aia maliuolā. nec habitat ī corpore subdito vicijs ⁊ peccatis. Ipam enī velut pupillā oeli semp ab omni nocēno deus trinitas custodiuīt. Unū dicit de ea. Nocte ac die seruo eā. indignatio nō est mibi. Isa. xxvij. Credam⁹ etiā q̄ viginitas erit p̄miceria. q̄ sine corruptiōe facta est fecūda. sine ḡuamie ḡuida. sine dolore puerpa. q̄ sola vgo ⁊ mater. q̄ virgo ⁊ mater dei. qd nulla alia. q̄ illi soli h̄ p̄uilegiū debebat. Itē q̄ peccare nō potuit exq̄ deū ceperit. Querel libro. iiij. d̄ p̄uilegiū ei⁹. progratiua septima. Et sic credenda sunt cetera oia q̄ de ipa credit ⁊ p̄dicat ecclia catholica. q̄b̄ tot⁹ respersus est liber iste. Sentiēdū est etiā de tāta dñā in bonitate cordis. sic de dño d̄r̄ Sap̄. i. q̄ est illa oia q̄ de ipa nō intelligunt venerari ⁊ pie credere. Nā infinita sunt circa bātā virginē q̄ exceedit intellectū hūanū. Unū ⁊ tot orte sunt heresies circa puerperiū ei⁹. in eoz sc̄z cordib⁹ q̄ hūana siue naturali rōe et sensu p̄bo. supciliosē voluerūt discutere. ⁊ inuestigare qd sup̄ hoīem est. H̄dicēte Isa. liij. ⁊ dicēte. Generatōem ei⁹ q̄s enarrabit⁹ ei⁹ i. marie. quō sc̄z ipa enī genuit q̄ se fecit. iuxta illō. Dō natus est ī ea. ⁊ p̄ incarnatōe. ⁊ ipē fundauit eā. ⁊ p̄ creatōem.

Confidentiā debemus marie. **C**apitulū. ii.

Debemus etiā sapiēter p̄fidere de bonitate ei⁹ si dilererim⁹ ipam ⁊ seruicrim⁹ ei. iurta illō p̄s. Ponite corda v̄ra in virtute ei⁹ ⁊ c̄ nō in virtute p̄ba. q̄ maledictus hō q̄ p̄fidit in hoīe. se sc̄z v'l alio. **N**iere. xvij. Nā ipa est q̄ p̄cib⁹ suis meritis ⁊ exēplis dat allasso virtutē. Isa. xl. Let his q̄ nō sunt. Iam p̄bam reputatōez. i. v̄e hūilib⁹ fortitudinē et robur m̄ltiplicat. Et ipa suggerēs hāc p̄fidentiā de seipsa dicit In me ois spes vite et v̄tus. Sicut etiā dicit Aug. de dño sup̄ illō p̄s. **D**ibi adherere deo bonū ē t̄c. Neminiē p̄mittit de⁹ cadere q̄ ei adhererat vero amore. Itē illō. Proince te ī deū. ⁊ h̄ sapiēter. q̄ nō est adeo crudel⁹ vt se subtrahat ⁊ tecādere p̄mittat. sic dīci ⁊ credi p̄t de bāta maria testimonio eoz q̄ sepe expti sunt.

Spem debemus marie. **C**apitulū. iii.

Debem⁹ etiā sperare in ea. qm̄ mater est sancte spei. Quere hāc autoritatē lib. vi. titulo. i. q̄ maria dicit̄ mater. Itē sic v̄e de filio d̄r̄ puer. xxix. Qui sperat ī dño sublenabīt. sic dici p̄t de matre. Qui sperat in dñā sublenabīt. i. sursū leuat̄. in p̄senti supra carnē mundū et diabolū p̄ gratiā. et sursum leuat̄ p̄ gloriam ī futuro.

Caritatē ⁊ dilectionē debemus marie. **C**apitulū. iiiij.

Debemus etiā beate marie caritatē ⁊ dilectionē. vt vir catholice⁹ dicere valcat de maria illud qd dicit̄ de sapiētia Sap̄. vij. Sup̄ salutē et sp̄ez dilexi eam.

Fo. xxxij.

Aug⁹

Liber .II. Particula .III.

et pposui p luce habere illā. qm̄ inertinguibile est lumē illi². Venerūt mibi oia bo-
na pariter cū illa. et innumerabil' honestas p man² illi². Sic exponit Sup salu-
tē. I corporis. Let spēm. I cuiuslibet rei t̄p̄lis. Qu'a sicut dicit puer. viii. Preciosior est
cūctis opib². et omnia q̄ desiderat̄ nō valent ei cōparari. Itē T̄p̄. vii. Nō cōpa-
raui illi lapidē p̄ciosum. qm̄ oē aurū in ḡpatōe illi² arena ē exigua. Itē puerb. iii.
Delior ē acq̄stio ei² negociātōe argēti et auri t̄c. Dilexi cā inā ois istoꝝ t̄palinꝝ
acquisitio deficit homini i necessitate ext̄ra. H̄z b̄tā virgo nec i vita nec in mor-
te deest amatorib² suis. imo put freq̄nter legit̄ in miracul̄ suis. ip̄oz alias de cor-
pibus erētes benigne suscipit et pregit ab incursu malignor̄ spirituū. Un̄ de sa-
piētia. et ḡgrue p̄ intelligi de maria. dicit T̄p̄. x. Eos q̄ se amāt a dolorib² ser-
uabit. Itē de h̄t̄ctu sumit illd̄ resp̄solouī qd̄ canit̄ de beata v̄gine. Sup salutē
et omnē pulcritudinē dilecta es a dño t̄c. Uel electa es a dño. Sup salutē. Lemim
Lelecta est a dño. Nam dei fili² potuisset carnem assump̄tissimē q̄ nec ifirmat̄ nec
morti foret obnox̄ia. Sed sup illal̄ salutē. h̄c elegit ifirmat̄. vt de b̄tā v̄gine
electa et dilecta sumeret carnē infirmā. Quā etiā sug oēs pulcritudinē elegit. Quia
licet multe filie ḡgregauerint diuinitias. ipa supgressa est vniuersas. Quā sic pulcrā
fecit sp̄ūsc̄tūs. vt sup filias oēs speciosa esset plenitudine gr̄az. Sequit̄. Et p/
posui p luce habere illā. Quere libro. vii. ti. xi. q̄ ipa dicit lux. Sequit̄. Om̄ iner-
tiguibile est lumē illi². quo sc̄z lumē ipa suos illuminat̄ amatores et imitatores. di-
cens cū filio Joh. viii. Qui sequit̄ me nō ambulat̄ i tenebris. sc̄z habebit lumē ri-
te. qd̄ est inertiguibile. Sequit̄. Venerūt mibi oia bona pariter cū illa. et h̄p̄
cipue intelligēdū est de bonis gr̄uitis. q̄ v̄a bona sunt. Venerūt sc̄z a deo bono
rū omnī largitore. q̄ quicqd̄ boni dat creatur̄ suis. p manus m̄ris v̄ginis vult
trāsire. Un̄ sequit̄. Et innumerabil' honestas p man² illi². Nā ipa aperiētē ma-
nū suā implen̄t oia bñ dictōe. i. bona datōe. Propter hoc studēdū esset cognitioni
marie. Nā qui cā cognosceret eā diligenter. et amator ei² ipa mediātē omne bonū
necessariū i p̄senti p̄cipet a filio. et vita eternā i futuro. cui² arra sūt gr̄e et v̄tutes.
Itē diligēda est maria. q̄ diligit diligētes se. Un̄ dicit cū filio pab. viii. Ego diligē-
tes me diligo. vt amator ei² de ea dicere valeat illd̄ T̄p̄. vii. Nā amauit et etiā
sui a iuuētute mea. et q̄sui sp̄ōsam cā mibi assumere. et amator facit sum forme il-
linus. Nā amauit. I cordel. et exq̄sui. i. et toto me q̄sui studēdo i septuī q̄ de ea lo-
quunt̄. inuestigādo diligēter magnalia ei². de ea meditādo. ipam iugiter exorādo.
ad ei² honorē opando. vt honeste ei deseruā. a meretricijs voluptatibus meipm
sollicite obseruādo. Et q̄sui sp̄ōsam mibi cā assumere. i. illā amore casto fructu-
oso et i diuīduo mibi copulari. et talis dilectio spiritualē est. nō carnalis. Et ama-
tor facit sum forme illi². i. illius formosissime. cui dicit sp̄ōsus Lanti. iii. To-
ta pulcra es amica mea. et macula nō est in te.
Itē de dilectōe ei² ḡgrue p̄ exponi illud qd̄ de sapiētia dicit T̄p̄. vii. Preposui
illā. id ē marie dilectōez regnis et sedib². i. potētib² et dignitatib². H̄ est. ppter eam
ḡtēpsi quicqd̄ in mūdo est gl̄ie honoris et diuinitaz. sicut m̄lti ad l̄ram fecisse legū
tur. p ei² amore nihil oia reputat̄es vt ipam lucifacerēt. ad Phil. iii. Dia detrimē-
tū feci t̄c. Hec solū om̄ia delectabilia cōtemnere sufficit aut relinq̄re p amore ei².
sed et otumelias. molestias. iniurias et hmōi. p ipa patiētē sustinere. Quia sic di-
cif puer. viii. Qui negligit damnū. ppter amicū. i. christū. et ppter talem amicā q̄
lis est maria. iustus est. Sequit̄. Nec ḡparauit illi lapidē p̄ciosum. i. quēlib² sā-
ctū. Lqm̄ omne aux in ḡpatōe ei² arena est exigua. i. ois sanctus respectu marie
arena est respectu aurī. Et tanq̄ lutū estimabili argētu in ḡspectu ei². i. mūdi sa-
piētis et eloq̄ntis respectu sapiētis et eloq̄ntis ei². Ipa est enī illa p̄ciosa margari-
ta. Matth. viii. p q̄ omnia q̄ habet v̄cēdenda sunt vt emat̄. i. oia emolimēta vite p
sentis cōtemnēda vt ei seruāt̄.
Itē Alia causa. Si q̄s obligat̄ essz m̄ltis debit̄is. et haberet vñā peciā terre q̄ sine
cultura sine semiatōe in uno anno tātā fructus asferret copiā. q̄ posset de fructu il-
lo soluere totū debitu. et sp̄ viuere de residuo. multū diligēret peciā illā terre. Talē

Quid sit exprere

Seruēdū est marie de corde

fructū p̄tulit nobis maria. q̄ ē terra n̄ra. i. nobis data. quo sc̄z fructu redēpti sum⁹ ab obligatōe gehēne. ⁊ de q̄ vivere abūdāter possum⁹ ieternū. Propt̄ h̄ dī Deute. viii. B̄ndicas d̄no deo tuo p̄ terra optima quā dedit tibi. Multū ḡ debem⁹ diligere mariā q̄ tal terra est. ⁊ fructū ei⁹. nec eā cambire p̄ alia voluptate.

Ite dilectio christi ⁊ ipius marie vnicā est. nō tñ p̄uata. sola. nō solitaria. p̄cipata! **F** nec diuisa. cōmūis. ⁊ singularis. cūctorū singula. et singulorū tota. Nec p̄cipiatōne decrescēs. nec v̄su deficiēs. nec tpe veterascēs. antiq̄ et noua. affectu desiderabil. ex p̄ictia dulc̄. fructu etna. iocunditatē plēa. ſificēs ⁊ ſatiā. nec vñq̄ fastidiū generās.

Ite in principio cāticorū distinguūf tres cause q̄re adolescentēule ⁊ diligat ⁊ diligere de beant b̄tā v̄gine. vbi sic legit. Quia meliora sunt v̄bera tua vino. fragrātia vñguētis optimis. Oleū effusum nomē tuū. ideo adolescentēule dilexerūt te nimis. In hac ſþborū serie sub hac distinctōe quia. tres colligunt̄ clausule q̄b̄ tres cause redundūt. ppter q̄s ab adolescentēulis b̄tā virgo plurimū diligat. ⁊ he due dictōes quia ⁊ ideo. ſele respiciunt. Possunt aut̄ esse v̄ba filij ad matrē. possunt esse v̄ba angelo-ru ad v̄gine. q̄ vidētes adolescentēulas assistētes v̄gini dicunt ad eā. Ideo iste Lado leſcēule dilexerūt te nimis. i. plurimū. Q̄ meliora sunt v̄bera tua vino. q̄r v̄bera tua fragrātia sunt vñguētis optimis. q̄r oleū effusuz ē nomē tuū. Adolescentēule ve-ro dicunt fideles aīe. Nouelle p̄ grām. nō vetule p̄ culpā. Nō senio steriles. sed do-nis fecide sp̄uālibus. Fortes. nō vt an⁹ debiles. Nō curue statuētes ocl̄os suos declinare in terrā. Sed p̄ celeste desideriū recte ⁊ ad celos erecte. Aīe iste pie deuo-tōis obſeq̄o b̄tā v̄gini ſp̄ assistēt diligētes eā. et diligētes i ea has dilectōis can-sas potissimas. videlicet. Q̄ meliora sunt v̄bera ei⁹ vino. Delioris enī potētioris ⁊ virtutis efficacie sunt v̄bera b̄tā v̄ginis q̄s vinū. Hā vinū inebriare p̄t hoīe; vt p̄teritā sit imemor offensaz. ⁊ sit facil' ad p̄donādū. et larg⁹ ad donādū. Uvera vero b̄tā v̄ginis deū q̄si ſebriare potuerūt. Hā postq̄s de m̄ris v̄berib⁹ lac bibit. ac si cū lactis dulcedinē potasset m̄fīcordie. piecit ab ocul'suis p̄tā n̄ra post tergū. ⁊ fac̄t larg⁹ ad dādā v̄niā peccatorū. larg⁹ ad dādā grām ⁊ opeꝝ iusticiā. Ideo q̄q̄s b̄tā v̄ginē diligūt iuuenēule. q̄r eius v̄bera fragrātia ſunt vñguētis optimis. Hā in v̄berib⁹ ei⁹ fragrat odor ſugēt v̄bera. q̄ delibut⁹ vñguētis optimis cū plenitudine carismatū et medicinalū grāz. venit ad sponsam leprosaꝝ. eccliam sc̄z v̄l' aīas peccatricē vt ea ab om̄i lepra sanaret. quā ſacro ſibi cōiungio co-pularer. Ideo quoq̄s ab adolescentēul'b̄tā virgo merito diligif. Q̄r oleū effusum eſt nomē ei⁹. Hā ſicut oleū omnē līq̄rē ſupnarat. ſic nomē ei⁹ ⁊ iuocationis noīis eius. omnū ſanctorū noīia ⁊ iuocationes noīim ſupexcilit ⁊ ſupat. in efficacia ſubuētōis ⁊ obtentu diuine gratie. ⁊ demonū ſuga.

Ite de dilectōe marie paulo post ſubdit̄ cant. i. **D**emores v̄bez tuorū ſup vinū re-eti diligūt te. Quia enī ſupi⁹ dixerāt angeli ad b̄tāz v̄gine. Ideo adolescentēule di-letērūt te nimis. q̄r meliora ſunt v̄bera tua vino. ne in ſcr̄is aniab⁹ q̄s adolescentēu-las vocabāt nomē feminini generis aliquid infirmitatis innueret. eandē ſentētā repli-cāt. et easdē aīas q̄s vocauerāt adolescentēulas. rectos vocāt. q̄si viriles. nō effemina-tos. Rectos. nō ſenectute viciosa curuatos. Et dicūt. Recti diligūt te. memores v̄bez tuorū ſup vinū. Ac si dicāt. Ideo diligūt te. q̄r i memoria ſua ſicū gerūt. q̄ meliora ſunt v̄bera tua ſup vinū. ſicut in p̄missis eſt expositū.

Ite diligēda eſt maria. ⁊ ſpecialit̄ honorāda. q̄r ipa mediāte forma diuīa ſpōte vēit ad hominē ſpōte deformatū. grātis ad grē ingratū. medicina nō rogata. vltro vēit ad egrotū. virt⁹ ad infirmū. ſapiētia ad fatū. ſanctificatio ad imūdū. ſitas ad mē-dacē. pietas ad im̄fīcordē. pat ad rebelle. mīſericordia ad impiū. caritas ad int̄imi-cū. iuſticia ad iniustū. nō vt eū ſm iuſticiā ſuā iudicaret ⁊ dānaret. ſz vt eū nō ſuā i iuſticia iuſtificaret. et ſm ſe formaret. ⁊ formatū ſm ſe. tādē gl̄ificaret in ſe. Ad id enī forma dei venit in carnē. vt ſibi p̄ in ſpiritu. poſt etiā i carne illos ſformaret q̄s p̄ſciuit ⁊ p̄deſtinavit de⁹ pater ſformes fieri imagis filij ſui. ad Ro. xiiij. Nec ḡ forma tā formosa et pietate ſola ſe vñinit materie tā informi. nec mō informi ſz et deforme. nec deforme quidē ex illa necessitate. ſed et ſola p̄prie volūtatis vo-

Liber .II. Particula .III.

luntaria pueritate.

Ite diligēda est maria. qz p ipam facti sum⁹ de nibilo aliqd. noui de vetustis. ⁊ dā natis ⁊ mortuis beat⁹ ⁊ eterni. Et ppter h̄ paſ ipa aurore. qz surgēs oīb⁹ rebo redit colores pprios. qz omnia de nocte qz viuus coloris sunt. sic ⁊ i oru marie meliorari incepert omnia.

Ite diligēda est. qz p partū ipi⁹ liberauit. Ide⁹ pater lpaupem a potēte. I.i. hoīem a di aboli prāte. **V**n de christo dicit ps. Liberavit. v̄lbit dñs lpauperēa potēte. I.i. a diabolo. Qui cū in sui natura potēs sit. vñ Job vltimo. nō est p̄tā sup terrā q̄ ei valeat p̄pari. p̄ctōr facit eī potētōr. qz facit ut potētia eī⁹ habeat effectū. **A**llī eī hō incuruet se nō potest diabol⁹ ascēdere. Joh. viii. Si fili⁹ vos liberauerit vere liberi eris. L Paupem. Idico et talēl paupem cui nō erat adiutor. Ialius. qz nec hō nec angel⁹ nec let nec libez arbitriū potat eū liberare. nisi leo d̄ tribu iuda. Apoc. v. Eccl. in fine. Respicēs erā ad adiutoriū hoīm. ⁊ nō erat. Et nota qz paup ē pecator. qz spoliat⁹ ḡtuūs et vulnerat⁹ in naturalib⁹. Potēs est aut̄ peccatū. qz rex. **V**n ad Ro. vi. Nō regnet p̄ctū in v̄ro mortali corpe. Eb̄ h̄ potēte hic paup liberaſ a dñō. qm̄ ei insundit volūtas penitēdi. Jo clamare ei debes iugiter. Libera me de sanguinib⁹ de⁹ dñis salutis mee z̄c. Vere tal⁹ paup. qz carēs suffragijs ecclie.

Obedientiā debem⁹ marie Capitulū v.

Dem marie debem⁹ obedietiā. **V**n ipa pmittit eccl. triū. Qui audit me nō pfundet. Iglos laudit. I. obedit. Qui audit me. I.i. q̄ studet p̄pē informatōi p̄auditiū verborū meorū. ⁊ eoꝝ inuestigatiōem. Lnō pfundet. I p̄ auditū verbi asperi. Datib. xxv. Itē maledicti in ignē etnū. ⁊ c. **V**n. Qui audit me. Hic ondī fructus imitatiū ſ̄ba mariel. Nō pfundet. Lōfusio ſtulorū est. Verba ſapiē nō habet pfuſionē. Sapiē enī nō penitebit. Verba aut̄ ſapiētē ſunt ſ̄ba marie. q̄ os ſuū ape ruit ſapiētē. Prouer. i fine. Quere libro. iiii. titulo. xxvi. de ſ̄bis ei⁹. **V**ell. Qui au dit me. Lin paupe vociferate v̄l p̄dicatore docēte. Nō pfundet. I.i. nō patet repulsa (qđ est magna pfusio ſapiētē) qn̄ aliqd petierit i noīe filij mei. scz qđ p̄tineat ad ſalutē. **V**ell. Nō pfundet. I mala pfusio. q̄ ſoli impij pfundet in iudicio filij mei. quia astabo p̄ eo. Obedientiō enī matri dictur⁹ eſili⁹. Venite b̄ndicti p̄tis mei. poſſi dote paratū rob̄ regnū z̄c. Datib. xxv. **V**ell. Qui audit me. I.i. duote auscultat ſer uitū meū. **V**ell. q̄ audit me. I.i. adq̄escit ſſilio meo. de q̄ dicit Eccl. xxi. Consiliū ei⁹ q̄ ſons vite p̄manet. i. q̄ ſons viu⁹ ſemp ſcaturicē. Et nota q̄ p̄ncipaliter in duob⁹ locis inuenim⁹ q̄ maria obedietiā cōſilijs ſuis petit exhiberi. scz eccl. xxiū. vbi dicit. Traſite ad me oēs z̄c. Et Joh. ii. xvi. dicit mīstr⁹. Ola q̄cūq̄ dixerit vo bis facite. Et ſubiūgit paulo post q̄ v̄tilitate dicēs. Qui audit me non pfundet. Et nota q̄ in hac autoritate. Qui audit me z̄c. Ip̄mittit ipa trib⁹ generib⁹ hoīm retributiōem. Deuote audiētib⁹ ſ̄ba ſua. **V**ell. Qui audit me nō pfundet. Et imi tatiib⁹ eius gliosa etēpla. **V**n. Et qui opān̄ in me. I.i. ppter me. **V**ell. In me. I.i. ad exemplū mei. nō peccabūt. **V**ell. q̄ opān̄ in me. Itanq̄ ſup fundamētū opera mea accipiētes in etēplū. Itē p̄dicatib⁹ ei⁹ exēla p̄mia. **V**ell. Et q̄ elucidat me vi ū eternā habebūt. Primis pmittit p̄miū liberās a pena. **V**nl. Lnō pfūdet. Se cūdis p̄miū iuſtificās a culpa. **V**nl. Nō peccabūt. Tercijs p̄miū eternitatis i glia. **V**nl. Vitā eternā habebūt. Propt̄ h̄ etiā dīc puer. viii. H̄tūs hō q̄ audit me z̄c.

De con ſilijs ma ric

Dora q̄ ml̄ta ſunt ſilijs marie qbz pfūlit nobis aīaz ſalutē. **V**n dicit parab. **R**xii. Deū est ſiliū et equitas z̄c. Ipa est enī rebecca q̄ dirit filio ſuo iacob. Gen. xxvii. Fili mi adq̄ſce ſilijs meis z̄c. Et nota q̄ rebecca iacob q̄ iſerptaf lu cator v̄l ſupplātator appellauit filij ſuū. nō esau. qz ſoli luctatores ⁊ ſupplanta tores viciorū filij marie ſunt digni hereditate ipi⁹. et ſoli tales poſſunt vocare mariam matrē ſuam.

Multiplet marie consiliū.

Primū ut faciam⁹ penitētiā. q̄ norat in p̄paratiōe hedoz. q̄ ſibi iuſſit afferri a filio ſuo. Qui ſic adq̄ſmit b̄ndictōe; v̄ſaac p̄tis ſui. obedieō ſci ſilijs matris ſue.

Secundū ut fugiamus diabolū rolenṭe occidere nos. qui ſignat p̄ clau. ſicut clau.

Seruiēdū est inarie de corde

ille volebat occidere iacob,

Tercium ut cito reuertamur ad dñm si recesserimus ab eo p peccati. **U**n neemie. ij.
Rex et regina dixerunt neemie. **Q**uando reuertes. et vsq; ad qd tēpus erit iter tuu.

Tanq̄ si diceret ei. Festina reuerti.

Quartū ut obediam⁹ sacerdoti et diuinō nūcio. sicut ipa gabrieli dicēs. **Ecce ancil-**
la domini fiat mihi fm verbū tuum.

¶ **Q**uintū ut fugiam⁹ strepitū mudi et diligam⁹ vitā solitaria. sicut ipa i cella orabat
qñ angelus ingressus est ad eā. sicut dicit br̄is bernī.
Sectū ut qñ laudamur terreamur magis q̄s exultem⁹. et cogitem⁹ vtrū digne vel
indigne sicut iā eccl̄as habebat qualis esset illa felicitatio.

Septimū ut p̄stanter p̄sistam⁹ q̄libet in statu sue pfessiōis sicut ip̄a post votū v̄gi-
nicatio ostēr respōdis. Quād fieri istud qm̄ virū nō cothosco.

Octauū ut quilibet suā voluntatē dīnīne voluntati p̄formet. sicut ip̄a fecit respōdēs.
Ecce ancilla dīi, quis est xelle qđ vult dominus ei?

Vnon ut qlibet spretus terrenus appetat celestia. Unde pcepto domino ascendet in mortalia cum festinatione.

VDecimū ut nobiliores et maiores etiā minorib⁹ se seruiāt et ministrēt. sicut ipa mlnistravit elizabeth.

Undecimū ut m̄lieres pulc̄e et nobiles nō cōtempnāt viros suos. sicut v̄sthi assue-
rū. sicut ip̄a fabro nō cōtemp̄it desp̄sari. q̄uis esset de p̄genie regali.

Debem⁹ ergo obedire p̄silij⁹ suis, ⁊ accedere ad vocatē nos. Ad heb. viii. Ut
dete ne recusetis loqntē. Et h̄ dupliciti de causa. Propter reuerētiā ei⁹ qz regi

na ē. Et ppter pīculū nostṛ q̄ inter demōes et malos hoīes habitam⁹ ⁊ viuum⁹ i-
peccat⁹. Qui enī iust⁹ est ad illā d⁹ fugere. vt dicere possit illō **Laū.ii. **S**ub vni-**
bra illi⁹ quā d̄siderauerā sedi ⁊ c̄. Ut impleat illō **Dichee.iii. **E**debit vir sub-**
ter vineā suā. i. secur⁹ erit p̄ auxiliū f̄ginis. Si petō. deb̄ ad eā fugere. q̄ ipa-
est ciuitas refugij. Quere retro p̄tclā p̄ma. cā. xxi. **Holentib⁹ enī ei obedire dictu-**
ra est aliqui illud parab. i. **Desperistis omne s̄iliū meū ⁊ c̄. ego q̄q̄ in interitu re-**
stro ridebo. **Omne s̄iliū meū. i. consiliū meū quod est omne bonū.**

Reuerentiā debem⁹ marie **C**apitulū vi.

Item debem⁹ ei reuerētiā. ne videlic⁹ corā oculis ei⁹ aliqd indecēs. cogita
re. desiderare. sentire. aut facere audeam⁹. ne illos misericordes ocl⁹ os qui m
possunt respicere ad iniqtatē auertat a nobis. Ideo abacuc.i. dī filio t mī. **N**on
di sunt ocl⁹ tui ne videas malū. et respicere ad iniqtatē nō poter⁹. Eccl. cl. viii. Plo p
terit illā ois cogitat⁹. et nō abscondit se ab ea vll⁹ sermo. Ad heb. viii. Dīa nuda t ap
ta sunt ocul⁹ ei⁹ t̄c. Itē. Ideo de ipa q̄ ve est fort̄ inlier dī puer. in fi. L Cōsidera
uit semitas. l. i. secretas cogitatōes cōsciētiā p̄ dom⁹ sue. l. i. familie sue. Lauēdūm
igīt ne corā ea erit⁹ cogitem⁹. necdū faciam⁹ turpia. noria. v̄l iniq. Peruerso enim
cogitatōes separant ab ea t a filio ei⁹. Hap. i. Et nota q̄ dicit⁹ puerse. l. i. penit⁹ auer
se a deo. q̄les sunt cogitatōes infidelitū. hesitatiū. simulatiū. cōtētosoꝝ. supboꝝ. in
uidorꝝ. auarorꝝ. q̄ impedit⁹ adūctū gr̄e. et fugant a corde gr̄ia iā receptā. Jō etiam
dīc ipa puerb. viii. L Erudit⁹ interlū cogitatōib⁹. Erudit⁹. l. i. discreſ. disponens
t dirigens eas. Sed aufert se a cogitatōib⁹ q̄ sunt sine intellectu. Hap. i. q̄ int⁹ n̄
legūt mala q̄ int⁹ latēt. Sz tm̄ supficialiter ea q̄ cogitat⁹ considerat.

Timorē debem⁹ marie **L**apitulū. vii.
Tem debem⁹ ei timorē. Nō enī de mitissima ei⁹ hūilitate ita p̄sumendū est.
qñ ⁊ sume dignitati ei⁹ timor ⁊ reuerētia debeant. Et si enī ipa est q̄ de se di-
xerit. ecce ancilla dñi t̄c. nōne eadē ē q̄ regē glie et dñm maiestat̄ sic legi⁹ allocu-
ta **L**uc. viii. Fili qd fecisti nobis sic. Ip̄a etenī ē speciale sanctuarī dñi. de quo ip̄e
dicit **L**eui. xxvi. Custodite sabbata mea. ⁊ pauete ad sanctuarī meū t̄c. Eodem
xit. Unusq̄sq̄ m̄rez suā et p̄rem suū timeat. Sic enī de filio dī. Ecce oculi dñi
sup metuētes enī. Sic dici p̄t et de matre. Ecce. Quasi diceret. In apto est q̄ locli
dñe. I. respect⁹ misericordie. Et dicit pluraliter locli. pppter ml̄ tiplicē effectū mise-

Liber .II. Particula .III.

ricordie ei⁹. **S**up metuentes eā. i. sup humiles q̄ timent et cauēt offendere eā.
Sed q̄r tumor solus sine spe nō est bonus. ideo sequit. **E**t in eis q̄ sperat sup mi sericordia ei⁹. **S**ed ad quid timendū et sperādū sit d̄ ea. subdit. **U**t eruat a mor te. culpe p̄senti et pene eternel. alias eorū. Non solū corpora a pena p̄senti. Lz vt alat eos in fame. verbi dei. Amos. viii. **U**ell in fame. i. in tēpore famis eterne. sicut p̄mittit et cōminaſ ysa. lxxv. **E**cce serui mei ḡmedent. et ros esuriens tē. Item eccl. xxxviii. **O**culi dñi ad timētes eā. p̄tector potētie. firmamentū v̄tutis. regimē ardoris. et v̄mbraculū meridiani. dep̄atio offensiōis. et adiutoriū casus. exaltas animā. et illuminas oculos. dans sanitatē. et vitā. et b̄ndictionē. **D**ia b̄nifica ista et alia m̄lto p̄la impēdit ip̄a timētib⁹ eā. **S**ic expone. **E**t nota yndeclī bōa q̄ exēplo filij fac ip̄a timētib⁹ se. **P**rotegit enī eos potēter ab om̄i aduersitate. vt sup̄ particula. i. causa. xxxviii. **V**el p̄tegit potētiā quā dedit eis ad bene agendū. et ad declinādū a malo. Quia sicut dicit gregor⁹. **L**ito bonū pdit qđ a largiēte nō custodit. **V**el p̄tegit eos cōtra potētiā malignorū spirituū.

Gregor.

Firmamentū virtut̄. Iquia dat firmamētū virtutib⁹ quas suis oratōib⁹ impētrat eis a filio. et cōfirmat eis ip̄as virtutes.

Tegimen ardoris. Iquia misericorditer in nobis refrigerat cōcupiscētias quas diabolica suggestio inflamat.

Umbraculū meridiani. i. refugiuū cōtra estū p̄secutōis vrentis et feruētis. sicut sol in meridie feruet et vrit. **V**el contra incentiuā libidinis. **P**caſ.

Dep̄atio offensiōis. Iqr̄ dep̄cabilē sup̄ offensiōe p̄ctōy. **U**l'q̄ p̄ offensiōe hoīm filiū d̄.

Et adiutoriū casus. Iqr̄ timētib⁹ se p̄cauer a casu. i. ne cadat ī p̄ctū v̄l'infēnum. **E**t etiā erigit eos si forte ceciderint. **U**nde orat eā ecclia. **S**uccurre cadenti surgere qui curat populo.

Exaltans animā. timētis se a terrenis que facit cōtemnere. ad celestia que facit ap petere. quia de stercore eleuat pauperē spiritu. i. humile. vt sedeat cū principib⁹. i. angelis et sanctis. et soliū glorie teneat.

Et illuminas oculos. Imēt̄. itellectū. s. et affectū. ad p̄gscēdū et diligēdū dēū. sc. et p̄cūm.

Dans sanitatem. conscientie.

Et vitā. gratie.

Et benedictionē. glorie. **E**t nota q̄ hec omnia fuerat filius matri quādo cōcepit ip̄m. Quere ibi. Spiritus sanct⁹ sup̄ueniet in te.

Ekebert⁹
abbas.

Humiliatiōne debemus marie. **C**apitulū viii.

Item debemus ei humiliatiōnem. vt humiliemur sub potenti manu eius. **V**t nos exaltet in tēpore visitatiōis. qđ innuim⁹ cū fletis genib⁹ et expansis manib⁹ adoram⁹ corā memoria eius. **F**letio genuū signū humilitat̄. expāsiō manū opa largitat̄. Ad l̄ram enim quotiēs salutam⁹ eam vel trāsim⁹ ante ei⁹ tēpla vel imagines siue altaria. debemus genu flectere. caput nudare. et hūiliari corā ea sicut serui corā domina. sicut adolescētule corā regina. **I**deo dicit ekebert⁹ abbas. **C**reatoris matrē oīs creatura magnificet. et eius regie maiestati se inclinet celū et terra et omnes q̄ habitat in eis. **A**cemie. viii. dicit de indeis. **I**ncurvati sunt. et adorauerūt dñm. pni in terrā. **S**ic enī factū ē ibi dño. sic deb̄ fieri dñe. i. marie.

Heditationē debemus marie. **C**apitulū ix.

Item de maria debem⁹ assidue cogitare et meditari. q̄r̄ cor ei⁹ assidue medi taſ et cogitat de nostra pace et salute. **U**n̄ dicit cū filio Hiere. xxix. **E**go co gito cogitatōes pacis tē. **I**pa est enī p̄nceps illa de qua dicit Is. xxxvii. **P**rin ceps ea q̄ sunt digna p̄ncipe cogitabit. **I**sc̄ cogitatōes pacis et nō afflictōnis. **D**e cogitatōe enī ei⁹ qua cogitat nobis bonū dicit Eccl. xxxviii. **A** mari abūdat cogita tio eius. et p̄siliū eius in abisso magna. **A** mari enī. i. sup̄ mare Labūdat cogita tio eius. qua cogitat nobis bona. q̄r̄ nō potest a sensu hūano p̄phēdi. sicut nec ma re potest exhaūiri. **E**t p̄siliū eius. quo saluti hūane p̄uidit. in abisso magna. q̄r̄ inuestigari nō potest. **Q**uis enī inuestiget efficaciā verbi ip̄ius quo p̄uidit ifūmis

Seruiēdū est marie de corde

salubriter. qñ omniū medicinā vbo dcepit mirabiliter. Aliter. **A**mari abūdat cogitatio ei⁹. l.i. que est de ea v'l quā habem⁹ meritis ei⁹. Labūdat in nobis mare penitentie. Let consiliū ei⁹ in abusso magna. l.i. pfundū est. et de pfundo caritas pueniens cōsilii eius. **V**ell. cōsiliū ei⁹ in abusso magna. l.i. in magnitudine et m̄titudine peccatorū nō restat nisi refugere ad ipam. **D**uplet aut̄ cōsiliū dat ipa peccatorib⁹. **V**nū eccl. xxiiij. **T**raſite ad me oēs tē. Aliud Ioh. iiij. **O**ia quecuq; dixerit vobis filius meus facite. Ideo dicis p̄tōrib⁹. **H**iere. xxiiij. In nouissimo intelliget cōsiliū ei⁹. quod mō despicitis. **P**arab. i.l. Desperistis omne cōsiliū meū. l.i. cōsiliū meū qđ est omne bonū. i. plenū omni bono. Dicū g. **A**mari. l.i. pl⁹ qđ mare. Labūdat cogitatio eius. **Q**uia sicut impossibile est hūano sensui cogitare v'l dinūcāre guttas maris v'l bibere totū mare. sic impossibile ē t̄ lōge amplius hūano cape intellectu. caritatē. pietatē. hūilitatē. et cetera q̄ p̄tinent ad mariā. **V**el. **A**mari abūdat cogitatio ei⁹. l.i. de ei⁹ bonitate. i. pl⁹ qđ mare. **F**acili⁹ enī possit mare exhaūriti. qđ marie bonitas pfecte cogitari. **C**ogitatio enī ei⁹. l.i. que ē de ea. maior. melior. et excelsior est omni cogitatōe. **Q**uis enī sufficiat cogitare. pfunditatem hūilitatis eius. q̄ cū dei mater annūciat r̄ndet. **E**cce ancilla dñi. **Q**uis p̄phēdere valeat excellētia caritatis ei⁹. cū a filio increpat dicēte. **Q**uid mibi t̄ tibi ēm̄lier. **E**t tamē defēctū vini miserās t̄ verecūdie mīstroz p̄partiens cōsulit eis. **N**ōcūq; dixerit vobis facite. **Q**uis estimare possit īmensitatē pieratis ei⁹ cū filii crucifigi videt. nec reclamat. sc̄ens passionē filii humāni generis salutē opari. **D**ebem⁹ igit t̄ nos q̄ntu⁹ p̄mittit humana fragilitas. freq̄nter t̄ assidue de illa cogitare. t̄ in cogitatu nō p̄tractare de his q̄ ad ei⁹ p̄tinent gl̄iam et honorē. **S**ap. vi. **C**ogitare de illa sensus est cōsummatus. et q̄ vigilauerit ppter illam cito erit securus. Eccl. xxri. **C**ogitat illi⁹ auferet somnū peccati sc̄z. **I**te eccl. xliij. **I**n sermōe ei⁹. l.i. ipa p̄ nob̄ orā tel siluit vent⁹. l.i. cessauit diabolica tēptatio. t̄ cogitatōe sua. lqñ sc̄z fideliter t̄ de note cogitam⁹ de ea. **L**placauit abissum. l.i. cor p̄tōris pfundū et temptatōib⁹ obtemperatū. **P**arab. iii. **I**n oīb⁹ v̄hs tuis cogita illi⁹. s. deū. t̄ ipē diriget gressus tuos. i. reget opa. **H**oc idē potest dici de m̄re. **T**hob. iiiij. **O**ib⁹ dieb⁹ vite tue deū in mente habe. **S**upple. t̄ matrē ei⁹. Let caue ne aliq̄ndo peccato cōsentias. **Q**uasi di. Per talē recogitatōem facile poteris cauere a peccato.

Jugem memorī debem⁹ marie. Capitulū v.

Frater
Wernic⁹

Debemus etiā marie iūgē memorī. **U**nū ipa dicit Eccl. xxiiij. **M**ēoria meā in generatōe seculoz. **D**e hac memoria dicit Eccl. xliiij. **I**n omni ore quasi mel indulcorabis ei⁹ mēoria. **I**n ps. **M**ēoria abūdātē lauitatē tue eructabūt. **D**ic ergo. **M**ēoria mea i generatōe seculoz. l.i. in hoīb⁹ q̄ p̄ generatōē sibi succedit t̄ tñ sunt seculoz. lq̄r p̄manebunt īternū q̄ debito mō mei memorī habēt. Ideo dicit ei ysa. xxvi. **N**omē tuū t̄ mēoriale tuū in desiderio anie. **O**see vlti. **M**ēoriale ei⁹ sicut vñū libani. i. mirabiliter delectas. suauiter inebrias. t̄ virgines germinās. **Z**acha. ix. **Q**uia liban⁹ interptatur cādor. et designat virginitatem. **V**el sic. **I**n generatōe seclōz. l.i. hoīm quoq; vna est generatio tamē duplex seculū s̄m stat⁹ merēdi t̄ accipiēdi. Quasi di. **I**n memoria habebor a sanctis q̄ p̄manebunt in v̄troq; seclō. **S**i enī mēoria iūsti cū laudib⁹. puer. t. q̄nto magis memoria virginis p̄ quā nob̄ ch̄rist⁹ factus ē iūsticia. l.i. **C**hor. i. **V**ell seculoz. Idicit. ppter duplē stat⁹. et ilij sc̄z t̄ libertatē. **J**ustū enī est vt iūgiter habeam⁹ mēoriā ei⁹. **U**nd dicit. iij. sapl. **I**mmortal⁹ est memoria ei⁹. l.i. caste generatōnis. v'l marie. q̄ exēplosue virginitatis in alijs generat castitatem. t̄ q̄ salua castitate genuit saluatorē. **L**quia apud deū nota est. qđ nō esz. nūli esset pulcra valde. **A**mic⁹ enī nō libēter memoria tur amice sue nisi sit pulcra valde in ocul'suis. **Q**uoniā apd deū. l.i. q̄ est immortāl t̄ nihil obliuiscit. **N**ota est. noticia approbatōis. Let apud hoīes. **P**ulcra generatio p̄prie est generatio sanctor̄ v'l marie t̄ ceteraz virginū.

Jugem mentis intuitū debemus marie. Capitulū vi.

Debemus etiā nostre mentis intuitū iūgiter ad eā dirigere. t̄ ad ipam intuēdā spūales oculos attollere. **U**nde eccl. iiiij. **Q**ui intuet illā. l.i. sp̄etiāz. vel

Fo. ppter.

e 3

Liber .II. Particula .III.

christū in cruce. vel ipam mariā linquā oculo fidei et vere dilectōnis. et ad eā iugiter stillat ocul⁹ fui sui. Job. xvi. **L** permanebit cōfidēs in die iudicij. ut eti am dicere possim⁹ illud. i. **D**ach. Dña nostra ad te sunt oculi nostri ne peamus. Itē illud. ij. **P**aral. xx. **L**ū ignorēm⁹ qd agere debeam⁹. **S**olum residui habem⁹ ut oculos nostros dirigam⁹ ad te. Item ut de ea dicam⁹. **P**rouidēbā dñam ī con spectu meo semp rē. **N**ota q intellectus et affectus noster duo sunt oculi qby filiū et matrē debem⁹ pariter intueri. sicut acies oculorū corporaliū ad idē pariter dirigit. **S**ed multi oculū sinistrū. i. intellectū vertit ad celum p studiū. et dextrū. i. affectū vertit ad terrā. **N**i sunt qui fedus inēit cū naas. i. diabolo. i. **R**egū. xi. qui eis eru it oculos dextros a capite. i. christo.

Longratulationē debemus marie **C**apitulū xij.

Anselm⁹ **O**via cor ei⁹ exultat de nostra emendatōe. et cor nostrū congratulari ei⁹ debet gratia quā inuenit apud deū. et de ceteris bonis q̄ data sunt ei. ideo desi gnatur p sārā. que dicit Ben. xxi. Risum fecit mihi dñs. et q̄cunq; audierit coridebit mibi. Risum enī fecit dñs marie in acceptōe salvatoris. cū et ei et in ea nobis ar nisit. Uel cū tam ei q̄ nobis dedit ridēdi et gaudēdi materiā. **V**n et in partu eius dixit angel⁹ ad pastores. Annūcio vobis gaudiū magnū **L**u. ij. Eccl. li. **L**eratū est cor meū ī illa. et ambulauit pes me⁹ **L**.i. affect⁹ Liter rectū **L**scz mādatorū dei. Ec ce fruct⁹ h⁹ gaudiū. **J**o etiā dicit brūs Anselm⁹. q̄ assidue rogāda ē maria. ut et q̄g tulatio beatitudinē eius semp sit apd nos. et q̄passio misericordie scmp sit apud eā.

Compassionē debemus marie **C**apitulū xiiij.

Debemus etiā ei de corde q̄passionē. et tam matri q̄ filio q̄dolere et compati. Quia et christi passio et marie cōpassio cui⁹ animā filiū gladius p̄trāsūt. a nobis erigunt q̄passionis affectū. Quia si q̄patimur. et conregnabim⁹. ij. **T**hi. ii. Et si fuerim⁹ soci⁹ passionū. erim⁹ et q̄solutionū. ij. ad Lhoſ. i. **S**ic etiā honorat a nobis filius si cōpassi fuerim⁹ matri. Unde eccl. vii. **H**onora p̄em tuū **L**scz de um. Et gemit⁹ matris tue **L**scz marie ne obliuiscaris. **L**scz marie ne obliuiscaris.

Nunq; obliuisci debem⁹ maria. **C**apitulū xiiij.

Debemus etiā nūq; ipam obliuisci tradere. quia ipa nunq; obliuisci sui me mores. **V**n dicit vfa. xlir. Nunq; obliuisci p̄t m̄lier rē. libro. iii. ti. xvij. **T**q̄ maria dilerit memorit. Unde psal. **L**et nō meminero tui **L**scz cū amore. Let si n̄ p̄posuero tui hierlm. i. o tu marial in p̄ncipio leticie mee. i. si nō est mibi p̄cipua de te et in te leticia post filiū tuū obliuisci def dextera mea. **L**et obliuiscat me **L**alia lra. **L**dextera mea. i. vita eterna. de q̄ dicit **L**an. ij. et. viij. **D**extera illi⁹ amplexabitur me. **E**t interponit cōditēm quā necesse est impleri. ut oblit⁹ hierusalē. id ē vite eterne v̄l beate marie def obliuioni apud deū. Let lingua mea adhuc fauibus meis. i. mutus siā a laude dei. si intermisero laudes tuas. et si nō fuerit apud te et de te laus mea in ecclia magna.

Gemit⁹ fletū et suspīciū debemus marie. **C**apitulū xv.

Grego.

Grego.

A ipam cū fletu et gemitu debem⁹ suspirare. **V**n dicit fideles aie. **F**letim⁹ dum recordaremur syon. i. marie. **J**o canit ei ecclia. Ed te suspiram⁹ gemētes et fentes rē. **F**emit⁹ enī et fletus efficaci⁹ christo supplicat et marie. q̄s ſba cō posita. Unde Baruch. iij. **I**la in angustijs et sp̄us anxi⁹ clamat ad te. **G**rego. sup illō Job. xl. de r̄chemoth. **N**ūq; m̄ltiplicabit ad te p̄ces aut loquunt tibi mollia. **G**rego. Veracit orare est amaros i p̄pūtōe gemit⁹. et nō q̄posita ſba resonare.

Desideriū debem⁹ marie **C**apitulū xvi.

Desideriū cordis etiā debem⁹ marie. quia nobis desiderat om̄e bonū dicens cū aplō. **T**estis est enī mihi deus rē. **Phil.** i. Utei dicere valeat seru⁹ eius. Dña ante te omne desideriū meū rē. Itē illud. **I**la. xvi. **L**a mea desiderauit te in nocte. p̄seri⁹ vite. **L**ocupiscēta ei illi⁹. sicut dicit d̄ sapia. sap. vi. **L**deducit ad regnū p̄petuū. **P**reoccupat etiā eos q̄ se p̄cupiscūt. ut illis se p̄pōre ostendat. siē ibi dem dicit. **I**deo etiā inuitat ad se p̄cupiscēta se. eccl. xxiij. dices. **T**ransite ad me om̄nes qui p̄cupiscitis me. et a generatiōib⁹ meis implimi. **I**stud inuenies expo-

Beruiēdū est marie de corde

sicū in primo sermone de natiuitate ei⁹.libro.xij.particula.vij.

Juge seruitū debemus marie Capitulū xvij.

Ex toto corde debem⁹ nos seruitio illi⁹ astrigere. Eccl. vi. **A**udi fili mi laus
re cordis et accipe cōsiliū intellect⁹. i.e. qđ consert purū intellect⁹ sine errore.
Lin⁹ce q̄si voluntari⁹ pede tuū. i.e. affect⁹ lin⁹pedes illi⁹. Particularia ei seruitia
marie. de q̄b⁹ agit in h̄loco. q̄si qđā cōpedes sunt. tenētes seruos illi⁹ in statu iusti
cie ne currat ad illicira. L⁹t ne acidier⁹. i.e. ne ḡuiter et tediōse feras. sed cū hilaritate
implas p̄cepta sapietie et marie in vincul' eius. **I**tē ibidē de sapia et maria. **I**n
omni aio tuo accede ad illā. i.e. omnes cogitatōes et desideria in illā cōverte. Let in
omni vītute tua p̄serua. i.e. corde et ope serua. **V**ias ei⁹. i.e. p̄cepta et exēpla p̄ q̄ ve
nim⁹ ad ipam. et ipa ad nos. **I**tē ibidē. **I**nvestiga illā. orādo. studendo. pitiores
interrogādo. ad ei⁹ laudē opando. Let manifestab⁹ tibi. L⁹t cetera m̄ta. **E**t tandem
subiungit. **D**e cor enī vite est in illā. in p̄senti p̄ ḡtiā. in futuro p̄ gl̄iam. **L**et vincu
la illi⁹. i.e. exempla et seruitia q̄b⁹ ligamur ne discurrām⁹ p̄ cāpos licētiellalligatura
salutaris. lqr̄ extrahūta p̄ctō. et trahūt ad salutē eternā.

Juge et q̄tidianū seruitū debem⁹ marie. Capitulū xviii.

Reruitū eius et laudes nūq̄ debem⁹ itermittere. **U**n pab. iij. **A**rripe illā. **A**i
i.e. sapietia vel mariā ad seruiēdū ei. L⁹t exalabit te. la terrenis ad celestia. Let
gl̄ificaber⁹ ab ea cū eā fuer⁹ amplerat⁹. **D**abit capiti tuo augmēta gr̄az. et corona
inclita pteget te. **A**rripe illā. i.e. ad te cape. **U**el arripe. **I**cito et q̄si violēter. sicut res
dui desiderata q̄si cū violētia et qđā ipetu solet apphēdi. **U**el arripe. siē auis no
bilis p̄dā nobilissimā et escā suauissimā. **I**o enī fili⁹ matrē subleuant ad celum.
vt nos ad se traheret. **S**eq̄. **E**t exalabit te lab̄imo vicioz ad alta virtutū. a tra
ad celū. L⁹t gl̄ificaber⁹ ab ea cū eā fuer⁹ amplerat⁹. q̄si rē amata. Lamplexat⁹. quasi
sc̄ duob⁹ brachijs amore et seruitio. **S**eq̄. **D**abit capiti tuo. i.e. menti. q̄ ē caput
aī. **A**ugmēta gr̄az. **I**spū alī corpaliū et temporaliū. L⁹t corona inclita. let rosis carita
tis et patiētie. et lilijs castitatis. gemitie. et violis būilitatis et tpantiel. pteget te. lqr̄ p̄
hāc triplicē virtutē ptegit hō ab insultib⁹ viciorū et demonū. **I**bide. **N**e dimittas
eā. et custodiet te. dilige eā et seruabit te. **N**e dimittas eā. q̄si addorsando eā. ppter
meretricias voluptrates. **U**el. **N**e dimittas eā. i.e. ne effuges eam peccādo morta
liter. q̄r̄ nō recedit a seruo suo. nisi ppter mortale peccātu. **I**o est enī apis. Eccl. vi.
quā fugat sece peccat⁹. **E**t custodiet te la violētia diaboli. **D**ilige eā et suabit te.
a peccato et hostiū opp̄ssione. **I**tē pab. xxvij. **O**ni seruat sicū. i.e. mariā. q̄ dicit sic⁹
ppter dulcedinē fructus sui. **H**omedet fructus ei⁹. et qui custos est dñi sui gl̄ifica
bitur. **I**dicamus dñne sue. **I**tem eccl. vij. **N**oli recedere a m̄liere sensata quā sor
titus es in timore dñi. **D**ulier sensata bt̄ā virgo. habens sensum dñi in regēda
familia ecclīc. **A**qua discedit. q̄ seruitū illi⁹ p̄ negligētiā intermittit. **U**el q̄cun
q̄ dimissa castimonia. sequit̄ meretricias voluptrates. **U**l generalit̄. quicnq̄ mor
taliter peccat⁹. **Q**uā sortit⁹ es. let dono gr̄e dei specialit̄ ipam diligēs et ei seruies
lin timore dñi. i.e. cū reuerētia būilitate et deuotioē.

Itē Ecclēs. iij. **N**e festinges recedere a facie eius. neq̄ p̄maneas in ope malo. **N**e fe
stinges recedere a facie ei⁹. i.e. a bñplacito. **H**unc̄ enī deus v̄l ipa maria deserit ho
minē nisi prius ab ipo hoīe deserat⁹. **S**emp enī mater et fili⁹ primi sunt in accessu.
sed ultimi in recessu. sicut dicit bt̄ā dyonis⁹. **I**tē a facie ei⁹. **A**nte faciē christi et
marie sunt qui eis seruūt et ministrāt. sicut dicit raphael thob. xij. **A** facie eoz rece
dere festinant. qui ab eoz seruitio et bñplacito resilūt. sicut recidiūtates. **O** si for
te peccādo recesseris. statim reuertere p̄ penitētiā. **Q**uia sicut dīc bt̄ā ciprianus.
Vicināt̄ innocētē festinata correctio. **P**ropter hoc enim mater et fili⁹ clamāt aī
peccatri. **C**anti. vi. **R**euertere reuertere sunamitis rē. et intueamur te. **E**t h̄ est
quod sequit⁹. **N**e q̄ p̄maneas in opere malo. **I**sicut quidā qui nolūt conuerti dos
nec semicerint. quibus dicitur Ecclastici. v. **N**e tardes cōuerti ad dominū. et ne
differas de die in diem. subito enim veniet ira eius. et i tempore vindictē disper
der te.

Fo. xxvi.

e 4

Dyonisi⁹

Lipan⁹

Liber .II. Particula .III.

**Petr^o da
mianus**
Itē ad continuādū et deuotissime celebrādū seruitiū bētē virginis/ ealet illō exēplū D
qd narrat petr^o damianus de q̄busdā religiosis. q̄ ad suggestionē cuinsdā pueri
fratris dicacis et accurate eloq̄tie dimiserat seruitiū bētē virginis. Et statī dimis
so seruitio eius. om̄imoda infortunia ceperūt insurgere p̄tra fratres illos. incen
dia. dep̄datōes. strages hom̄. mortalitas aīaliū. et h̄mōi. ita q̄ de vita desperarēt
fratres illi. et tederet eos vivere. Quācito aut̄ ad cōsiliū dicit petri reinceperūt fra
tres illi seruitiū marie. cessauit ab eis dicta quassatio. et m̄lta deinceps pace et p̄spī
tate gauisi sunt fratres illi. toto corde de cetero marie seruētes.

Aug^o.

GREGO.

**Facile co
cedat qd
p ea petr^o**

Item debem^o seruitio ei^o ex toto corde intēdere. **Uñ ps.** Psallite sapiēter. **A**
Blo. ibi. Inspiēter psallit. q̄ nō intelligit qd psallit. Itē ibi. Intēde voci ora
tōnis mee. Blo. Intendētē deus intendit. Aug^o. Illud verset in corde qd p̄serit
in orde. Unde dicit. h̄. palip. xxxiiii. Obscurauit manasses intēte. et exaudit^o ē. Ob
seca et tu intēte matrē et filiū. vt mereas exaudiri. Et nota q̄ dicit. intēde voci ora
tōnis mee. Vor orōis est desideriū cordis. qd clamat in aure matrē et filiū. Sicut
enī nō intelligit q̄s p̄ strepitū labiorū sine voce formara. sic nec oratio sine voce d
siderij. **Uñ Gregor^o.** Quid p̄dest strepit^o labior^o. rbi m̄tū est cor. Non loquit
autē deo aīa nisi p̄ desideria. Et q̄nto pfundi^o et spiritali^o est desideriū. tanto vor
alioī est. et alti^o clamat ante deū. Nō est ei q̄ tam alte clamet voce exteriori q̄ vor
ei^o audiat vsq; ad miliariū. Vor desideriū tā alte clamat. q̄ audiat vsq; i celū. **Uñ**
etod. viiiij. dicit moysi. Quid clamas ad me. Bene aut̄ clamat. q̄ ve potest dicere.
De pfundis clamant ad te dñe tē. Et hoc est q̄n de pfundo cordis erit desideriū.
Hoc desideriū se audire ostendit mater et fili^o. cū q̄libet dicit vla. lcv. Anteq̄ cl
amēt ad me. Sono vocali. exaudiā cos. Ivt dici possit vtriq̄ de deuote clamātibus
L. Preparōem cordis eoz. i. deuote clamātiū. Laudiuīt auris tua. De illis autē q̄.
indeuote orāt v̄l. celebrāt seruitiū m̄ris et filiū. licet m̄lta de ore p̄serat. et maximas
modulatōes faciat. dīc mater cū filio Ila. ccix. Popul^o hic labihs me honorat. cor
autē eoz lōge est a me. Nec tales vocat mater et filius. clericos v̄l canonicos. aut
moniales aut monachos. sed populares et villanos.

Itē. Quia cor marie leui oratiū clā dūmō deuota sit flectit ad pietatē. cū ipa sit valde B
spatiēs. et sup afflictos pia gestas viscera. nec etēplo ioseph gen. xlv. du se vale
at cōtinere deuote et fideliter exorata. et cor nostr^o cū p̄ ea vel noīe eius postula hō
nestum aliqd. facillime debet concedere qd rogatur.

Incipit quarta particula secūdi libri

in q̄ agitur de particularib⁹ seruitijs q̄ gloriose virginī debem^o de singulis mēbris.

et sensib⁹ nostris.

Iso de seruitiis que marie debe
mus ex corde. videndū est de illis q̄ debem^o ei ex mēbris et sensib⁹.
De vultu et capite debemus seruire marie. **Capitulū primū.**
Ebem^o enī ei de capite et vultu adorationē. demissionē. et inclinatōe. **Uñ**
vla. in fine videſ ipa dicere cū filio. Veniet omnis caro vt adoret coram fa
cie mea. Videntur etiā de illa dicere filio seruus eius. Adorabo ad templū
sanctum tuū. Item vla. vt videtur ei fili^o p̄mittere. Vultu in terram demisso
adorabūt te. Siquidē ex quo ad eam inclinati sunt celi. et rex celestis ad eā desen
dit humiliatus. quod innuebat angel^o dicens. domin^o tecū bene debemus nos
miseri vla ei^o imagine vel auditō noīe inclinari ad eā. Jam enim adorātes filiū
eius adoram^o in ipa et cū ipa. **Uñ ps.** Adorare dominū in aula sancta eius. Aula
domini imo regale palaciū beata virgo. Istud ad līram fecerunt tres magi. in di
uersorio matrē cū filio adorātes. qd factū est palaciū regale cū in eo rex summus

Mariæ seruūt mēbra nostra

natus est. **T**ē psal. Adorate scabellū pedū eius. quoniā sanctū est.

Barla/
am & Jo
saphat

Debemus etiam inclinare imaginib⁹ suis transeūtes ante eas. intendentes adorare eam sedētē in throno ad dexterā filij. qz sic d: in libro barlaam & iolaphat. Reue/rētia imagis ad exēplar trāsit ipi⁹ imagis. Ipa ē enī illa porta Eze. xlvi. ad cui⁹ ostū ppl's terre adorat i sabbat⁹. Nā sabbati special' dies ē b̄ tē f̄gis. H̄ nota qz cū porta sit h̄nūlis. ostū porte qd̄ christ⁹ ē h̄nile est. quia nō nisi p humilitatē ad matrē vel filiū peruenit.

De oculis debemus seruire marie. **C**apitulū ii.

De oculis interiorib⁹. i. mentis intuitu. vt supra particula. iii. cap. xi.

De oculis exterioribus

Ad exemplū eius a vanitate eos auertere. ipam etorātes. Auerte o domina oculos meos ne videant vanitatem.

Ex parte illi⁹ ad se reclamātes misericorditer respicere. iuxta illud ecclī. iii. Oculos tuos ne trāsuertas a paupe. & elōsinā paupis ne defraudes. Thob. iii. Ne auertas faciē tuā ab yllo paupe. ita enī fiet vt nec a te auertas facies dñi. xl ipi⁹ marie.

Ad ipi⁹ fuitū reuerēter vigilare. Inest enī brā maria vigilijs suis. et mltoties vi fa est in ordīe cisterci celestē pitatiā his qz vigilatē & deuote celebrauerant seruitū eius. Capit. vi. Qui vigilauerit ppter illā tē. Qui de luce vigilauerit tē. Quere supra particula pma. causa. vii.

Ipsa cū fletu & gemitu etorare. Unū canūt ei fideles ecclie. Ad te suspiram⁹ gemē.

Imagines ei⁹ reuerēter spicere. ad mēoriā ipi⁹ cordib⁹ nr̄is arti⁹ imp̄mendam.

Sūp̄dict⁹ enī modis oculos nr̄os seruitis ei⁹ mācipādo. Secure poterim⁹ ei dicere. Illos tuos misericordes ocl̄os ad nos cōuerte. Et talib⁹ dic̄ ipa cū filio illō. Joh. xvi. Videbo vos & gaudebit cor vest⁹. et gaudiū vest⁹ nemo tollet a vobis.

De auditu debem⁹ seruire marie. **C**apitulū iii.

Gregor. Ad honorē eius et gliaz auditū nostrū ad queqz obnorū obturare. Gregor. Sancti grauiter tolerat qui qd̄ nō sonat id quod amāt. Ecclī. xxviii. Sepi aures tuas spinis. et noli audire lingua nequā.

Quicqd honesti d̄ ea dic̄ grāter audire. qz qd̄ inhonesti nullo mō auscultare. imo cum omni aspitate dicētes ea redarguere. Juxta illō ps. Detrahētem secreto p̄ pri mo suo hunc p̄sequebar.

Jō dic̄ ipa ecclī. xxvii. Qui audit me n̄ p̄fideſ. Quere sup̄ p̄ticla. iii. cap. v. qz marie d̄ ben⁹ obedietiā. Maria siqdē aur⁹ d̄i ē. Unū d̄r christo. Preparat̄ cordis eoz. i. paupez laudiuit aur⁹ tua. i. maria. qz mediāte paupes exaudis. sic hō audit medi-

De olfactu debem⁹ fuire marie. **C**ap. iii. Lante aure sua.

Pro honore m̄ris et filij odore meretricios abhorre & fugere. de qbz d̄i salomo nica ml̄ier puer. vii. Aspersi cubile meu mirra aloe & cīnamomo. Ita dic̄ meretrix vt odore puocet stultū ad luxuriā. Sed hūc odore seq̄ fertor. Unū ysa. iii. Erit p̄ suau odore fertor. Nota qz tres species aromaticas noiat. duas amaras. et vnam dulce. ad designandū qz in luxuria plus est amaritudis qz delectatōis. Una amaritudo p̄tinet ad p̄sens. secunda ad futurū.

Odore boni exempli et efficacis doctrine ad ipam adamādā quos poterim⁹ attrahere ad currēndū in odore vnguētorū ipius. vt cortina cortinā trahat. Exo. xxvi. et. xxxvi. Et qz audit dicat veni. Apocal. in fine.

De gustu debemus seruire marie. **C**apitulū v.

Hustū nostrū vt ei dignūs seruām⁹ a cibi et potus intēperātia refrenare. Quia n̄ est speciosa laus in ore gulosi siue ebriosi.

Necessaria victui modeste sumere. Quia sapientia Idei vel gratia marie lnō inueni tur in terra. i. in aia vel corpo: el suauiter viuentū. Job. xxviii.

De his que apponunt̄ in mensa aliquid qd̄ p̄ ipa paupi tribuat̄ ventri subtrahere.

In parca dieta vigilias eius et sabbata ieunare.

In solleñis eius pauperibus pro ea largi⁹ erogare. Et talib⁹ duenit fruct⁹ glorio sissimi vētris ei⁹. qui i sacramēto nostra est refectio. & in futuro nostra erit fruitio.

Fo. xxvii.

Liber .II. Particula .III.

De humeris debemus seruire marie. **C**apitulū vi.

Pro ei⁹ honore et dilectōe fraterne infirmitatē onera misericorditer supportare et pōdēra tribulatōnū p̄sentiū patiēter sustinere. **U**nū gene. xlī. dī de ysachar. q̄ inter p̄tāt̄ merces. **V**idit requiē .i. mariā. i q̄ ch̄rist⁹ nouē mēlib⁹ requeuit. sic ip̄a dicit. q̄ creauit me requeuit in tabernaclo meo tē. **L**q̄ esset bona. et terrā .i. ip̄am eadē maria q̄ ē terra flūes lacte et melle. **L**q̄ optima. et supposuit humer⁹ ad portādū. onera supradicta.

Tré eccl. vi. dicit de sapientia. et potest intelligi de maria. **S**ubijce humer⁹ tuum. et porta illā. **H** est. actus tuos suppōne magisterio ei⁹. **S**ubijce ip̄ hūilitatē. **P**orta ip̄ fortitudinē. **S**ubijce ip̄ obedientiā. **P**orta ip̄ patientiā. **E**t ne acidier⁹ in vincul⁹ ei⁹ .i. ne grauiter et tediōse feras. sed cū hilaritate imple p̄cepta sapientie et marie. **D**icit autē acidia ab aco aco. **U**nū homo acid⁹ .i. sine igne caritat⁹. que leuiter fert oia. **E**t de talib⁹ dī. In siti mea potauerunt me aceto.

De manib⁹ sive de tactu debem⁹ seruire marie **C**ap. vii.

Ad ei⁹ honorē manus ab om̄i tactu polluto et ope illicito sedulo p̄seruare. vt fm puritatē manū nostrā retribuat nobis.

Eas ad pauges p̄ posse extēdere. **U**nū eccl. xiiii. **S**cđm vires tuas exporrīgēs da paupi. vt exēplo ei⁹ manū tuā aperias inopi. et palmas extēdas ad pauges.

Ad ip̄am orādā puras man⁹ levare. i. Thimo. ii. Treno. iii. **L**euem⁹ corda nra. .i. affectōes nr̄as. cū manib⁹ .i. bonis opib⁹. **N**ō nō p̄ fieri nūsi manus nostre ligate sint p̄cepris dñicis. q̄ sunt q̄si manice ferree. ne extēdant ad illicita. **U**nū ps. **A**d al ligādos reges eoz. .i. iustos se regētes. in p̄spēdib⁹. et nobiles eoz in manicē ferre is. **J**ō dī eccl. vi. Ne acidier⁹ in vincul⁹ ei⁹. s. sapientie vel marie. vt sup̄.

Oratoria eius altaria et imagines ornare et instruere.

In festis ei⁹ et sabbatis honesta lumiaria p̄parare. vt nomē suū qđ est illumīatrix interpretetur in nobis.

Vestimēta hūlūda et honesta ad ministrādū ei om̄i diligētia p̄parare. **U**nū et in miraculis ei⁹ legif q̄ beato bono claromonten. epo. et brō hildefonso vestimēta pulcer rima attulerit de gadiso filij. in q̄b⁹ mīstrarēt i specialib⁹ festis eius. et q̄bus indui nulli ali⁹ licet.

Quicqd ad ip̄i⁹ laudē v̄l gl̄iaz p̄tinere nouerim⁹ dū tpus hēm⁹ om̄i instātia opera ri. **I**p̄a enī dī se esse vīcē. **U**nū. **E**go q̄si vir⁹. i q̄ seruū rechr̄it. nō dñm. **U**nū dicit dī oparijs suis eccl. xxiiii. **Q**ui opan̄t i me nō peccabūt. **H**ūt autē i ista vite tot ppagines q̄ v̄tutes. **Q**ui imitāt hūilitatē opant i ppagine hūilitat̄. q̄ p̄ciatē i ppagine misificō die. et sic de alijs. **E**t iō forte cū ip̄a sit pagattr̄e oparioz. dictur⁹ ē ei fili⁹ i iudicio illō matt. xxi. **V**oca oparios et redde illis. q̄si n̄ alijs. mercedē. **J**ō etiā dī eccl. vi. volenti h̄re mercedē. **Q**uasi is q̄ arat et q̄ semiat accede ad illā. **A**d q̄rēdā. i. cū studio et labore et cū spe p̄cipidi vñ reficiar⁹ et viuas. **U**nū. i. **C**ho. ix. **D**eb̄z i spe q̄ arat arare. **E**t nota q̄ q̄ arat et semiat. p̄mo extirpat ab agro spinas et nocuas. et euersa tra semiat semē suū. sic q̄ doctrinā sapie v̄l gr̄az marie cupit excipe. p̄mo dī trā cordis sui diligēti inq̄litōe euertere. et genimia vīcioz extirpare. et tūc dcide poterit semē diuīe doctrīe. v̄l gr̄az marie recipe. et tādem fructū v̄tutū et glie metere. **J**ō dī hiere. iiii. **N**ouate vob nouale. **H**z q̄ q̄dā statī volūt māducare fructū semi nūs sui. dī q̄b⁹ Isa. xxvii. t̄panēt an̄i matūritatē autūni cū aspererit vīdēs. statim et manu tenuerit duorabit illō. subīfigit. **L**et sustine. i. patiēter expecta. **B**onos fructū illi⁹ .i. etna bona q̄ illa p̄mittit. et p̄ illā iueniūt. **J**ac. v. **P**atiētes estote fratres v̄sqz ad aduētū dñi. **E**cce agricola expectat p̄ciosū fructū tre. patiēter ferens don⁹ accipiat t̄panēt et serotinū tē. **H**z ne quē tēdeat lōga expectatio subdit. **I**n ope ei illi⁹ exiguū laborab. et cito edes dī generatōib⁹ illi⁹. **Q**uasi dicerz. **D**odic⁹ labor respectu fruct⁹.

De brachijs. **D**ebemus enī amore et seruilio quasi q̄busdā duobus brachijs beatā vīgīnēm amplexari. et p̄miū bonū reportemus ab ea. **I**llnd scilicet p̄miū de q̄ dicit puer. iiii. **G**lorificaber⁹ ab ea cū eā fuerit amplexat⁹. **D**ebem⁹ etiā p̄ honore ei⁹

Marie seruiāt mēbra nostra

recōciliari inimic̄ nostr̄. Que videlic̄ recōciliatio designat in amplexu mutuo et
prēsione brachior̄ sicut dñs extēdit brachia ī cruce volēs oēs qntū in se erat col-
ligere in amplexū misericordie sue. **Vel** etiā exēplo ei⁹ pugnare cōtra triplicē ini-
micū. **Uñ eccl. vii.** Propugnato cū brachis. Alia līa dicit. Propurga te cū bra-
chis. elemosinā dādo p̄p̄is brachis acquisitā. Quasi dicat. Propt̄ purgatōem
tuā da elemosinā de p̄p̄o labore acq̄sita. **Uñ eccl. vii.** Datū brachior̄ tuor̄. et sa-
crificiū sacrificatōis offeres dño initia sanctoꝝ. et paup̄i porrige manū tuā. vt p̄
ficiat ppiciatio et bñdictio tua. grā dat⁹ in ḡspectu ois viuēt̄. **Sic** cōstrue. **Dā**
tū brachij tui. i. acq̄sitiū labore p̄p̄o. Let sacrificiū sacrificatōis lin q̄ sacrificeris.
offeres dño. i. mīstr̄ dñi. ppter ipm. Linitia sanctoꝝ. i. initiatōes sacrificatōis.
q̄ sunt decime. p̄mitie. datū. sacrificia. **Et** dicit linitia. Iqr̄ h̄mōi munera nō faciūt
sacrificatōem. s̄ initiat̄. **Et** paup̄i porrige manū tuā. elemosinā dādo. cōsolādo.
coripiēdo. **vt** pficiat ppiciatio. i. peccatorū remissio. **L** et bñdictio tua. passiue. i.
gratiaꝝ collatio. v̄l actiue elēosine datio. Lgrā. i. ppter grām. dat⁹. i. datōis tue.
Lin cōspectu ois viuēt̄. quod siet in futuro quādo gratia fiet gl̄ia. et sic pficietur
bñdictio et ppiciatio.

De vberib⁹ siue māmillis debem⁹ seruire marie. **Cap. ix.**

- De māmillis. Simplicib⁹ doctrine simplicis lac infundere. **Uñ.** Qui elucidat me-
vita eternā habebūt. Qd̄ v̄tillime fit. qñ ostendit simplicib⁹ vita ei⁹. Item. Quia
māmille fidel' aie sunt ḡpass. o et ḡgrulatio. ad honore ei⁹ debem⁹ implere illd ad
Rom. viii. Gaudere cū gaudētib⁹. flere cū flētib⁹. **Vel** etiā ḡgaudere ei et ḡpati. rbi
supra. p̄tcl'a. iij. ca. vij. et. viij. **Vel** p̄ amore ei⁹ affict⁹ ḡsiliū et auxiliū impēdere. q̄
sunt duo vbera viri iusti q̄b̄ d; lactare minores. **Uñ** meli⁹. vbera fidel' aie sunt ḡ-
titudo et hūilitas. qbus maxime marie ḡtia detinet nobiscū. iurta illd canti. i. In-
ter vbera mea ḡmorabit̄. **Eo** enī ipo q̄ multiplicib⁹ marie bñficiq̄s nos indignos
q̄ hūilitatē cognoscim⁹. et p̄ gratitudinē gr̄as agere nō cessam⁹. ipam nobiscū inse-
pabiliter et delectabiliter detinem⁹. qr̄ delicie ei⁹ esse cū filiis hoīm. **Parab.** viij.
Ecōtrario n̄bil magis fugat eā et filiū suū q̄ supbia et inḡtudo.

De lumbis debem⁹ seruire marie. **Capitulū x.**

- Uteidem digne mīstref exemplo illi⁹ puer. in fine. lumbos p̄ continētiā accingere.
et p̄ operationē bonā brachiū roborare.

De genib⁹ debem⁹ seruire marie. **Capitulū xi.**

- Ante ei⁹ altaria siue ei⁹ imagines et cū recitat̄ nomē ei⁹ genua flectere. Quia ipa dic̄
cū filio **Isa. xlv.** Dibi curuabit̄ omne genu. **Baruch. ii.** Anima que trist̄ est sup
magnitudinem alii. et incedit curua in insimis. et oculi deficietes. et aia eiuries da-
būt gl̄iam deo scilic̄ et matri ei⁹.

De pedib⁹ debem⁹ seruire marie. **Capitulū xii.**

- Ante oia p̄ eius honore pedes nostros ab omni via mala phibere.
Memorias eius cū deuotōe frequētare. vt dicere valeam⁹. Stat̄es erāt pedes no-
stri ī atris tuis hierlm. i. o tu maria. **Uñ** inf cetera legiē dicit̄ theophilo. sem̄lū
diligere gen⁹ christiōꝝ. marie eos q̄ recta fide et pura p̄scia currūt ad tēpluz suū.
Et nota currūt. In q̄ nota feruor̄ duotōis. Hō ei cū osidia q̄rēda ē. s̄ cū feruore.
— Seruios ei⁹ ad honore ei⁹ et gl̄iam misericorditer visitare.
Seruitū ei⁹ stādo solēnizare. **Uñ** legunt̄ aliqbus accidisse p̄clara miracla. Di-
stice autē p̄rest intelligi. vt si digne voluer̄ matrē et filiū honorare. terrā habeas
sub pedib⁹. tpalia bona et terrena desideria suppeditādo. et carnales affect⁹ vilipen-
dēdo et p̄culcādo. vt sis mulier illa q̄ describit̄ lunā habēs sub pedib⁹. i. oia muta-
bilia. **Apocal. viii.** Alter enī nō poter̄ vestiri sole in p̄senti. nec habere coronā stella-
rii. viii. ī futuro. Tursū ḡerigar̄ celestia appetēdo. et hec ē statio spiritual̄.
Ute eidē digne seruiaſ oēs carnales spurcicias et cenulētos affect⁹ abdicare. Quia si
cū dñ sap. vii. Nihil inq̄natū īcurrit in illā. Hō ei habitat gr̄a illi⁹ ī corpe subdivi-
to peccat̄. **Cap. i.** Nec inueni ī terra suauiter viuētū. **Job. xxvij.** Et abyssus di-
cit. nō est in me. et mare loq̄t. nō est meū. **Ibidem.**

Fo. xxxvij.

Liber .II. Particula .V.

In cō ostendit quō marie sit seruendū de ore et labijs.

Etem de ore nostro debemus vir
gini gloriose multiplex seruitū. Laudatōez. Superaltatōez. Oratōez.
Lōfessionē Benedicōem. Inuestigatōem. Elucidatōez. Predicatōez.
Dagnificationē. Cantatōez. Gratiaꝝ actionē. Salutationē. Solēni
zationē. Laudatōem debem⁹ marie Capitulū primū.
E Laudationē. Ut sicut de filio dicit. Laudatōez dñi loquet os meū. sic ⁊ de
matre dicat. Laudatōem dñe loqtur os meū. ⁊ bñdicat ois caro noi sc̄tō ei⁹.
Ipa enī dicit cū filio i ps. Sacrificiū laudis honorificabit me. et illic. i. i laude
mea est. Liter. ad eternā laudē sine fine māsurā. De qua dicit. In secula secl'oz lau
dabū te. illi. s. q̄ habitat in domo tua dñel quo. Ic̄z itinere oplerol ostēdam illi. i.
laudatori meo. salutare dei. i. filiū dei ⁊ meū. vell. salutare dei. i. meipam. Ipa enī
est et q̄ et p̄ quā sanct⁹ iacob iā morti. p̄im⁹ vitā sperabat eternā dices. Ben. plit.
Salutare tuū expectabo dñe. Per eā enī ipē deus rex noster ante secl'a disposuit
opari salutē in medio terre. Sic exponit brūs berñ. locū istū. Itē btūs berñ. Nō ē
dubiu⁹ ⁊ c̄. Quere sup̄ p̄tīlā p̄ma. causa. ij. Itē de collaudāda maria maxime i sole
nitatib⁹ suis et sabbatis. curialiter dicit q̄dam. psalayce. In festiū viginis die colle
temur. ex q̄ lumē lumiſ ortū p̄itemur. Et vt ois crimiſ carie mūdemur. oda nr̄i
carmis ipam veneremur. Hec est digna laudib⁹ q̄ nr̄is crimiſ cōrulit remedia.
Collaudem⁹ igif. dñ nobis cōcedit. ipam cū leticia. Quia vō q̄qd scriptū est in
libro priuet ad laudē ⁊ gl̄iam ei⁹. ideo breuiter p̄tāsim⁹. Dicit etiā beda. O, ex
orāda est inq̄iter clementia saluatoris. vt beate m̄ris ei⁹ memorā cōgruis officiū
nos dignos faciat venerari.

Superexaltatōem debem⁹ marie Capitulū ij.
Superexaltōem. Ut sup̄ omēs sanctos post filiū p̄ modulo nr̄o exalte⁹
ea. fm q̄ nobis p̄cipiſ de filio daniel. iij. Laudate et superexalte eū in secl'a.
Eccl. xliij. Bñdicētes dñm. dicam⁹ dñam. exalte illā qntū potestis. exaltate. i.
extra oia et sup̄ oia altā p̄dicate. Maior est ei om̄i laude. i. maiori laude digna
q̄ sit ois laus angelica v'l hūana. Ibidē de filio. Dicam⁹ de matre. Glorificate
dominā qntūcūq̄ potuerit. Iqd matime fit q̄tēs de ipa scripture sacre exponunt
vt gl̄iosior ostendaſ. Supualebit adhuc ⁊ admirabil magnificētia ei⁹. Itē in ps.
Laudate eū. dicam⁹ ea. fm m̄ltitudinē magnitudis ei⁹. Eccl. xvij. Quis in
vestigabit magnalia ei⁹. i. potetiā. Extutē autē magnitudis eius q̄s cōniciabit. aut
q̄s adiūciet enarrare misericordiā ei⁹. Sicut enī incōpabiliter pl̄ honoris et ḡtie
exhibitiū est ei ab ipo creatore q̄s oīb⁹ alijs creatur̄s. sic ab vniuersa creatura pl̄ ho
norificētē et deuotōis exhibēdū est ei q̄s cuiilibet alijs pure creature.

Oratiōnē debemus marie Capitulū ij.
Orationē. Debem⁹ enī marie sacrificiū deuote oratōis. vt dicat de matre si. A
cut de filio dicit Isa. lxij. Qui remiscimini dñe. ne taceat. ⁊ ne detis silentiū
ei. Itē. i. ad Thessa. i. fine. Sine intermissione orate. Qd intelligendū est sicut dī
cit beda. aut de quotidiani horis iuxta ritū ecclie. Un. Benedic dñm in om̄i tpe.
Aut q̄r q̄cqd iust⁹ facit fm honorē dei et marie ad orōez referit. Ideo etiā canit ec
clesia. Dis hō om̄i hora ipam ora. ⁊ iplora ei⁹ patrocinia. Assidue siqdē exoran
da est maria a nobis. q̄r assidue exorat p nobis. Hec est enī fratrū amatrix. ⁊ po
puli israel. i. christianoꝝ videntiū deū p fidē. Hec est que m̄ltū orat p populo ⁊
p vniuersa ciuitate sancta hierusalem. i. ecclia militatē. sicut legiſ de hieremīa. ij.
Pach. xv. Ipa ei⁹ est bersabee. i. pure⁹ satietas. q̄ pepit christū. i. sufficiētiā oīm.
q̄p̄cib⁹ suis impetrat a vō dauid. i. deo patre. filiū suis. i. imitatorib⁹ regnū isrl.
id ē visiōis eterne. sicut legiſ. ij. Regū. i. q̄ illa bersabee ipetrauit salomōi filio suo

Berñ.

Beda.

Beda

Marie serviamus ore et labiis

Bern.

regnum. Et hoc est quod docet bernardus. Cupientes inuenire gratiam quam inventricez
sistemari. que quod super inuenit frustrare non poterit. exaudiens ei per sua reverentia. Heb. v.
Ite. Maria os nostri. quod assidue per nobis filium interpellat. **Unum Apoc. viij.** **Terra.** i. **B**
maria lapuit os suum. Iadu filium exoradum. per misericordie. i. fideli aia. quia serpens. i. diabolus
infestabat. **E**t ipsa est qui primo legitur in novo testamento per hoc et orasse dices. **Fili.** vi
non habet. Joh. ii. **Ite** rogada est assidue mater misericordie. ut misericordie opera
nobis miseris misericorditer exhibeat. ut videlicet frangat esuriendi panem suum. **Qd fit?**
qui particulariter distribuit gratiam coram hominibus fortatae. Ut egenos rags inducat in
domum suam. s. padis. Ut nudos operiat vestimentis virtutum. qui carne vestiuit filium dei.
Ut dimittat eos qui proficiuntur liberos. et onera peccatorum disruptat. et cetera in hunc mo-
dum. Isaie. xviii.

Ite in letania sanctorum tribus nobis interpellamus mariam ut oret per nos. Que sunt. **Sacra** **L**
maria ora per nos. **Sacra** dei genitrix ora per nos. **Sacra** vero virginum ora per
nos. **E**t haec tria via quae principaliter nos infestant. i. superbia. auaricia. luxuria. **M**a-
ria interpretat stella maris. quod videlicet stella modica est et lucida. **E**t maria modica est
per humilitatem. lucida per eternitatem. **E**cce medicina haec superbia. quod se magna estimat. et in-
territ obsecrat et excecat. **R**ogada est assidue maria ut nomine suum interpretetur in nobis
quod est illuminatrix. **G**enitrix solet esse filius pia et misericors. **E**cce medicina haec auaricia.
que spoliat aut fraudulenter aut manifeste. que ipsam dei imaginem. i. filium per per-
cunia crucifixit. In haec vero virginum nota duplet misericordia. carnis scilicet ac spiri-
tus. contra affectum et actum luxurie. **E**t ita in his tribus appellatibus insinuat quod quantum
cuiuslibet morbo peccati maculatus fuerit quis. in beatam virginem per lauacrum inuenire.

Dicitur ergo beate virgini superbia. **S**icut ve es stella maris modica et lucida. tolle a me in-
flationem et nubem superbie. Inexorabiliter enim odit superbiam. que inestimabiliter humili-
tate dilerit. **S**icut auaricia cum sit mater pietatis. et luxuria cum prima emiserit virgi-
nitatis votum.

Dicitur ei auaritia. **S**icut ve es mater pietatis. tolle a me duriciam auaricie. et da teneri-
tatem misericordie.

Vdicatur ei luxuriosus. **S**icut ve es virgo virginum. extingue in me cupiscencias carnis.
et fac misericordiam et pudicium. **E**t haec est quod oramus eam. Nos culpis solutos mites fac et castos.
Et vitam puram etem.

Ite maria designata est per templum salomonis. de qua dicit dominus. ii. palio. viij. **Oculi** **E**mei
erunt aperti. et aures mee erunt erecte ad ordinem eius. quod in loco isto orauerit. elegi eni. et
sanctificauimus locum istum. **I**te orare debemus assidue maria ex exemplo bernardi anselmi dicens. ad
eam. **O**bsecro te o maria per gratiam quam dominus voluit esse tecum. et te voluit esse secum. ut per
propter eandem ipsam gratiam misericordiam tuam et gratiam facias esse mecum. **F**ac et amor tui
semper sit mecum. et respectus pietatis tue quodcumque ego subsisto super sit mecum. **F**ac ut respectus
tutatio beatitudinis tue semper sit mecum. et respectus misericordie mee quantum mihi expedit semper
sit tecum. **S**icut enim o beatissima ois a te auersus et a te despectus necesse est ut iterem.
ita ad te ois conuersus et a te respectus impossibile est ut peat. **D**e maria enim per intellectum illud psalmi. Auertere te faciem tuam. i. respectum misericordie turbabit te. **I**te ipsa est
sol a cuius respectu soluit glacies. i. geliditatem cordis peccatoris. **I**te psalmus. Auertisti faci-
em tuam a me. et factus sum turbatus. Job. viij. **C**ur faciem tuam abscondis te. Isa. lxvij. **A**bscondisti faciem tuam a nobis. et allusisti nos in manu iniuriantis noster.

Ite. Quia maria facile impetrat quocumque petit filio. Ideo in figura eius dictum est Judith
viiij. Ora per nos. quod mulier sancta es et timens deum. **S**icut in figura eius dictum est he-
ster. xv. Inuoca dominum. et loquere per nos regi. et libera nos de morte. **I**psa enim detinet
ira dei ne statim vindicet in nos. **U**nus dicit Lan. viij. Tenui enim ne dimittam te. **S**tra-
tiositas autem eius ad ipetratum figurata est hester. viij. ubi dicit assuerit hester. Que est
petitio tua hester ut deficiam. et quod vis fieri. **E**tiam si dimidiatur regni mei propter petieris
impetrabis. Quere expositorem librum. vi. titulum. viij. quod maria regina. **C**onquereret
enim dominus ante nos maria nascere dices. Isa. Non est qui surgat et teneat me. **S**ed
ipsa facta est aduocata nostra. et allegat per nos fideli coram filio suo. veterem et veteram

Fo. xxxix.

Liber .II. Particula .V.

eidē rep̄sētās. et ip̄e veluti p̄fissim⁹ infās dlectat ab vberē m̄ris ei rep̄ntato. Isa.xi.

Imperat nobis maria

Bratia seu vinū cōpunctōis. qd signati est in nup̄tis. Joh.ii.

Bratia recōciliatōis. sicut ml̄ier thecuites absalon fraticide.ij. Regū. xiiij.

Bratia ablutois peccatorū. signata. i. Regū. xxv. p̄ abigail. que phibuit dauid ne in terficeret nabal.

Deletōem cirogphi diaboli. sigta p̄ hester. q̄ l̄ras aman fec̄ irritari. Nest. xvi. z. viii.

Confessionē d̄ ebem⁹ marie Capitulū iiii.

Onfectionē. Ipa enī videt dicere cū filio. Mat. x. Lu. xiiij. Qui me p̄fessus A

fuerit corā hoīb̄. cōfitebor et ego eū corā p̄fē et filio meo.

Debem⁹ enī corde credere. q̄ corde credit ad iusticiā. et ore p̄fiteri. q̄ hm̄oi p̄fessio fit ad salutē. ipam v̄ginitatis p̄miceriā. sine corruptōe secundā. sine ḡuamie grauiā. sine dolore puerpam. et cetera oīa q̄ de ip̄a credit et assentit eccl̄ia catholica.

Debem⁹ etiā p̄fiteri partū ei⁹ yngineū. vt sup̄ cā. xiiij. et q̄ nec pm̄a silez visa est nec habere seq̄ntē. et cetera hm̄oi. Ad hec debem⁹ ab ea iugiter orādo vitā gr̄e postula re cū ip̄a sit mater vite. q̄l viuēs. vita nature. L viuēs. vita gr̄e. Lips. Inō ali⁹. Oſi tebis tibi. lo dñā ad salutē aie sue et bñplacitū tuū. **A** mortuo enī. p̄ p̄tm̄ mortale. q̄si nihil perit p̄fessio. Ecc. xvij.

Debem⁹ igī p̄fiteri eā p̄fessiōe laudis. vt cōfiteat nos p̄fessiōe recognitōis et p̄tectōis. Christ⁹ de reprobis dicit Matth. vij. Tūc p̄fitebor illis q̄ nunq̄ noui vos.

Erhec est p̄fessio reprobatis. Et h̄ est qd legi⁹ in penitētia theophili. q̄ p̄ q̄ p̄ p̄mitteret ei se rogaturā p̄ eo. fecit cū p̄fiteri filiū suū verū dñū et v̄z homiem ex se natū. p̄ salutē mudi. dicens ei. Cōfiterere filiū meū. misericors enī est. et suscipiet la- crimas penitentie tue.

Confitenda etiā est sicut docemur p̄fiteri filio. Ecc. xxxix. Cōfitemi illi in voce labi. D orū vestroz. in cātīcī labioz et cytharis. Hic expone. Cōfitemi. p̄ctā et laudes. Lili. i. ad gl̄iam et laude illi⁹. q̄ sicut dicit glo. sup. xij. Josue. p̄fessio p̄tōris. ad lau- den p̄tinet ignoscēt. Lin voce labioz v̄rōz. i. in p̄fessiōe. lande. et p̄dicatōe Lin can- tīcī labiorū. i. in laudib̄ q̄ et mētū hilaritate. p̄cedat. et citharie. i. mortificatōe carnis p̄ ieiunia et alia penitentialia exercitia. Un̄ dicit. Leybar. pluraliter. Et h̄ totū est. ac si diceret sapiēs. verbis et factis laudate eam.

Confessionē etiā peccatoz nostroz debem⁹ marie. Un̄ dicit q̄ volūt absolui. Con- E fiteor deo et bñtē marie et oīb̄ sc̄tis z̄c. Quasi diceret p̄fites. Volo q̄ ip̄a sc̄iat con- fessionē meā. ad testificandū p̄ me corā deo. q̄ ante mortē p̄fessus fui peccata mea. Ipa enī est testis in celo fidel' corā filio suo. sicut de luna dicit in ps. Et vide q̄ v̄e p̄fitear. et habeas cāz bonā. q̄ fidel' testis est et p̄ te nō mētēt. sic d̄r. puer. viij.

Benedictionē debem⁹ marie Capitulū v.

Benedictōem. Ut sc̄z incessanter corde et voce simul bñdicam⁹ mariā. p̄ cui⁹ A

virginalē partū in bñdicōem p̄uersa est maledictio eue. qn̄ dictū est marie.

Laue gratia plena z̄c. Itē et ei bñdicendo. bñdicī mereamur a dñō. Si enī abra-

he dictū est a dñō gen. xij. Benedicā bñdicentib̄ tibi. et maledicā maledicētib̄ te.

Et si dictū est iacob. Bene. xxvij. Qui maledicētib̄ tibi sit ille maledict⁹. et q̄ bñdi-

cerit tibi bñdicōib̄ repleat. ml̄to fort⁹ dictū est marie istō q̄ filia est abrahē. Que-

erū bñ designat p̄ iacob q̄ interptat supplātator. q̄ simul et semel vicia oīa supplā-

tavit. Benedicētes enī ei hereditabūt terrā. viuentū. L maledicētes aut̄ ei dispi-

bunt. i. in diuersas pres gibūt. s. in corpe et aīa. Quales sunt iudei pagani hereti-

ci et blasphemī. Voluntas enī filij est ut m̄tem illi⁹ et dñam nr̄am. bñdicamus in

omni tpe. Sc̄z nocte et die. i. p̄spis et aduersis. et vt laus ei⁹ sp̄ verset in corde et ore

nostro. de ip̄a meditādo. ipam laudādo. orādo. bñdicēdo. illi gr̄as agēdo. ei⁹ ma-

gnalīa p̄dicādo. et vt laus ei⁹ sit q̄si frenū in maxillis nostrī. nos refrenās a vicijs

lingue. Unde et ip̄a p̄mittit cū filio laudatori suo ysa. xlviij. Laude mea infrena-

bo te ne itereas. Itē vt impleas illō ps. Dia q̄ intra me sūt bñdicāt sc̄m nomē e⁹

Et bñdicenda sunt q̄tidie singula mēbra eius. vt in singulis mēbris nostris bene-

De theo-
pbilo.

Marie seruiamus ore & labiis

dictionē reportemus ab ea.

Itē bñdicendi sunt pedes q̄b dñm portauit. Ut̄er in q̄ portauit. **C**or vñ in eū firmiter credidit & seruēter eū dilexit. Ūbera q̄b lactauit. **D**an⁹ q̄b nutrit. Os & lingua q̄b ei dedit felicia oscula nře redēptiōis. Nares q̄b sensit suane olētē fra grātiā hñanitas ei⁹. Aures q̄b dulcia ei⁹ eloq̄a delectabilitē auscultauit. Oclī q̄b ip̄m deuote respexit. **C**orp⁹ & aia q̄ christ⁹ in ea oī bñdictōe p̄secretauit. Et salutāda sunt & bñdicēda cū oī deuotōe hec sc̄issima ei⁹ mēbra. ita vt singul' dicant singule salutatōes. l. aue maria. Due ad pedes. Una ad vtez. Una ad cor. Due ad v̄bera. Due ad man⁹. Due ad os & liguā. Due ad labia. Due ad nares. Due ad aures. Due ad oclōs. Due ad aia & corp⁹. Et sic i vniuerso sunt. ex. salutatōes. q̄ i modū q̄tidiane pēsōis cū singul' & totidē genuflexiōib⁹ si fieri p̄t. corā imagie sua v̄l altari p̄soluēde sunt v̄gini gl̄iose. iurta illō ps. Per singul' os dies bñdicā tibi. et laudabo nomē tuū i seculū & in seculū seclī. Et sicut dicit q̄ expti sūt & testan̄. q̄ a viris sc̄is audierūt. vit posset adiuueniri mod⁹ ali⁹ seruit. q̄ tātū v̄gini oplacer̄. vel et quo tāta deuotio redūdaret diligētib⁹ eā. Itē. Per singula ei⁹ mēbra p̄ ge nuflexionē adoratōem & salutationē sic dicendū. Dulc⁹ dñna adoro et bñdico beatissimos illos pedes. q̄b dñm sup terrā portast̄. Bñdico & adoro bñssimū vtez ilū in q̄ ip̄m baiulast̄. & sic ceter⁹ mēbris & sensib⁹ p̄memorādo act⁹ suos q̄b dño ē uierūt. qđ meli⁹ dicitabit deuotio q̄s sermo. melius gra q̄s scripture.

Nocetiā faciēdū ē exēplo illi⁹ btē ml̄ier⁹. q̄ sicut inueniū i legēda btē marthe hospite dñi appellabat marcilla. q̄ extollēs vocē d̄ turba dicit iesu. **B**ut̄s vēter q̄ te portauit. et v̄bera q̄ suristi. **E**xtollēs l.i. et corde tollēs. voce li christi p̄mēdatōes & iudeoz blasphemātiū & fusionē. qdā ml̄ier de turbā l.i. nō diues aut nobil⁹. s̄z de co muni plebe. Propter h̄ euāgeliū illō legiē de v̄gīe in dīch⁹ pfest⁹. **D**ixit illi⁹ l.i. chri sto q̄ blasphemabat a iudeis. **B**ut̄s vēter q̄ te portauit l.i. q̄ ad nos te bt̄m portauit. **V**ell qui l.i. q̄ te portauit. Nō enī a vētre fili⁹. s̄z vēter a filio bt̄ficiatōis honore accepit. sic vas nouū & pu⁹ a bono vino v̄l a bona specie v̄l electuari sapore accipit & odorē. nō econuerso. Dicit aut̄ vēter v̄gis bt̄s p̄ncipalit̄ pp̄t tria mirabilia que in eo facta sunt.

Priō. Quia de⁹ ibi fac⁹ ē hō. Verbiū infans. Immortal' mortal'. Immēsus pui lus. Creator creatura. Qui fecit h̄ qđ factū ē. **J**oh. i. Verbiū caro factū ē & habitauit in nobis. Prope h̄ etiā eccl. i. d̄r de p̄re et de sapia que est fili⁹ dei. **C**reauit ilā l.i. carnari ostituit. **U**n̄ dīc pater ysa. xlvi. **E**go dñs creaui eū. hoīem. spūsc̄iō. l.i. cooperatōe spūsc̄i. qz tota trinitas op̄ara est incarnatōes fili⁹. **E**t vidit. s̄z deus p̄r. i. approbauit. & dinūerauit. l.i. plene ophēdit. & mēsus est. qz nūerositatē caris matū q̄b replet⁹ fuit christ⁹ hō p̄ plenissime ophēdit. **V**el sic. **E**t vidit l.i. visibilē fecit. & dinūerauit. l.i. nūnerabilē cū alijs hoib⁹ fecit. **U**n̄ ysa. lviij. **E**t cū scelerat⁹ reputat⁹ ē. **E**t mēsus ē l.i. mēsurabile fecit. **E**t sic ostēdūt tria mirabilia circa incar natōem. Nā inuisibil' fact⁹ ē visibil'. et innūerabil' fact⁹ est nūerabil'. & immēsus fa crus ē mēsurat⁹. coartat⁹ s̄z infra vtez. virginalē. **J**o dīc hiere. xxxi. **C**reauit dñs nouū sup terrā. femina circūdabit virū.

Secundo. Quia q̄ fecit vētre fact⁹ est in eodē vētre. **D**oc ē magnū mirabile. sic si q̄s p̄ us faceret domū. & postea nascereſ i eadē domo. **J**o gl̄iosa dicit̄ de cūitate dei. i. maria. s. q̄b natus est in ea. & ip̄e fūdauit eā altissim⁹. ysa. lxvi. **Q**uis audiuit vn̄ q̄ tale. & quis vidit huic simile?

Tercio. Quia venter ille mai⁹ se continuuit. i. deū quē totus nō capit orbis. q̄ seipm clausit i vtero v̄giali. & v̄scerib⁹ v̄gis gl̄iose. **D**e hac materia ml̄ta iueneris libro r. titulo. xlviij. q̄ maria d̄r vas admirabile. op⁹ excelsi. **E**ccl. xlviij.

Itē nota q̄ nō dixit illa ml̄ier. bt̄a mater q̄ te portauit. s̄z port⁹ bt̄s vēter. ad innūer dū ophēsionē. & qntū in se ē sua oib⁹ p̄mūicat p̄ caritatē. **U**n̄ vēter ei⁹ d̄r acer⁹ tri tici. **L**ati. vii. **E**t de hac portatōe i vtero suo spūali q̄ desiḡt pietatē ei⁹. dicit ipsa cū filio ysa. xlvi. **E**go portabo & saluabo. & cetera ml̄ta.

Itel. vēter. bt̄e v̄gis d̄r. **B**t̄s. **I**ml̄tis de causis. et qntū ad se & qntū ad nos. **Q**uantiū

Fo. xl.

f 2

Liber .II. Particula .V.

Focci⁹

ad se in trib⁹. Dicit enī boeci⁹ q̄ b̄tūtudo est stat⁹ oīm bonoꝝ p̄gregatōe pfectus.
D̄me bonū respectu vētris. ē integritas v̄ginal. fecūditas p̄ungal. p̄tinētia vidua
lis. Et b̄tā maria fuit sp̄ virgo. fuit fecūda. sed sine viro. fuit vidua mortuo sp̄sō.
Fuit etiā vēter iste b̄tūs q̄ ad nos. q̄r relevauit miserā n̄ram. q̄ triplex erat. Her/
uitus. Infirmitas. Necesitat⁹. Primā. q̄r tulit thesauꝝ n̄re redēptōis. Parab.
rx. Thesaur⁹ desiderabil⁹ t̄ oleū r̄c. Secund⁹. q̄r fuit apotheca medicine n̄re curati
onis. Eccl. xxxvii. Altissim⁹ creauit d̄ terra carnis v̄gineel medicinā. Terciā re
leuauit. q̄r fuit ager plen⁹ afferēs panē. t̄ or⁹ clausus afferēs fructū n̄re refectionis.
Itē. B̄tūs vēter. Quia c̄cepit cū integritate. gestauit cū leuitate. pepit cū suauitate. **F**
Cū ecōtrario oīs mulier c̄cipiat cū corruptōe. portet cū ḡuamie. pariat cū dol/
re. Et his trib⁹ miseriis addict⁹ est sex⁹ m̄liebris p̄ peccatū p̄me pent⁹. Dicāt ḡbea
te virginī viri t̄ femine. Benedicta tu in m̄lieribus. Dicant christo. B̄tūs venter
qui te portauit.

Itē. B̄tūs vēter. Quia a sp̄sancto p̄secrat⁹. Un. Sc̄ificauit tabernaculū suū al/
tissimus. Itē. q̄r filio dei replet⁹. Lu. i. Ecce c̄cipes in vtero r̄c. Itē. q̄r lac virgu/
nei dei filio marie v̄bera pp̄inauerūt. Un. seq̄. Et b̄tā v̄bera q̄ suristi. Lu. xi.
Et bene vēter et v̄bera in b̄ndictōe p̄ungun⁹. q̄r sicut dicit beda fm̄ ph̄sicos. ex eo
dem fonte pcedit semen ad gignēdos pueros. t̄ lac ad nutriēdos.

Itē. B̄tūs venter t̄ b̄tā v̄bera. q̄r ex eoz rep̄sentatōe christo in p̄cib⁹ ipetrat nob̄ be/
ata hec mater absoluōem a culpa. et b̄ndictōem in grā. et gl̄ificatōem in patria.
Unde b̄tūs bern⁹. Mater oñdit filio ventre et v̄bera r̄c.

Item beatificand⁹ est vter⁹ v̄ginal. q̄r omne datū optimū. t̄ oīe donū pfectū nobis
inde p̄fluxit. Inde enī exiuit fons vite. q̄ christus ē. tendēs ad redēptōem mortuo/
ru. ad repationē pditorū. ad saluatōez v̄nuoz. ad erectōem lapsoz. ad ereptōez icar/
ceratorū. ad destructōem inimicoꝝ. ad restauratōem angeloz. et hm̄oi.

Panis nostre refectionis. Unde Lantic. vii. Venter tu⁹ sicut acerius tritici r̄c. Ipe
est enim archa cōtinens verū manna.

Calit n̄re inebriatōis. Un. Inebriabunt ab v̄bertate dom⁹ tue. q̄ est ille vter⁹. in
quo habirasti nouē mēsib⁹. Venter tu⁹ sicut crater r̄c. Lanticop. vii.

Bq̄ nostre ablutōis. De qua dñs ezech. xxxvi. Effundā sup̄ vos aquā mūdam r̄c.
Quia vterus ei⁹ est fons patens domui dauid Zacha. viii.

Ex vtero v̄ginali. Dedicamentū nostre curatōis. Unde eccl. xxxvii. Altissim⁹ creauit d̄ terra. v̄r/
ginalis vteril medicinā. i. christum.

Victualia sine viaticū n̄re pegrinatōis. Nam vterus eius fuit nauis cōtinens pas/
hem viuu q̄ de celo descēdit. t̄ esca vniuersoz in eo. Daniel. iiiij.

Preciū nostre redēptōis. Quia ipe fuit saccul⁹ illi⁹ pecunie qua sum⁹ redēpti. de q̄
dicitur parab. vij.

Premiū n̄re remuneratōis. Quere d̄ oīb⁹ isti⁹ sup̄ lib. p̄mo. ca. iiiij. grā pleā. i. fi. capl'i.
Itē. Uter⁹ v̄ginal padisus est voluptatis. a q̄ manat nob̄ q̄ttuor flum̄a. Timor. **J**

Agnitio. Pulcra dilectio. Et sancta spes. Un. dicit virgo. Ego m̄ pulcre dilecto/
nis. et timoris. et agnitōis. et sc̄tē spei r̄c. Propter hec oīa appellat hieronim⁹ vte/
rum virginis agrū plenū.

Sequit⁹. Et beata v̄bera q̄ suristi. Et hoc relinq̄ q̄ t̄m v̄bera virgis t̄ nō alicui⁹
alteri⁹ m̄lieris surit christ⁹. Qd̄ figuratū est in moysi. q̄ nulli⁹ alteri⁹ m̄lieris q̄
matris p̄p̄e voluit sugere v̄bera. Erod. iiij. sicut dicit. Ad h̄ etiā valet illd̄. Lanic. v.
xbi christ⁹ dicit. Bibi v̄nū meū cū lacte meo. v̄ginali. qd̄ totū fuit meū. t̄ de q̄
null⁹ ali⁹ bibit. Itē cū dicas beate virginī canti. i. oleum effusum nomē tuū. non
tamen dicit q̄ eius v̄bera sint effusa.

Investigationē debem⁹ marie Capitulū vi.

Debem⁹ etiā b̄tā v̄gini piā q̄ndā v̄borū suoꝝ exēploꝝ et opeꝝ īvestigatōis. **A**
Ad qd̄ īvitat nos v̄bo t̄ exēplo br̄ssim⁹ lucas euāgelista. q̄ tā diligēter p̄
seq̄ t̄ps t̄ loci dñice īceptōis. mūciū ex noīe manifestas. t̄ mittētē. t̄ gen⁹ t̄ nomē
ill⁹ ad quā missus ēnūci⁹ describēs. t̄ nibū p̄c̄t⁹ p̄termittēs. In q̄ īvitat nos ad

Marie seruiamus ore et labiis

diligenter inq[ue]stidem mysteriorum incarnatorum et passiois dominice. Unde ero. vij. dicit agnus pascalil. Caput cui pedibus eius et testinibus vorabitur. i.e. incarnationis et passiois mysteriorum diligenter inq[ue]stis. Et optime quod discretissime fiat homini scrutinium. Nam circa mariam quod multa fuit in carnatorum dominice defecet multi scrutantes indiscretu[m] scrutinio. Qui cum tenebrosi essent per presumptos et infidelitatem in matre lumine cum suis tenebris impegerunt. Et ideo quod mariam obstructum est os loquuntur inquit. Num etenim p[ro]scrutator maiestas ei[us] opprimeat a gloria. Parab. xxv. Iudeus dicit ecclesiastico. Exaltates illam replemi virtute. ne laboreis non enim ei prophedet. Iudeus etiam dicit puer. xxv. Melius iuuenisti comedere quod sufficit. Qui nimis emundat elicit sanguinem. Parab. xxv. Iudeus etiam de hac iuestigatore dicit ecclesiastico. Vnde post illam quis iuestigator et in viuis illius persistens. i.e. totaliter persistens. Talis enim in iuestigatio quis quoddam pastorem est ait. Unde ipsa dicit. Qui edunt me adhuc esuriem. Quasi in ore cordis habet hec quod firmat ea credit. Quasi masticat. quod pie iuestigat. Quasi trahit in corporis nutrimentum. quod bene opando imitatur. et quod recte afficit erga ipsam. Iudeus etiam dicit augustinus de corpe christi. Ut quod paras detine et vertere. crede et manducasti. Et hec est fides quod per dilectionem operatur. Iudeus ipse augustinus non satiabatur dulcedie mirabilis considerare altitudinem et similitudinem divini super redemptorem generis humani. Item de hac iuestigatore propter illum intelligi. Huius quod scruta[re]t testimonia ei[us]. Quia super faciem scribere ponet honor suum. Ecclasiastico. x. Item. Mirabilia testimonia tua o domine. ideo scrutata est ea anima mea. Item. Declaratio monitionum tuorum illuminat. et intellectum dat pulchri. huiusmodi. Sermonum inquit quae tu dixisti. vel quod dicti sunt de te. Item ecclesiastico. vi. Inuestiga illam et manifestabit tibi. Quare parum retro.

Aug⁹

Elucidationem debemus marie **L**apitulū viii.
Elucidatorem. Unde permittit ecclesiastico. Qui elucidat me. i.e. vita mea vero. ex emplo. predicatione et homini. Vell. Qui elucidat me. i.e. qui imitatur ut alios doceat imitari. quod efficaciter docet vita quam Christa. Vita eterna habebunt si filio. Maria enim super faciem sui scribe iponet honorem suum. sic dicit ecclesiastico. Elucidatores isti propter illum sunt. quod conversionem in celum ad Philippi. iij. Et ideo non indiget sustentatorem presentem. Et ideo permittit eis precium vite ut magis accedant. De hac triplici permissione marie quam facit tribus generibus hominum. scilicet auditoribus. operariis. et elucidatoribus suis habuisti super titulo. quod marie debet esse obedientia. Alioquin. Vita eterna. i.e. vita eternitatis quam perpetua est. Vell. Vita eterna. i.e. durans. Lapidem enim eternam. quod duri. Et quod beatissima dignitate vult elucidare. vita durans debet ad eum eternitatem ducere. non delicata aut dissoluta. Item sapientie. vi. Ponam in lucem. i.e. ieiunium sciam ei[us]. i.e. Christi. sapientie. vel Marie. i.e. posse meo faciam ipso cogisci et diligi. Et non preteribo beatitudinem. immo manifeste. discrete. et integre dilucidabo ea. Neque enim inuidia tabescere. i.e. tabescere faciet. iter habeo. Quasi diceret. Sine inuidia permiscabo bonum quod sciencerem de his tribus. nec alijs inuidem sapientiam nec prophetiam. sicut nec fecit moyses. Numeri. xi. Omnis talis homo. i.e. inuidus non erit princeps sapientie. i.e. illius gratia quam datur sapientia. et auctoritate per eam. et similiter per mariam. Item sapientie. viii. Generositas illius. i.e. sapientie et marie glorificat. i.e. quantum per magnificat et exaltat viri iusti. Tributum habet dei. anima bona. quod de habitat ut in templo suo. Glorificat. inquit per predicationem. laude et bona opera. Et ideo dominus. i.e. prius dilexit eam. i.e. sapientiam. mariam. et tales animam.

Predicationem debemus marie **L**apitulū viii.
Dedicatorem. Unde sere id est. Prior enim et principalis predicandus est deo. postea de Maria. Unde ysa. xxviii. dicit de predicatoribus. quod sunt equi dominici portantes ipsum per mundum. Unde glorificatur fuerit dominus. i.e. per doctrinam eius. habuerit dominum marie. i.e. alacriter predicauit de maria. Propter hanc etiam de fortis misericordie. quod est maria dicit puer. i.e. factus. Surrexerunt filii eius et brillans. predicauerunt tecum. Filii marie. oves fideles ecclesie catholice. Nota ordinem vero. Qui enim dignate vult predicare mariam. aut ei sustine. prius de surgere a peccato per penitentiam. quod non est speciosa laus in ore predicatoris. Ecclesiastico. xv. Iudeus. p[ro]prio dicit surrexerunt. nec dignus est quod in mortali predicto est vocari filius tamen misericordia. Item. Filii eius. i.e. imitatores marie in tribus. castitate. largitate. humilitate. Filius enim eius est. cuius opera facies. Petrus ratiocinantes. Qui genitoris non facit opera. negat genus. fuit quod dominus dicit iudeis. Johanna. viii. Si filius abrahe est. opera abrahe facies. Filii gloriam marie. imitatores eius. in

Petri ratiocinantes

f. 3

Liber .II. Particula .V.

benignitate. misericordia. et humilitate. quod est currere in odore regnorum eius. **H**eres autem huius erit in futuro. quod filius eius sic fuerit in presenti. **N**onia si filii et heredes. ad **R**o. vii. **D**e humilitate puerorum patrum filii matris sue ipsa. **C**l. viii. **E**ffundat spiritum suum super seminum tuum. et benedictionem meam super stirpem tuam tecum. Ideo enim tamen de mente vestra de filio per istud intelligi. **A**nnuntiate inter gentes gloriam eius. in oibz pplicis mirabilibus eius. i. pro gratias et virtutes. **I**te de ipso duci per sicut de filio ipsa. **xvii.** **C**aratate eius quod magnifice fecit. annuntiate hunc in universa terra. **I**te. **E**nim non possumus tui hieros. i. otium marial. adhuc ligua mea fauibus meis. i. mutus si a laude dei. **S**ap. vii. **S**i ne fictione didici. quod ad eum pertinet gloriam et honorum. et sine inuidia. quod omnia ex largitatem eius. **L**uminoso. et honestate illius non abscondo. quod describitur Iacobus. **ix.** **O**, pium pudica est. dein de pacifica tecum. **H**ec ex honestas sapientia attribuitur marie. **S**ine fictione discere est non ob aliud quod propter amorem sapientie vel marie quod ad eas pertinet querere et investigare. **S**ine inuidia comunicare est christi sapientia et marie gloriam et primi utilitatem in humilitate quod est. et in doctrina sua nudam veritatem puram intendere et agnoscere fuisse posse. **I**te de hac predicione dicuntur **C**anti. vi. **V**iderunt eam filiae syon. i. virtutes angelice et aies sancte. **V**ides ruit eam. i. eius dignitatem singulariter intellexerunt. et predicauerunt. i. predicatione exaltauerunt in mundo. **L**eam beatissimam gloriam in corpe et anima fuisse quodammodo. et regine. i. virtutes celorum. **L**audauerunt eam. **I**dicentes admiratiuel. **Q**ue est ista tecum. **R**ecete maria dum beatissima. **B**eatissima propter parentiam omnis mali. **B**eatior propter abundantiam omnis boni. **S**ed beatissima quod cum omnibus securitate possidet omne bonum.

Magnificatorem debemus marie **C**apitulum ix.

Magnificatorem. **Q**uid sit quoniam corde ore cepit posse non ipsaz extollimus. et ad eum meruitum. laudes. et dilectionem quae possumus inuitamus. Quasi dicat eis propheta et ex exemplo amator marie. **M**agnificate dominam mecum. et exaltem nomen eius in idipm. i. secunditer. **A**ugustinus. Quasi magnitudinem marie mecum predicate. et nois eius preconia magna voce attollite. Ad hunc eni suum ex exemplo inuitat nos beatam elizabeth. **I**u. i. qui salutata a beatam maria exclamauit voce magna. **B**enedicta tu iter milierum tecum. **V**oce magna. non tam clamosa quam deuota. sicut dicit beda. **I**te ex exemplo istius sancte milierum que Lettolas. i. ex corde tollens vocem de turba. **I**luc. vi. dixit iesu. **B**utus reverendus qd te portauit tecum. **H**up titulo. v. de benedicenda maria. **V**ocem enim nostram extollere est magna deuotio. magno desiderio. et magno annisu mariam magnificare. **D**icit enim a filio suo. cuius omnis actio nostra est lectio. magnificata est vehementer. sic ab omni christiano magnificada est vehementer. **E**t sicut de filio dicimus. **M**agnificabo eum in laude. sic et dicamus de mire. **E**kebertus abbas ad mariam. **M**agnificet te omnis anima omni dulcedine. et beatitudinem cordis tui. unde saluus nostra plurit. collaudet omnis lingua pionum in secula seculorum. Idcirco autem nobis magnificada est gloria regis. quod per eam de tenebris ad lucem. De inuicio ad viam. De morte ad vitam. De corruptione ad integratem. De luctu ad risum. De merore ad gaudium. De terra ad celum. De carcere ad regnum. De servitute ad libertatem. De pena ad gloriam. De ore scuissimi draconis. ad sinum reducimur pulchri patris.

Cantationem debemus marie **C**apitulum x.

Cantatorem. iuxta illud psalmi. **C**aratate eius et psallite ei. narrate omnia mirabilia eius. **I**ste quod ancilla facta est regina. mater de filia. recreatrix de creatura. de virginem generat manes virgo. **I**te ut ei dicere possimus illud psalmi. In te caritatem mea semper tecum. **I**te. Bene psallite ei in vociferatione. **I**te. Psalle psalle nisi tuto cor. oratio. vero. votum. ave plena gratia. **I**te ipsa. **xvii.** **C**aratate eius quod magnifice fecit. **I**ste cuius pma virginitatem ruerit. cui ex honestate et credulitate cordis respodit angelo. Ecce ancilla domini fiat mihi fons verbis tuis. **I**te nora quod quod digna carare et psallere vult de christo et maria. **p**ropterea debet parare cor suum et animam suam. **I**uxta illud. Paratus cor meum deus. paratus cor meum. **B**is dicitur paratus. **I**ste pro subtractione et additione videlicet. sicut pomum paratur subtrahendo corticem hypocrisis vel prauum exempli. et putredinem interiorum luxurie. et vacuitatem supbie. et humilitate.

Item paratus. i. virtutibus ornatus. **D**icitur caput eius.

Aug.

Beda

Ekebt^o
abbas

Marie seruiamus ore et labiis

natur palleis. et cortinis rubeis. viridibus. iacintinis. et bmoi. Et corde meo sic patet.
Cantabo et psalmum dicam. Et nota quod ubi est tu paratura exterior sine interiori.
ut in hypocritis. quod mutant quod deforis est calicis et papsidis. ibi nihil est nisi vere.
Matth. xxiiij. Et nota quod per hoc quod iustus dicit christo vel marie. In te caratio
mea semper. Vide quod iusti debet esse ioculatores christi marie et sanctorum. Solent
enim curiales ioculatores cōponere cātilenas. et iā cōpositas appropriare illis a quibus
magna donaria iam acceperunt vel sperat se accepturos. Nos autem iā multa beneficia
a christo accepimus et maria. et speramus multo maiora percipere ab eis. Et iō cū omni
deuotōe cantare debemus et ipsis. et de ipsis. ut utriusque vere dicere valeamus. In te
et de te. et ad te. et iuxta te. hoc est. in ecclia tua. caratio mea semper. Ecclesia enim loco
debitus est ad cantandum laudes matris et filii. Unus ps. Laus ei in ecclia sanctorum.
Esa. xxxviii. petit ezechias. Domine saluum me fac. Et subdit quomodo potest quis sal
uum fieri. Psalmos nros cantabim cūctis diebus vite nostrae in domo domini. Et h
est manifeste eos qui raro aut nunquam dicunt in ecclesia horas suas. Quod admirabat
quod dicebat. Quomodo carabim cūctum domini. vel domine. et marie. in terra aliena. i.e. et
tra ecclesiam. Et nota quod dicuntur in te caratio. In domino solū narratio. Protra eos quod nunquam dicunt
suū officium ad notam. Dea. In domino aliena. non vicaria. Unde vox mea ad dominum clama
ui. et exaudiuit me. Dea. i.e. propria. Item. In te. In domino in mundo. vel vicibus. Docē
cantates quecumque vana vel turpia. Item. In te. In domino in me. quod in me non inuenio unde
cantandum. sed potius unde lugendum. Gregorius. Iustus est ut in se dolorē inueniat. quod re
licto vero gaudio gaudium in se queratur. Tempore. i.e. horis debitiss. Tempore. Iqr. hic
incipit caratio iusti. quod nunquam terminabitur. Unus. Difficordias domini in eternum catabo.
Item. Beati qui habitat in domo tua domine. in secula seculorum laudabunt te. Uel semper.
id est in propria et aduersis. Unus. Tempore laus ei in ore meo. Esa. lxij. Tota die et no
cte non facebit laus. nomine domini vel domine. et marie. Item. In te caratio mea semper.
contra quosdam clericos et albos monachos et canonicos. qui parcunt vocibus suis.
Contra quos Job. viij. Non parcant ori meo tecum. Et mentiuntur per medios dentes
suos quādo orant. Repleat os meum laude. ut cantem gloriam tuam. Quia non di
latant ora sua ut impleantur. cū dominus dicat. Dilata os tuum. et implebo illud. Et
ora talium claudit diabolus. Contra quod orat hester. xij. Ne claudas ora. i.e. ne
primitas clandi per negligētiā aut vanam gloriam. Canentium te domine. Quid autem
maxime debeamus cantare. notat ubi dicit. Ut cantem gloriam tuam et magnitu
dinem tuam. Gloria dei cantam dicentes. Gloria patri et filio tecum. Magnitudi
nem dicentes cum maria. Magnificat anima mea dominum. Uel magnitudo dei est
potentia qua mundum creavit et disposuit. Unde dicit ei. Tu es deus qui facis m
Gloria eius proprie est recreatio mundi. De qua gloria a dicit ysa. xlj. Gloriam meam
alteri non dabo. Item. Rota quod qui cantat quādoque vocem deprimit. et quādoque
eleuat. Cantare igit de maria. est quādoque vocem desiderium quod solū clamat ad
deum ad ipsam eleuare. et quādoque seipm per sue fragilitatis cognitōem humili
ando deprimere.

Item cum beata virgo signetur per mariam illam prophetissam sororem moysi. que
sumpto timpano iubilauit pro submersione pharaonis et egypciorum. Exodi. xv.
et cum ipsa psallat mente et spiritu. et deo iubilet per submersione spiritualis phara
onis et liberatore populi fidelis. iubilū illius sequuntur angeli et sancti. ipm audire
desiderantes. Unde dicit ei sponsus. Cantico. viij. Que habitas in ortis. ami
ci. id est angelii. Laus consultant te. ecce desiderium angelorum. Fac me audire vocem tuam. I
ecce quod ipse sponsus audire desiderat canticum isti. Unde et dicit ei cantus. q. So
net vox tua in auribus meis. vox ei tua dulcis. Uel sic. Amici. i.e. oes fideles lau
sulant te. ad imitationem. ipse sponsus ad remuneratōem. Sed nos miserit quos
modo cantabimus canticum domine in terra aliena. id est si adhuc peregrinamur
in regiōe dissimilitudis. Non est enim speciosa laus in ore peccatoris. Eccl. xv. Et
Fo. xlj.

Liber .II. Particula .V.

nota q̄ matri et filio cātādū est et psallēdū. et orādi sunt spū et mēte. sic dīc apl's de se ipso. i. ad Cho. viiiij. Orabo spū. orabo et mēte. psallā spiritu. psallā et mēte. **H**ic cni vtricq̄ debem⁹ horas vocales. sic et horas reales et spūales. **H**ore vocales se p̄tē sūt. **Vñ.** Septies ī die laude dīci tibi. **H**ore reales q̄ decātā opib⁹. nō & bis. facta ad ei⁹ honorē septē oga misericordie. **H**ore spūales septē. vt ei exhibeas de te ipo fidē spcm et caritātē. que sunt tres virtutes theologice. et quatuor cardinales. que sunt. iusticia. prudētia. fortitudo. et temeritātia. **U**el hore spūales. caritas. gaudiū. pac. patientia. et cetera q̄ enumerāt ad Gal. v. x. p posse tuo mariā in his oib⁹ imiters. qđ est currere ī odore vnguētor⁹ ipius. et horas h̄mōi eidem decātare.

Gratiaꝝ actōem debem⁹ marie **C**apitulū xi.

Gratiaꝝ actōem. **U**t videlicz in om̄i orōe et obsecratiōe cū ḡtiaꝝ actōe de be neficijs iā pceptis petitōes nr̄e innotescat apō eā. Ad phil. viiiij. **O**m̄imodas etenī gratias debem⁹ reddere b̄tē virgini. q̄r in ea et p̄ cā factus ē deus b̄tē. vñ homi accreuit progratiua marima honoris et dignitat̄. amoris et b̄titudinis. **P**ropter q̄ fili⁹ dei minorat⁹ paulomin⁹ ab angel. quo ad cōditōem nature. q̄ nō sunt carnei nec possunt mori. s̄z verbū caro factū ē. et īmortal' mortal'. **I**deo dicit iob. viij. Quid est b̄tē q̄ magnificas eū t̄c. **U**isuri enī sum⁹ nō solū oculo intellectuali diuinatate. s̄z et corporali (qđ nō angel⁹) glificā humanitatē. cū modo videam⁹ p̄ speculū ī enigmate. i. Cho. viij. Aug⁹. **P**ropter b̄tē factus est b̄tē. vt totū hoiez redime ret et glificaret. **P**ropter b̄tē nunq̄ debem⁹ a grāz actōe cessare. q̄r christ⁹ et maria nunq̄ cessant nob̄n facere. vt ad locū vnd exēit flumia reuertant̄ vt itez fluāt. **E**ccl'es. i. **D**e b̄tē etiā deo trinitati incessante grās agere de tā dignissima lar gitate qua nob̄ puidit maria. q̄ vt breuiter dicā oib⁹ omnia facta ē. vt q̄ntū in se est lucis faciat vniuersos. cū nō sit q̄ se abscondat a calore caritatis ei⁹. dicentes ingiter corde ore et ope illō. iiij. Cho. ix. **H**oras deo sup incenarrabili dono ei⁹. **I**te. iiij. **D**a chabeoz. x. In hymnis et p̄fessiōib⁹ b̄ndicebat deū. q̄ magna fecit ī isrl. i. ī maria. sicut ipa testat dices. fecit mihi magna q̄ potēs ē. **U**el q̄ p̄ maria magna feci isrl. i. in pplo christiano. **I**te ps. **B**ūndictus de⁹. qm̄ mirificauit misericordia suā mihi ī ciuitate munita. i. ī maria. quā spūsscrūs muniuit om̄i grā et vtric. ipa enī vi def dicere oib⁹ christianis cū apl'o illō ad phil. i. **T**ek̄ mihi est de⁹ quō vos om̄s cupiā in viscerib⁹ christi filij mei. et b̄tē oib⁹ vt caritas v̄ra magis ac magis abūdet t̄c. **E**t nota q̄ tot et tā immēla b̄nificia iā suscepim⁹ et ingiter suscipim⁹ p̄ maria q̄ b̄tēs aug⁹ oēs sanctos in digna grāz actōe apō ipam deficere pbat dicens. **O**brā maria q̄s tibi digne valeat iura grāz et laudū p̄conia impēdere t̄c. **I**te. Quas tibi laudes t̄c. **I**deo de sancti aialib⁹ dicil̄ Epoc. viij. **R**eq̄em nō habebat. i. nō cessabat. die ac nocte. i. omni tpe vīte sue. vel in aduersis et p̄spis. **I**te ppter hāc insufficiētiā nostrā dicendū est ei sicut dicim⁹ filio. **Q**uid faciā tibi o custos hominū. i. o tu b̄tā v̄go q̄ custodis fideles et rōne vtrētes. **Q**uid faciā tibi. hoc ē. qđ retribuā tibi p̄ omnib⁹ b̄nificijs tuis. Bonoz̄ ei meorū nō eges. **U**el **Q**uid faciā tibi. q̄s̄i diceret. Nihil boni ex me possum facere. **U**el **Q**uid faciā. q̄s̄i di si qđ facio qđ videaf̄ bonū. nihil ē corā te. vel nihil est respectu bonoz̄ q̄ ingiter fac̄ mihi. **E**t ex tali consideratiōe generat̄ humilitas et dilectio eius in nobis. **E**t hec duo maxime requirit ipa a nobis.

Gollēnizatiōem debem⁹ marie. **C**apitulū xij.

Gollēnizanda est enī in om̄i tpe ab om̄i fideli. et maxime ī sabbaris et vigilis. et specialib⁹ festis suis. qm̄ p̄ ipam rediēt b̄tē ad sollēne festū gaudiū eternī. **I**pa est enī luna de q̄ dīci eccl. viij. **A**luna signū dierē festi. **D**ies festus. dies etiā. **I**n ipa enī fuit initū dierē festi. q̄r oīa t̄palia t̄cepit. supnis inhibiās. **D**e ipa etiā ort⁹ ē christ⁹. q̄ festū nost̄z ē. ī p̄senti tribuēs pacē pectori. gaudiū v̄scie. serenitatē cogitatiōnū. grām sabbatizādi ab ope fui. i. a p̄cō. et q̄ suis fideliib⁹ erit in futuro sollēnitas sempiena. **Q**uere libro. viij. ti. viij. q̄ ipsa ē luna. **I**d circa marie v̄stituere debem⁹ dīc sollēnē ī dōensis. sicut docet ps. **C**onstituite. i. corde ore et ope statuite. **U**el. p̄ b̄tē q̄ dicit v̄stituite. notatur firmitas et stabilitas

Aug⁹

Aug⁹

Marie seruiamus ore & labiis

animi in bono ad fuiēdū ei dicētes. **H**ec est dies quā fecit dñs. et voluit custodiri ad honorē mris suel. **d**icē. **s**anctificatōis sue. **L**diē. **I**natiuitatē. **L**diē. **I**nceptōis. **L**diē. **I**partus suil. **d**icē. **I**purificatōis. **L**diē. **I**assumptōnis. et quālibet **L**diē. **I**sabbati. **I**solēnē. **I**solēnizando. recitādo. pdicādo. vtutes & mirabilia ei. et **s**ez reliqē cogitatōnū nrāz **d**icē festū agat ei in serenitate pscie. et **B**lin cōdensis. **J**oim articlōz fidei de his que p̄tinēt ad gl̄iam part⁹ sui. ad vtutes & opa sua. **V**os dico. q̄ accedere cupit. **L**ysqz ad cornu altar⁹. ad l̄ram. ad sumēdū sacramētū filij sui. v̄l ad celebrādū de ca. **U**el aliter. **M**aria dicit altare placatōis dñi. q̄ placat erga p̄tōres. cū sup h̄ altare offe rūt dona et sacrificia sua. **D**e quo altari ip̄e dicit ysa. **I**x. **O**fferent sup placabili al tari meo. **T**c.

Nau. i. **C**elebra iuda festiuitates tuas. et redde vota tua. **J**udas interpt̄as p̄fitens **L**vel gl̄ificans. hic est popul⁹ fidel. q̄ iubet celebrare festiuitates christi marie & sanctorū. que sue sunt. **U**nde dicit **L**tuas. i. institute ad 2modū suū si aduertat. **Q**ue scz festiuitates celebrāde sunt multiplici de causa.

Prima. vt reddam⁹ eis vicem p̄ vice **S**ancti enī & angeli. imo ip̄e christ⁹ et brā v̄ go faciūt festū de nob. **L**u. xv. **G**audū est angel⁹ dei sup vno p̄tōre penitētiā agē te. **T**c. **E**t hec sūt fercula padisi. **C**hrist⁹ etiā sic ibidē dī. q̄ desiḡt p̄ ml̄ierē dracmā q̄rentē pditā. q̄ inuēta p̄uocat amicas & vicinas. i. vtutes angelicas vt ei v̄gtulec̄ de dracma pdita & inuēta. **S**ilz et de oue. **P**er hāc etiā ml̄ierē p̄ desiḡri maria.

Seunda. **Q**uia accincti sum⁹ ad pugnā. vt habeam⁹ eos aduocatos & intercessores. q̄ nō deb̄z gl̄iari accinc⁹ eq̄ vt discinct⁹. **I**iiij. **R**egū. **R**r. **J**o dī in ps. **L**euau i oculos meos ad mōtes. i. ad sc̄tos. vñ veniet auriliū nibi. **I**qr̄ d̄ celo ē fortitudo. i. **M**achab. **I**iiij. **I**te vt dicam⁹ v̄triqz. i. matri & filio illō. **I**.**P**alip. **R**r. **C**ū ignoremus qđ agere debeam⁹. **H** solū habem⁹ residui vt oc̄los nr̄os dirigamus ad te.

Tercia. vt animemur ad faciēdū sic & ip̄i fecer̄t. quoz nec fortitudo lapidea. **I**ob. vi. nec caro fuit enea. s̄z in carne & in secu fragili collata est eis gl̄ia martirij. **N**ec ab breuiata est man⁹ dñi vt saluare neq̄at. nec agḡuata aur⁹ ei⁹ vt nō exaudiat. **y**sa. lit. **S**ed iniqtates nr̄e diuiserūt inter nos & dñi nost̄z. & peccata nostra abscon derūt faciem eius a nobis. id ē ppiciationē eius.

Quarta. vt recitat⁹ & p̄sideratis eoz vtutib⁹ q̄ recitant⁹ in festis suis. sordes nr̄as & impfectū nostrū erubescam⁹. quoz omnes iusticie in cōspectu dñi sicut pān⁹ men struate. **y**sa. **I**xiij. **I**deo p̄cipit ezech. **Xliij.** **F**ili hois ostēde domui isrl̄ tēplū. & con fundan̄ ab iniqtatib⁹ suis.

Quinta. **Q**uia cū sp̄ parti sunt orare p̄ nob. sic de hieremia dī. **I**j. **M**achab. **XV**. maxime aut̄ in fest⁹ suis p̄ ip̄oꝝ obseruatorib⁹ ip̄os enī⁹ credimus intercedere.

Norādū aut̄ q̄ vigilie p̄cipuaꝝ solēnitatū christi. marie. & sanctorū ieunāde sunt in **D**parca et tenui dicta. vel etiā in pane & aqua. maxime virginis glōiose. **U**nde beat⁹ berñ. **H**anc tor⁹ festa sancti patrū autoritas votiū p̄ueniēda ieuniūs. vt sit plāne si fuerit q̄ aduertat. **D**ulta enī q̄tidie peccata p̄trahim⁹. & in multis offendimus omnes. **H**ec tutū est celeb̄adas suscipe festiuitates sacras. maximeqz eas q̄ mari me sunt. nisi pri⁹ abstinentia purificati p̄missa. quo & digniores & capaciores inueniamur spiritualiū gaudiorū.

Ite. Ordiate solēnizare ē. vt p̄cedat vigilia in aridis. & sequat⁹ festū in pinguiib⁹. **M**odo enim viri iusti faciūt vigiliā solēnitatis eterne. que erit in padiso. q̄ si forte ḡuentur aliqt̄ies plūritate v̄l ariditate vigilie. recolāt eternitatē & delicias festi. **B**eat⁹ atus berñ. **N**ō causaberis vigiliā lōgiorē. si diuturnitatē festiuitatē attēdas. **D**ali vero faciūt ecouerso. mō habētes festū transitorū in pinguiib⁹. sed in aridissimis facturi vigiliā in eternū. **H**i sunt agareni qđ interpt̄atur solēnitatis vigilie v̄l vigilie arū. qui scz de vigilia faciūt solēnitatē contra dominicū institutū. & ideo tpe solēnitatis eterne facturi sunt vigiliā in eternū. **D**e q̄bus in ps. **L**orabit̄ omnes bestie agri. **A**ger mūd⁹. bestiebrutales & aiales hoies nihil q̄rētes nisi ea q̄ d̄ vētre & sub vētre. **L**orabit̄ ad calicē babilōis iebantē. hiere. **I**i. **M**ō claz & d̄lecrabile. s̄z feces l̄epithū. **U**n̄ ysa. **xxij.** Amara erit portio bibētib⁹ illā. **H**iere. **I**x. **L**ibabo pp̄lm **Fo.** **Xliij.**

Berñ.

Berñ.

Liber .II. Particula .V.

Institū absinthio. et potū dabo eis aquā fellis. **H**ed Lonagri i.i. viri iusti expectabūt i situs sua i.i. sua valida sitiente. **D**alida interpretat situla. **N**ec misera caro q̄ sp̄ sitit voluptates. **E**xpectabūt inq̄m. donec habeat aquā clarā. i. donec plenarie potēt aq̄ sapie salutaris. **P**rophetas enim onagri est. licet vehemēter sitiat. nolle potare aquā turbidā v̄l' luteulētā. s̄z expectare donec habeat clarā. et matine pluviā d̄ celo. **E**t ē aīal qd̄ mīlītū sustinet sitū suā. **D**ic ysl̄. q̄ on idē ē qd̄ asin⁹. agria idē qd̄ ferns.

Isidor⁹ **T**ē viri sancti modo faciētes vigiliā illius eterne solēnitatis. implēt ea sp̄ualiter q̄ fie f̄ ri solent literaliter in vigilijs.

In vigilijs festorū

Balneat. et in balneo designat p̄tritio. q̄ est p̄mū lauacrum anie. vbi christ⁹ adamat animā. **N**ō designtū est in h̄ q̄ dauid q̄ ch̄ritū signat. vidit. sc̄z oculo misericordie. **L**bersabee i.i. aīam penitētē se lauātē i balneo p̄tritōis. **L**z adamauit eā i.j. **R**e. xi. **C**aput abluit. i. mens p̄ p̄fessiōez q̄ est sc̄dm lauacrum aie. **D**ec h̄c duplii ablutōe. sc̄z p̄ p̄tritōem et p̄fessionē d̄r Isa. i. **L**auam̄. lauacro p̄tritōis et p̄fessiōis. i. q̄ oīa lauān̄. sicut dīc btūs laurēt⁹. **E**t nota q̄ macla d̄r lauari. i. tolli. pān⁹ lauari. i. dealbari et mūdarī. **D**ūdi estore. i.i. in mūdicia p̄seuerate p̄ lorōem. q̄r alīer nō p̄dest lotio. **E**t hic p̄munit h̄ recidiū. **L**ōfessio enim vera mūdat animā sicut scopā domū. **S**icut luxiū telā. **S**icut balneū carnē. **S**icut lima ferz. **S**icut ablutio p̄ dem vel manū.

Vestis mūdatur. i. caro. q̄ est vestis aie. **U**n. **P**elle et carnib⁹ vestisti me. **S**imilit **D** p̄ contritōem. p̄fessionē. **D**isciplinaz suscep̄tōem. **A**bstinentiā. **E**lemosynaz largitionē. **E**t marime p̄ lacrimarū effusionē.

Domus p̄scītē purgaſ a ceno luxurie. puluere anaricie. araneaz telis. i. vanitate supbie. qd̄ totū fit. tā sp̄ualia q̄s carnalia vicia faciter p̄fitēdo. **D**om⁹ etiā nostra sp̄ualiter mūdaſ. qn̄ p̄cauem⁹ ne rapina paupis in ea inuenias. v̄l' ne ceno luxurie polluaſ. qn̄ sc̄z facim⁹ nobis amicos de māmona inūqtatis. qn̄ etiā satagimus ut castra nostra sancta sint. et vt nihil feditas; in ip̄s appareat. ne derelinq̄t nos dñs deus noster. **D**eutero. xxiij.

Gregor. **B**arba radit et corona. **G**regor. sup̄ job. **B**arbā sibi radit. q̄ sibi de p̄prijs virib⁹ fiduciā subtrahit. **R**asio enī barbe q̄ signat virilitatē. est amputare a se de p̄prijs virib⁹ p̄sumptōem. **S**ic ergo barba tollit ante festū. sic si vis venire ad festū eternū. necesse babes tollere p̄sumptōez de virilitate tua. vt sis vir videns paupratē tuaz. **T**reno. iij. **E**t hūiliatio tua in medio tui. **D**ichee. vi. **Q**uere titulo de p̄fessione. vbi p̄fessio dīc nouacla. **I**do p̄cepit dñs Eze. v. **F**ili hoīs sume tibi gladiū acutū radentē pilos et c̄. **R**adere coronā v̄l' pilos capitis. est p̄ p̄fessionē encere a se sup̄ fluis et norias cogitatōes mētis. **I**deo nūeri. viij. ibenē leuite aspsi aq̄ lustratōnis radere oēs pilos carnis sue. **N**ō est nouacla p̄fessiōis seu discipline carnales cogitatōes resecare a mēte. et mot⁹ sup̄fluos a carne. **T**ē i rasiōe corone caput desup̄ radit. ad signandū q̄ anim⁹ nr̄ debz esse mundus ad deū. et tpalia q̄ q̄si capilli ppter necessitates p̄tinuas capitī. i. mēti adherere cogunt. nō occupēt partē anime principale. sed depēdeant ranq̄ a latere. nec exaltent in ea. sed defluāt ab ea sicut capilli se habent in capite. **E**t infer⁹ sit eoz forma circularis. et vsus tpaliū ad cēlestia referat. **B**reues etiā sint capilli. vt i mētib⁹ nr̄is tpalia decurteſ p̄ p̄ceptū. n̄ p̄ trahāt p̄ dīsideriū et amore. **U**n. vbi tpalia p̄fect⁹ p̄tenit. ibi breuior ē tonsura.

Capilli circūcidunt vt dictū est. **C**apilli cogitationū sup̄fluitas. **D**iere. vij. **T**onde **C**apillū et p̄jce. **I**tem **D**ichee. i. **D**e caluare et tōdere sup̄ filios deliciaz tuarum.

Titulō q̄ penitentia forceps.

Ungues refindunt. per quos signat rapacitas. que tāto dānabilior. quāto solēni tas sublimior.

Domus ornat. i. cōscientia diuersis virtutib⁹ ranq̄ cortinis. **V**el ramis et frondibus foliatis. que designant virozē eternoꝝ. qui tūc maxime debet inquiri p̄ orationē et desideriū. **J**ob de onagro. xxxix. **V**irentia queq; p̄quirit.

Alsernili ope cessat. i. q̄ peccato. qd̄ facit hominem fūn̄ diaboli. **J**ob. viij. **Q**ui facit

In vigilijs festorum

Marie seruiamus oret labiis

peccati seru⁹ est peccati.ij. Pe.ij. A q̄ q̄s supatus est. ei⁹ et seru⁹ ē. Ideo dī Leui. xxiij. Omne opus seruile nō faciet; in eo tē. Hec solū in solēnitatib⁹ magnis a serui li ope. i. a peccato cestandū ē. sed etiā ab opib⁹ necessariis ⁊ lictis dieb⁹ alijs. Un in codem caplo dicit. Omne op⁹ nō faciet; in eo. Aia q̄ opis q̄ppiā fecerit. delebo ea de pplo suo. H̄ib⁹ ergo opis facietis in eo.

✓ Holocaustū multiplet dño offert. Leui. xxiij. Omne op⁹ seruile nō faciet; in eo. et holocaustū offeretis dño. Maxime aut sacrificiū ḥritōis ⁊ recogitatōis peccato rū suorū in amaritudine anime. debz a fidelib⁹ festiuis dieb⁹ dño immolari. Un Leui. xxiij. Habbarū rechētōis ē affligens aias v̄ras. Ois aia q̄ afflita nō fuerit die b̄. p̄bit de popul'suis. Sed q̄ nō pdest holocaustū nisi igne dūni amoris ⁊ penitudine cordis incēsum. dicit in codē capitulo. Offeretis sacrificiū i igne dño.

✓ Nota q̄ sicut in veteri lege l̄raliter offerebat dño sacrificiū de aliq̄ animali. sic in noua sp̄naliter offerendū est dño sacrificiū cordis ḥriti ⁊ sp̄us humiliati. Unde ps. Sa- sacrificiū deo sp̄us ḥtribulat⁹. cor corrītu ⁊ humiliatū deus nō despicies.

Animal immoladū

✓ Primo ab alijs animalibus separabat. Sic ⁊ cor prius separandū est ab omni animalitate. Quia animalis homo nō p̄cipitea que sunt sp̄us dei. i. ad Chor. ij.

✓ Seco ligabat. Sic ⁊ cor ligandū est dupli funicul timoris ⁊ amoris. ne amplius enat post ḥcupiscētias suas. Uel duplet funicul⁹ amor dei et pudor mīndi. Uel triple funicul⁹ q̄ difficile rūp̄t. timor mortis. iudicii ⁊ gehēne. Uel etiā triple funicul⁹. phibitōes. p̄cepta. ⁊ cōsilia sapiēcie ⁊ theologice scripture. De q̄ dicit eccl. vi. Unica eius alligatura salutaris. Et h̄ est qd̄ dicit de abraham. Gen. xxiij. Lunq̄ colligas let v̄sa ac filium suum tē.

✓ Tercio ad ostiū tabernacli offerebat. Ostiū est dei misericordia. Un. ij. Regū. vi. D

Ostiā erāt de lignis olinaz. Ipluraliter. q̄b⁹ multiplet dei misericordia figuratur. Qui etiā peccādo for⁹ erat ab ecclia. pponēdo p̄ceteret satissacere ad eccliaz accedit

✓ Quarto aial ligatū i manu sacerdotū tradebat. Qd̄ sit qn̄ penitēce p̄mittit satissace re ad arbitriū p̄sbiteri. Dat. viij. Ite oñdite vos sacerdotib⁹. Ideo christ⁹ imo- landus p nobis. vñct⁹ oblat⁹ ē summis sacerdotib⁹. Job. xviij.

✓ Quinto mactabat. s. p dolorē ḥritōis ⁊ laborem satissacētis. Gal. v. Qui christi sūt carnē suā crucif. v̄c̄t̄. Ipuñtes supplecū viciſ. loperz ⁊ ḥcupiscētis. l̄sideriorz

✓ Sexto excoriabat. Postq̄ enī in corde ⁊ volūtate mortu⁹ est hō p̄c̄. nō restat ni- si excoriata et nuda ḥfessio. vt integraliter interiora reuelent. Un dñs Matth. x. Estote prudēres si cōserpentes. l. s. vt totā pelle veterē deponat⁹ ⁊ det⁹ p adipiscen- da noua pelle. Job. ij. L pelle. I peccati. p pelle. I scutis. Uell. pelle. I mortalel. p pelle. Imortali. Col. iii. Erunt veterē hoiem cū actib⁹ suis. ⁊ induētes nouū tē. Propter h̄ dicit de iudith. x. q̄ interptat cōfiteens v̄l cōfessio. Et enī se iudith vestimē- tis viduitas tē. Nec vestimenta. ver⁹ p̄uersatio ⁊ ipa peccata. Sed nota q̄ qnto pelli subtilior. tanto ad excoriādū difficilior. sic ⁊ petz sp̄nalia q̄ subtiliora sunt. Et sicut caput aialis difficili⁹ excoriat⁹ q̄s cetera mēbra. sic clericī l̄rati et plati. Et velut anguilla q̄ lubricā habz pelle vit teneri p̄t ad excoriādū. s. c clericī magis lu- brici sunt qn̄ excoriat⁹ etiā q̄s laici. Et sicut qn̄ excoriat⁹ aial viii i magn⁹ ibi est do- lor. sic q̄ nō dolet interi⁹ in sua ḥfessio. putari p̄taial mortu⁹ sc̄z in peccato.

✓ Septimo mēbra frustarū cōcideban̄. Unde Leui. i. Detracra pelle hostie ar- tus in frusta cōcident. Isc p ḥfessionē individualē. et p contritionē de singulis pec- catis. q̄ corrītio debet p̄cedere p̄comitari ⁊ subseq̄ ipam ḥfessionē. Un. Scindi- te corda vestra tē. Jobel. ij.

✓ Octavo mēbra: a lauabant̄. Un Leui. i. Intestina ⁊ pedes lauabūt aq̄. Qd̄ sit mari- me p lacrimaz effusionē ⁊ elemosynaz largitōez. De pmo dicit. ij. Regum. xvij. Haurite aq̄s. et fundite sup holocaustū. Hunc enī aq̄ lacrimaz hauriēde de pfū- do cordis cūstula humiliatis. et de pfunda misericordia dei cū stūla orōis. De se- cundo. Lu. vi. Date elemosynā. et ecce oia munda sunt vobis.

✓ Nono sup strūē lignoz mēbra collocabāt. sicut dicit Leuit. i. Ligna que nutrīunt̄

Fo. pluij.

Aial imo-
landum

Liber .II. Particula .VI.

ignē bona opa q̄ nutriūt caritatē. t̄ sine q̄b deficit. sic ignis extīquit sine lignis.
 Decimo i altari mēbra cremabant. **Uñ leui. xxiij.** Offererſ sacrificiū i igne dño. **Jō**
 p̄cipit **L**eui. i. Oblata oia adolebit sacerdos ſup altare in holocaustū et odore ſu
 auissimū dño. **L**or enī penitentē debz accēdi igne caritatis et zeli. **Uñ. liij.** Regum
 xvij. Descēdit ignis et vorauit holocaustū helyc. **I**git altare fides. ſine q̄ impossibile
 eſt placere deo. **H**eb. xi. Craticula aſſans et ſubleuās ſpes. Ignis cremas ip
 ſa caritas. Fossa altaris recipies cineres. hūilitas ſp ad dolēdū ſuas recoleſ inu
 q̄tates. Linis enī q̄ eſt residuū ignis ſignat memoria bñficioꝝ dei. vel memoriam
 ſumptoꝝ noſtre p̄ peccata.
 Undecimo odor ſumi aſcedens ex ſacrificio diſfundebaſ. In h̄ ſumo ſpunctio v̄l
 deuora oratio. q̄bus dñs delectat. t̄ exempli boni diſfuſio q̄ p̄mū ad ſile inuitat.
 Propter p̄mū dic̄ de ſacrificio noe. **E**nē. viij. Odoratus eſt dñs odorē ſuauita
 tis. Propter ſcdm dic̄ apls de ſe et alijs penitētibꝫ. **C**hristi bon̄ odor ſum̄ deo.
 Duodecimo cineres reſeruabant.
Ite de hmōi ſacrificio dñ. **S**acrificate ſacrificiū iuſticie. i. maceratōem carnis offer
 te. **Uñ Ro. xij.** Obſecro vos p̄ mifcordiā dei ut exhibeat corp̄a v̄ra hōſtiā viuen
 tez. t̄c. Uell ſacrificiū iuſticie. i. bona opa. **Uñ.** Eleuatiō manū mēaz ſacrificiū
 veſtrinū. Uell ſacrificiū iuſticie. i. cor. de quo totū id qđ ſup̄dictū eſt faciendū ē.
 t̄ ſic ſperate in dño. i. mifcordiā dei vos poſſe inuenire. **H**ed qđā imolat dmo
 n̄ys t̄ nō deo. q̄s ipi demones imolabūt in eternū. **Uñ** magis p̄nt timere ignē in
 ferni q̄ ſperare mifcordiā dei.
 Uel triplex ſacrificiū de quo p̄cipit **L**euit. iiij. cōſperſum oleo offerēdū eſt. **P**rimū ſ
 clibano. s. amor dei. cōſp̄lum oleo deuotōnis. **D**e q̄ oleo dicit. Impinguasti i oleo
 caput meū. **E**cclm de ſartagine. s. fratriſ correptio. ſupfuluſ oleo cōſolatoſ. **O**d
 ſamaritan⁹ iuſtituit vulnērī ſauiciati. **L**u. x. Terciū de craticla. s. carniſ mortifi
 catio. ſupfuluſ hilaritatis oleo. **Q**uia hilare datorē diligit deo. iiij. **L**bor. ix.
In festis
 Propiciatio dñi q̄rit. **L**euit. xxiij. Om̄e opus nō faciet in tpe dici hui. q̄r dies p̄
 piciatōis eſt. vt. ppiciet vobis dñs deo reſter. **N**uō autē q̄rēda ſit diuina ppiciatio.
 ostendit **I**sa. lv. vbi legit. Querite dñm dñ inueniri p̄t t̄c. **D**erelinqt impi⁹ viam
 ſuā t̄c. vſq̄. et reuertat ad dñm t̄ miserebſ eius t̄c. **I**te p̄ eleosynā inueniſ dei. pp̄
 ciatio. **Uñ eccl. viij.** Paupi porrige manū tuā. vt p̄ſciat ppiciatō et bñdictio tua t̄c.
 Spiali gaudio exultat. t̄ mūdana tristitia poſponit. **Uñ** p̄cipit neemie. viij. **S**ā
 ctus dies dñi eſt. nolite oſtristari. gaudiū etenī dñi eſt fortitudo v̄ra. **I**bide etiam
 dictū eſt pplo q̄ plorabat cū audiſſet ſyba legis moſayce. **Z**acete q̄r dies eſt ſcrūs.
 t̄ dolere nolite.
 Lauta cibaria abundanti⁹ p̄parant. nō vt gulos⁹ ſmedat. ſed vt paupiſ ſlargi⁹ ero
 gef. Unde ibidē p̄cipit. **I**te t̄ edite pingua. et bibite mulſū. t̄ mittite p̄tes ci q̄ nō
 p̄parauit ſibi. q̄r ſanctus dies dñi eſt t̄c.
 Verbi dei fideliſ ſponit. t̄ ad audiēdū ppl's ſuocat. **N**eemie. viij. **L**ongregat e
 ppl's q̄li vir vnuſ ad plateā t̄c. **E**t dicerūt eſdre ſcribe ut afferret libꝫ legſ dei t̄c.
 Et attulit eſdras librū corā om̄i mltitudine viroꝫ t̄ ml'ieꝫ t̄c. et legit in eo apte ſ
 mane vſq̄ ad mediā diē t̄c. **E**t aures ois populi erāt erecte ad librū.
 Collecta ad opus pauperꝫ efficit. **Uñ** ibidē dicit q̄ collectā fecerūt iuxta ritū. i. ad
 chorū. xvi. dic̄ apls. De collect⁹ q̄ ſuūt in ſctōs. ſicut ordīnai ecclēſiſ galacie. ita et
 vos facite p̄ vñā diē ſabbati t̄c. Ad heb. x. **N**ō deserētes collectōem nrām t̄c.
 Noua uestis induit. ſed v̄t⁹ t̄ ſordida p̄uſ eruit. **V**er⁹ uestis et ſqualida. v̄t⁹ et
 ſordida uestiſatio i peccat⁹. Que debz diſtripi p̄ ſtritōeꝫ. t̄ enī p̄ ɔfelliōeꝫ. t̄ ſqua
 liditas ablui p̄ ſatisfactōem. Noua uestis noua uestiſatio q̄ ɔſiſit in ſtutibꝫ. vt. ſ.
 plururia caſtitas. p̄ gula ſobrietas. p̄ tenacitate largitas. p̄ acidia ſtrenuitas. p̄ in
 uidia caritas. p̄ iracudia benignitas. et p̄ ſupbia hūilitas aſſumaſ. **Uñ** noua uestiſ
 uestiſatio quā christ⁹ nou⁹ adā gessit i carne. **Uñ ad Ro. xij.** Induim̄ dñm icſū
 christū. Non ſichō ueste. ſicut ſeru ignē. ſicut dicitibꝫ autoritas.

Item in
ſchis

Proprietates seruorum marie

Campane festiue pulsant. In cuius rei signum dominus fecit moysi ut ficeret sibi duas tubas argenteas ductiles. quibus provocare posset multitudinem populi. Rueri. x. quoniam non erat castra. Et erat versus tubaz illarum maxime ad tria. Ad provocandum populum ad bellum. ad solennitates. et ad luctum pro mortuis. Ad hec tria maxime debet esse versus predicatoris. pro duas tubas. pro permissione et confirmatione. Largenteas. pro sonoritate. Predicandum est enim principaliter ad tria. scilicet ad provocandum populum ad solennitates eternas. et ad bellum. scilicet carnem mundum et diabolum. et ad luctum penitentie pro mortuis in peccato. Quilibet enim habet mortuum suum. Unde hiere. vi. Luctum virginis fac tibi. Hora tibi.

Ad vigilias et seruitum iterum. et laudes deo canuntur. Quare videlicet laudum si devote celebrantur. virtus ostendit se spumales inimicos. iij. psalmi. xx. Cum cepissent filii israel. id. deo christiani. laudes canere. Vnde dominus insidias hostium in semetipos. et mutuus se occidit debat vulneribus. Nos de demonibus intelligendum est. Item. i. psalmi. xxiij. Lenite stabant mane ad portandum et canendum domino. scilicet et ad vesperam tam in oblatione holocaustorum domini quam in sabbatis et kalendis et solennitatibus reliquis et ceteris.

Incipit sexta particula libri secundi in qua assignantur proprietates sint necessarie his quod volunt servire matre dei. et eius filio ad beneplacitum vestrumque.

Prefatio in sexta particula.

Uero de causis quare debeamus

Servire virginis gloriosum. visum etiam cuiusmodi servitia debemus eidez. visum nibilominus quo de singularibus membris et sensibus ipsi seruendum sit in presenti. restat assignare de operationibus seruorum suorum. quia nisi habuerimus digne non possumus eidem ministrare. Debet enim quod digne cupiunt ministrare christo vel matri eius. et ceteris sanctis. ipsorum quantitate possunt in utilitate imitari. et saltatim loge currere in odoribus vnguentorum suorum. Cantus. i. Quia sicut dicitur autoritas. venerari sanctos et non imitari. nihil aliud est quam medaciter adulari. Gregorius. super illud Job. viii. Quis enim vobis arguet me de peccato? Qui deum nesciunt. dei famulos falso honorant. Vero enim sanctorum veneratio. est vera ipsorum imitatio. christo similitate et sanctis in illo magis placet imitator deuterius quam laudator oculos. Et va laudatio cordis et oris. imitatio est opis. Et tunc vere laudatores sanctorum existimur. si ea sectemur quod et ipsi sectati sunt. Hieronimus ad virginem ibi. Logitis me o paula et ceteri. Igne dilectissime amate quam colitis. et colite quas amatis. quod tunc ea habeat et amatis si imitari velitis ex toto corde quam laudatis.

Servus marie debet esse

Mundus. aromaticus. rectus. devotus. hebreus.
Compatiens et congratulans. verat. taciturnus.
Seruens. discretus. humilis. pius. atque benignus.
Iustus. pacificus. simpliciter. patiens. et honestus.
Atque verecundus. hilaris. zelans. studiosus.

Servus marie debet esse

Mundus. Debent esse mundi et immaculati servi et laudatores marie. Ipsa est enim mortus etculus. et fons signatus. Cantus. iij. Nec intraditum est in ortu floridum et delectosum pedibus lutulenter. nec aqua purissimi fontis sordidis est manibus haurienda. Ad agendum enim de beatâ virginem non est nisi mundo corde et purificans cogitationibus accedendum. ut cum ea dicere valeat seruus eius. In habitacione sancta cora ipso. id est filio. vel cora ipsa. scilicet matrem ministranti. Sancta enim habitatio id est quod mundum a terra elevata. et firma pueratio. Habitatio nomine est vobis. et descendit a vobis frequentatio. et significat frequentia et pueratio. Ibi enim habito ubi frequenter me habeo. et ibi est mea habitatio ubi frequens est mei habitus. Qui enim immundi sunt non ministrant in sancta habitacione. scilicet

Fo. xlvi

5

BGrego.
Dnero.
versus
pmus

Liber .II. Particula .VI.

nec appetentes pl^o iusto terrena.nec quiescantes in terra.**L**orā ipo v'l ipa mīstraui.**D**ic nota q̄ttuor.**C**eleste desideriu*m*.vt ante dñm & mīrem ei^o sit omne desideriu*m* nost^r. & nra quiescacio in celis.**T**el Corā ipo l.i.simplicit*m*.i.simplici oculo.nō faciens iusticiā tuā corā hoīb*m* laudet*m* ab eis.**H**ed nihil aliō q̄ras nisi ipm.**I**tem Corā ipo l.i.strenue.**D**ia ei agra sūt ocul*m*?**P**roprū ei ē ois serui etiā pigri.**Q**dū p̄sēs ē dñs su^o strenue opari.**B**oeti?**D**ag nob rē.**U**ll Corā ipo l.i.ā bñpla cito e^o rē.**T**el Corā ipo l.i.rueret corā tāto dñor tāta dñia.cū etiā corā dñs trēis rueret sui fui mīstrēt.**D**istrāui hñilit & libēt.**M**ister q̄si mīo statu.mīstrare q̄si minorē stare.**A**utoritas.**H**i inuit^r pares seru^r es.si libēter mīster.**D**istrare ḡ in p̄tinua mentis & corporis mūdicia/est in sc̄ta habitatōe mīstrare.**L**orā ipo l.i.ce lo vi dictū est.**U**ll Corā ipo l.i.in cōspectu eius.vt sc̄z ipm iugis aspiciat p̄ rectaz intentōem.lucrū vel aliud tpale p̄modū nō intendēs.& ita in p̄spectu ei^o actiue v'l passiue.vt iugiter cogitet se cōspici a deo & angelis.**U**nde.**H**ūs q̄ in sensu cogitabit circūspecrōem dei.**E**ccl. viii.**U**ll Corā ipo l.i.ad honorē ei^o vel ad bñplaci tñ ei^o.**E**t nota q̄ in tribō his v̄bis tangunt^r fere oia q̄ mīstris christi v'l marie sūt necessaria.vt sc̄z mīstrent.**I**n mūdicia v'l abiecrōe voluptatū & p̄ceptu tpaliū.**I**n patiētia aduersorū.**I**n desiderio eterno*m*.**S**trenue.seruēter.simplicit*m*.reuerēter.bumiliter.libēter.pleuerāter.**E**cce decalog^r ministro*m* christi & marie.**E**tē ser.**D**uiamus matrī sic docemur seruire filio luc.i.**H**eruiam^r illi in sanctitate.l.i.ā mūdicia.**U**n̄ mater dicit cū filiol Ambulās i via imaculata hic. bñdiscretiue nō alijs lñbī mīstrabat.lad bñplacitū meū.**E**t iusticia vt n̄ credas te ei dare gratuitū. s̄ reddere debitū dicēs.**H**eru^r inutl sum.**L**orā ipo l.hō vt ab homib*m* velim^r lāndari.**U**n̄ ad col. iii. Hō ad oculū seruētes.**D**at. vi. Attendite ne iusticiā v̄raz faciat^r eo*m* hoīb*m* vt videam*m* ab eis.**I**n hoc etiā q̄ dicit corā ipo. nota^r q̄ boni stat in cōspectu dei.sicut helyas dicit de sc̄po. iii. Regn. xviii. Vluit dñs et erexitū an cui^r vultū sto rē.**D**ali aut retro.**U**n̄. Quoniā pones eos dorsum. & h. q̄ a dño ignorat.**O**mni^r dīch^r nostris l.i.pleuerāter.q̄ dñs nō vult seruū alteri obligatus. sc̄ies q̄ nemo p̄t dñobus dñis seruire.**D**at. vi. Non est fuiendū mūdo.q̄ seruētē lūu nō solū nō remunerat.sed etiā i discessu totaliter spoliat.**J**ob. i. Nō egredius sum de vtero matrī mee. & nūd^r reuertar illuc.**N**ō diabolo. qui q̄nto affectuosi^r ei seruī. tāto oītra tāle ēguis exēcrat.sicut dicit gregori^r. Nō carni. q̄ de seruīrio qd ei fit nō reddit nisi monetā stercorū.**E**tē triplex mūdicia seruis mārie necessaria est.videlic^r

GREGO.

Larnis. Quod ē abstinenre ab offū immūdicia exteriori. & ab offū actu illicto. qui posset fieri sciēter & vigilādo.**E**st aut immūdicia flux^r semis q̄cūq̄ attacu v'l caetu viri p̄ter v̄sum semie. v'l semie p̄ter v̄su viri. & h̄ stricto vocabulo.**L**argeāne sumpto vocabulo. immūdicia plecti^r fornicatōe. adulteriu*m*.mechiā.incestū. sodomiticiū. peccatū brutale. et hmōi.**D**e q̄buslibet aut immūdis his modis v'l alijs dicit apls. ad eph. v. Immūdi regnū dei nō possidebunt.
Volūtatis. Quod est abstinenre ab omni illicto cōsensu.**U**nde eccl. viii. l. Post cōcupiscentias mas nō eas sc̄z eis p̄sentēdo.
Lordis. Quod ē abstinenre ab illictis cogitatōib*m* & p̄uersis q̄ separant a deo.**G**ap. i. Imaginatōib*m*. Delectatōib*m*. Desiderijs. Recordatōib*m*. Citillatiōib*m*. Cōsensib*m*. & hmōi. q̄ si dicit dñs matth. v. Qui r̄derit ml̄ierē ad p̄cupiscēdū eā iā mechat^r est eā in corde suo.**E**tē dñs mat. xv. De corde exēst q̄ coindq̄nat hoīem.
Aromatic^r Ip̄ fragrātiā bone opinio*m*. p̄ exēplū castitas. p̄terat. et hñilitat^r. Quā, **F**to enī ipa est purior. magis fetet ei luxuriosus. Ipa enim cū sit apis. fugat fetore.**E**ccl. xi. Brevis in volatilib*m* apis. Lū sit mī p̄terat. magis fetet ei impi^r et auar^r. Lū sit exēplar hñilitat^r. pl^o displicer ei supb*m*. & sic de ceteris abominiatōib*m* vicio*m*. Propter hui^r fragrātiā dicit seruis suis. eccl. v. Et r̄tir.**Q**uasi liban^r l.i. exēplo marie. que designat p̄ libanū. **U**n̄ dīc eccl. viii. Quasi liban^r nō incisus rē.**O**dorē suauitatis habere. et q̄si rose plātate sup riuos aq̄z fructificare. florete flores siēliū. date odorē. et frondete i grāz. date nomī eius magnificentiā rē.**E**cce q̄ p̄mo

Proprietates seruorum marie

inungit suave olentia virtutum. et postea laudes ei⁹. **D**anc autem fragrantia debet habere in corde. in ore. in opere.

In corde. contra fetore prauorum desideriorum. sordidarium cogitationum. recordationum. tillationum. imaginationum. et homini.

In ore. duplicit. laudes ei⁹ que sunt aromaticum et species. assidue ruminando. et ad omnes impudicos et detractorios sermones sollicite obturando.

In ope et sensibus. ut per illius honorem et tua utilitate abstineas ab omni ope polluto. et sensus tuos et membra sollicite custodias ab omni actu illicito. scilicet oculos ne deligas eos in feminam. Iures. ne per posse tuo audias linguam nequam. Nares. ne delecteris in meretriciis odoribus. Os. ne gustet quod gustatum inferat mortem. Tactum similiter et cessum. a voluptatibus illicitis et homini.

Recus. Per ipsam enim ei⁹ fregit dominus carthamas cervicem nostram. ut incederemus recti. **L**eui. xxvi. **C**ati. i. **R**ecti diligunt te. sic curuati alia. **I**stdicatur matri et filio. Debet enim esse recti servi et laudatores marie. quod rectos decet collaudatio. **R**ectus est. cuius intentio ad deum propter deum dirigitur. **S**icut enim quod laudat deum vel mariam cum beneficerit eis. vel et benefaciat eis. **Q**uoniam laus et si tendat ad deum vel mariam. tunc reciprocatur ad ipsos. **V**nde ysa. littera. Semite eorum incurvate sunt eis. id est reflete ad eos. id est suum permodum recurvate. **O**ris quod calcatur in eis ignorat pacem. **I**te moraliter. Aia bona non porrigit se ante. et presentia bona cupiscit. Non retro. ut ad ante acta mala per delectationem respiciat. Non retrosum. ut in prosperis per incontinentiam se effundat. Non sinistrosum. ut in adversis per impatientiam excedat. **S**ed sursum perfert incrementum suum. sursum habens cor ubi christus est in dextera dei sedes. **E**t talis aia digne collaudat filium et matrem eius. **T**unc. **R**ecus est quod non curuat ad amorem terrenorum. quod signatur in rectitudine corporis humani. quod rectus est. ut doceat spiritum suum rectitudinem. **V**nde. **O**s hominis sublimus dicitur. Eccl. vii. **D**oc inueni quod deus fecerit hominem rectum et ceterum. Ideo petit iustus. **S**pissum rectum in noua in visceribus meis. **B**rus beatus. **I**psa corporis rectitudo suade sue spinales rectitudinis signum est. et decor limi deformitatem arguit animi. **E**t paulo post. **P**eruersa res est oculos habere sursum. et internos affectus vel sensus in terra trahere deorsum. **E**t infra. **I**ndigne humanum corpus inhabitat brutus et bestialis spiritus. Querere et sape quod super terram sunt curvitas est ait. **M**editari vero que sursum sunt. rectitudo illius. Ad colum. **Q**ue sursum sunt sapientia. non quod super terram est. **Q**uia enim rectus est dominus. debet rectus esse famulus. sicut dicitur psalmus. **Q**uia rectus redemptor. debet redemptus esse rectus. Item. **Q**uia bonus israel deus qui recto sunt corde. **R**ecto corde sunt qui eterna desiderant. et his bonus est deus israel. Curvo corde sunt qui tamen terrena desiderant. et his non videbatur deus bonus. licet sit. **D**e patribus dicitur. Treno. iii. Bonus est dominus speratus in eum. ait quod regnabit illius. **D**e sedis dicitur. Holite sperare in iniunctate. **I**te alibi in psalmis. Videbunt recti. id est illi qui per desiderium ad celestia eriguntur. et ad terrena per amorem non incurvatis. **E**t tales vident clarem. quod non erucant puluere mudanorum. nec stercoibus hirundinum. et letabuntur. **Q**uidam enim sunt ut talpa. qui non poterunt vivere nisi in terra. **S**ed iusti sunt ut aquila que videt sole in rota. per fidem nunc sole iusticie in rota eternitatis. sed tandem videbunt facie ad faciem. **S**ed non sic impium. non sic. **E**t. id est quia omnis iniuntas oppilabit os suum. id est os omnis iniuntas oppilabit. **Q**uia ipsum in tenebris tricescit. Non dicit claudetur. sed oppilabit. in qui maior dolor. **P**roverbi. xx. **S**uavis est hoc panis mediacum. homini labrum humum. **L**panis mediacum. id est peccatum. **Q**uod per delectationem blanditur. id est suavis videatur. **E**t refectorem promittit. ideo panis. **H**oc metitur. id est dicitur mediacum. **L**Et postea impletum est ei⁹ calculo. **C**alculus est lapis ignitus. quo si os impletum fuerit per ille ludum. in quo nota pene acerbitas quod igneus. per hoc quod dicitur impletum. pene infinitas. per hoc quod lapis. pene durabilitas. quia lapis eternus est. **I**gitur quod lapis. mastica. non potest. quod os impletum. transglutinari non potest nec expiri. quia ignitus. non poterit sustineri. **E**t nota quod etiam pura laudatio non sufficit. nisi sit et collaudatio. ut scilicet unanimitas laudentem christum et mariam. **U**nde Erod. xv. dicunt filii israel. **C**antemus domino gloriose et ceterum. **Q**ui enim bonus est solus laudare non vult. sed alios quos potest sibi in adiutorium aduocat laudatores dices. **M**agnificate dominum. vel mariam mecum. et ex-

Fo. pl. vi.

5 2

Liber .II. Particula .VI.

alremus nomē eius in idipm .i. concorditer. Nec inuidet glie christi vel marie. siē nec moyses numeri .xi. dices. Quis mibi det ut omnes pphetent. Bene ergo dicit Ictū qlibet. **Cantem⁹ dño** v̄el marie. Dicit aliq̄s cantate. ali⁹ dicit cātabo. Neū trū istoz sanctorū p̄priū est. **Primus** imponit ī humeros hoīm onera q̄ nō tāgit. **Secundus** gloriā de singularitate q̄rit. In primo pigricia. in secūdo supbia r̄p̄ hensibil⁹ est. sicut ostēdit Matth. xxij. Hūlis ergo q̄ se insufficiēt credit ad laudes matris ⁊ filij n̄l ab alijs iunef. recte dicit. **Cantem⁹** in quo ostēdit de⁹ v̄el le laudan p̄corditer. **Unū** Actuū .i. dr. q̄ omnes v̄nanimi erāt p̄seuerātes in orōne. **Et .i. ad Thim. ij.** Volo viros orare z̄c. sine ira ⁊ disceptatōe. **Ite** iob. xxvij. dicit christ⁹. **Cū** me laudarēt simul astra matutina. ⁊ iubilarēt oēs filij dei.

Quid sit — Deuotio

Deuotus Est aut̄ deuotio pi⁹ et hūlis affectus ad deū v̄l beatā virginē ⁊ et p̄trito

ne generatus. Alter. Deuotio est teneritudo cordis vel mētis. qua q̄s de facili re soluit in lacrimas. Nec est medulla holocaustoz. sine q̄ omne holocaustū ariduz est. Unde. Holocausta medullata offerā tibi. Alter. Deuotio est fervor bone v̄lūratis. quē mens cohibere nō valēs certis manifestat indicij. Nec dividit ī tria. In zelū. Lōpassione. Et benivolentiā. Zelus est. dū p̄ amore iusticie defensorē v̄l tro se offert anim⁹. calumniā vitat⁹ pati nō sustinēs. Lōpassio est. q̄n miserijs ali orū cōdolem⁹. Benivolētia. quādō sp̄otanea volūtate bñficia rogāti annuim⁹.

versus secud⁹ — **Debreus** .i. trāscens. Unū ḡliosa virgo ad seruitū suum vocat specialiter trāscunt̄es Eccl. xxij. dices. Trāsite ad me om̄es q̄ occupiscit⁹ me z̄c. Expositōem multi plicēhui⁹ autoritat⁹ innuenies lib. xij. p̄tela. xij. p̄mo sermone de nativitate marie.

versus secud⁹ — **O**mpatiēs ⁊ zḡtulās. Hoc habuisti sup̄ expositū. particula .ij. ca. xij. ⁊ xij.

q̄ marie debem⁹ z̄gratulationē et z̄passione. Ad roma. xij. Saudere cū gau-

dētib⁹. flere cū flentibus.

— **Vlerat.** Icū ipa sit mater vitat⁹. que nec falli p̄t. sed nec fallere intēdit. Eccl. xv. **Viri** P mēdaces nō erūt illi⁹ memores. ⁊ viri v̄aces inuenient in illa z̄c. Enota q̄ser uis matris et filij triplex veritas est necessaria.

— **Veritas** cordis sine duplicitate. Quia sicut dicit̄ Iaco. i. Vir duplex animo incō-

stans est in oīb⁹ v̄js suis. Vlie nostre. actōes nostre.

— **Veritas** oīs sine falsitate. Quia os qđ mentis occidit animā. **Cap. i.** Tollēs vitā

gratia in p̄senti. vitā glorie in futuro.

— **Veritas** op̄is sine vanitate. Quā nō habent illi q̄ in laudib⁹ hominū delectant̄ h. ⁊ aliā retributōem nō expectat a deo. **De** q̄bus dicit veritas. Amē amē dico vob⁹ receperūt mercedē suam. **Matth. vi.** Ibi chrisostom⁹. Qui ppter hūanū sauroz bonū facit. tacente populo mercedē amittit.

versus tercius — **Taciturnus.** Quia in multiloquio peccatū nō decriit. etēplo gloriose virginis. q̄ nō nisi septē v̄ba locuta legiſ in euāgeliō. Lege ⁊ imitare. Ideo a seruo suo roga da est assidue maria. Pone d̄na mea custodiā ori meo. ⁊ ostiū circūstātie labijs me is. Hō declines eor̄ meū .i. nō p̄mittas inclinari a rectitudine virtutū. Lin v̄ba malicie. ad excusandas z̄c. Ideo cōuenit seruis ei⁹ illud **Diere. viii.** Cōuenite ⁊ in- grediamur ciuitatē munitā. q̄ est maria. munira omni genere virtutū. De q̄ dicit̄ ī ps. Benedict⁹ d̄ns. quoniā mirificauit mificordiā suam mibi ī ciuitate munita.

Sedq̄tūl. Et sileam⁹ ibi. .i. exēplo illi⁹ ab omni prauo sermone z̄c.

versus tercius — **E**ruens. Īcōtra pigriū. desidia. tepiditatē. ⁊ negligentiā. Dicit̄ enī de sapia D. Er maria Eccl. vi. Quasi is q̄ arat et q̄ semiat accede ad eā. .i. ad seruitū ei⁹. Lz sustine bonos fruct⁹ illi⁹. In ope enī ipius exiguū laborabis. ⁊ cito edes d̄ generatōibus illi⁹. Sed piger ppter frig⁹ .i. torporē animi Larare noluit. .i. labora re. Mēdicabit ḡ.i. fatuus virginib⁹ Lin estate. futuri iudicij. Lz non dabit ei. vita eterna. Prover. xx. Īcōtra desides dicit̄ ad Deb. vi. Hō segnes efficiam̄. vez imi- tatores eorū q̄ ex fide et patientia hereditabūt p̄missionē. Īcōtra tepidos dr. Epoc. iij. Utinā frigid⁹ es̄les aut calid⁹. Etūs Ber. Calidi sunt sp̄ualib⁹ feruētes de- siderijs. frigidī horrore p̄torū suorū et eterne damnatiois z̄stricti. Nas duas af- fectiones scimus ⁊ credim⁹ optabiles et acceptabiles d̄no. L. Sed quia tepid⁹ es. I

Berū.

Proprietates seruorum marie

Bern. Tepidi sunt vtriusq; hui⁹ affectis exptes. qles mō sere omnes inueniunt. In ciplā te enomere ex ore meo. i.a societate fidelit qui sunt os dñi separe turpit. si cur qd euomif turpiter ejcif. qd est excōmunicatio spūalis. Aliter. **H**ūs ber. **C**a lidus. seruore dilectoris frigid. Iuūpi⁹ sideratōe. Aliter. **F**rigid. c. q p timore gehēne nō peccat. **C**alidus. quē amor dei peccare nō sinit. **T**epid. Iuēm nec timor terret. nec amor inflamat. **M**irabil⁹ dei patiētia. q multoties euomit resu mit p misericordia. cū de cibo enomito null⁹ hoc facere dignare. Ideo dicit. **I**n ciplā te enomere. **H**odo incipit euomere. sed nō penitentia donec in morte. Itē in hoc q dicit. **I**n ciplā. qdāmodo omunit tepidū vt p̄caneat sibi. qd est misericordia magna. **D**e negligentib dicit. **H**iere. xlviij. **M**aledictus q facit op⁹ dei negligēter. Alia litera dicit fraudulenter.

— **D**iscretus. **O**nia sepe p vehemētiā seruoris amittit virtus discretōis. **U**n t ipa dīc cū filio Isa. iij. **I**ntelliger seru⁹ meus. t exaltabit. **S**icut enī honor regis iudiciū diligit. t discretionē sic t honor regine. sicut dicit bñs bern. **U**t in offiū sacrificio qd ei volueris ad bñplacitū suū offerre. sal discretōis studeas apponere. **L**eu. ij. scz ne qd nimis vel paꝝ. **A**d rom. xiiij. **R**ationabile obsequiū vestz.

Bern. **H**umilis. **U**t cū omnia bona feceris ad honore illi⁹. dicas ei. **S**eruus inutile sum. **L**u. xvij. **H**inūster enī dicit. qsl minor statu. **M**inistrare. qsl minorē stare. **I**n q nota humilitas. Quere supra pma pprietary. scz mūndus. **U**l' mīster qsl minis ter ritus. scz p timore. qui frater hūilitatis. **C**ū enim sum⁹ paupes t egeni. viles t hu miles de natura nra. necesse est vt pauprētē nram et hūilitatē p christo voluntarie assumam⁹. matime cū delectabiliter sit amplectēdū qd nature ē zsonū. **E**t hec na ture nostre valde sunt zsonā. qz paupes t viles nascimur t morimur. **E**xēplo etiā dñi nostri q cū dñes estz face⁹ est paup. cū dñs omniū seruire voluit vniuersis.

— **P**ius. **Q**ui enī ad bñplacitū suū fuire desiderat matri pietatis et misericordie. ne cesset ut et ipē sit pius t misicors. cum ipa sit refugiu misericordiū. t auertat illos misicordes oculos ab eo quē viderit immisericordē. cum talis vir aut ml'ier sit omnino ei dissiliis. **S**i enī manus tua vacua fuerit ab opib; misericordie factis ad honore ei⁹. qua irreuerētia ab ea misericordia flagitare p̄sumes?

— Atq; modest⁹. **U**t seruus ei⁹ nō ambulet in magnis nec in mirabilib; sup se. s; modestia ei⁹ nota sit oib; hoib; ad **Phil.** iij. et suā dñiam in hac p̄tute imite. **E**i enī cōpositus miles cōpositā debet habere familiā. sicut dicit hiero. ml'to fort⁹ re gina padisi. Est autē modestia modū tenere in oib;. scz **I**n verbis. qz tpus tacēdi t tpus loqndū. **E**ccl'ias. iij. **P**rouerb. xvij. Qui moderat fmones suos doct⁹ t prudens ē. **I**n vestib; et cibis. vt habētes alimēta nō delectamēta. t qbz tegamur. nō ornamēta. his ztē sim⁹. i.ad **Thi.** vi. **E**t sic de alijs.

Hiero. **V**erbus q̄tus
versus
q̄tus **I**ustus. **U**n dicit ei a filio Isa. ix. **P**opul tu⁹ oēs iusti. imppetuū heredi tabūt terā. **E**ccl. xv. **Q**ui cōtinens est iusticie. i. simul cū alijs p̄tutib; te nens iusticiā corde ore et opel apphendet. i. firmiter tenebit affectu t intellectu il lam. i. sapientiā v̄l iusticiā. i. fructu iusticie q est vira eterna. **V**ell apphēdet. loto conamie mētis t corporis dicēs. **I**nueni quā diligat aia mea. **C**anti. iij. tenui cā nec dimittā. **I**llā. i. mariā vt ei fuit. cā collaudet. t opetur ad honore ipi⁹. **N**ō enī videtur iust⁹ vel de numero p̄destinatoz s; magi de nūero reproboz. q marie spe cialiter nō seruit. **E**t obuiabit. scz ipa iusticia vel sapientia v̄l maria Lilli. i. se ztē nenti. diligēti. imitati. **O**buiabit. linqm p gliam cōscientie. que seq̄ f opa iusticie. doctrinā sapientie. familiaritatē marie illi. remunerādo. t hic t i mortel. Quasi ma ter honorificata. ml'titudine bonoz opez. t elucidata doctrina sibi t exē pil. **E**t qsl ml'ier. **M**aria mulier. qz molluit deū. t qz emollit corda dura. **E**t ipa est virgo. qz p cōtinētiā quasi reuirginat corpora dissoluta. **D**ulier. Idico la virgi nitate. nō recedēs. Dicit etiā iusticia mulier ppter fortitudinē t secunditatē opez.

fo. xlviij.

5 3

Liber .II. Particula .VII.

- z virgo ppter integratē interōis. z mūdiciā mētis quā pstat diligentib⁹ se.
- **Pacificus.** Ut q ad bñplacitū suū marie desiderat famulari. p̄us latagat p penitē. **T**riā cum filio pacificari. Quādiū enī q̄s genitū peccādo impugnat. genitrici nō mi-
nistrat. nec ecōuersto.
- **Simpler.** l.i. sine plica duplicitat⁹. z simulatorōis. q̄ simulators ore qntū in se est deci-
pit amicū suū. **Parab.** xi. De cuiusmodi plāgit se mater cū filio Isa. xxix. Popu-
lus iste ore suo z labijs suis glificat me. cor autē ei⁹ longe est a me r̄c. **N**ō de mul-
tis clericis z religiosis manifestū est. q̄ nō clerici yl religiosi. sed magis corā deo si-
miles sunt. qui cantādo z psallēdo christū yl mariā nō placant. s; magis puocant z
irritat. De cuiusmodi dī Job. xxxvi. **S**imulators z callidi puocat irā dei. Econ-
trario simplicitas iustorū diriget eos. **Parab.** vi.
- **Patiēs** ad c̄tumelias v̄bor. **T**ū p honore ipi⁹ patiēter toleret subsannatōes im-
piorū. z bibat exemplo iob. xxxvij. subsannatōem sicut aquā. **N**ec respōdeat cōtu-
meliosis. q̄ seruū dei vel ipius marie nō opter lingare. sed mansuetū esse ad om̄s.
ij. ad Thimo. ii. **I**te. Ad damna rez. t̄paliū. vt dicat cū iob. i. **D**ns dedit. **d**ns ab-
stulit. sicut dño placuit ita factū est. sic nomē dñi benedictū r̄c. **I**te ad lesionē mē-
brorū. **E**t hec patiētia pfectior ē duab⁹ primis. **H**anc exhibuit christ⁹ dices Isa.
l. **C**orpus meū dedi pcutiētib⁹ et genas meas vellētib⁹. faciē mea nō auerti ab icre
pantib⁹ et cōspuentib⁹ i me r̄c. **I**te ad angarias opez. **D**at. v. **Quicqz** te anga-
riauerit r̄c. **I**te ad tribulatōes q̄ nobis insert caro nostra. **Jaco.** i. **B**ūs vir q̄ suf-
fert tēpratōem. **I**te ad tēptū mūdi. vt possit dicere filio z m̄ri p̄. lxiij. **P**rope-
te sustinui opprobriū. **I**te ad egritudines corpales. vt dicat cū iob. vi. **Q**uis det et
reniat petitio mea. z qđ expecto tribuat mihi de⁹. z q̄ cepit ip̄e me t̄terat. **S**ol-
uat manū suā z succidat me. z hec sit solatio mea vt affligens me dolore nō par-
cat. nec p̄tradicam sermonib⁹ sancti.
- **E**t honestus. id ē bene p̄positus. et gratiā hui⁹ honestatis petat ab ea cui⁹ fruct⁹ **X**
sunt honoris et honestatis.
- **V**ersus
q̄ntus
- **H**oc verecūd⁹. Ut si seruitū suū voluerit placere matri z filio. erubescat
facere. dicere. vel etiā cogitare. tur pia. noria. vel iniqua.
- **Hilaris.** Ut et hilaritate seruiat tā matri q̄ filio. nō ex tristitia aut ex necessitate.
Quia sicut dicit apls. ii. ad Choz. ix. **H**ilarē datorē diligit de⁹. Item ecci. xxxv.
In omni dato hilare fac vultū tuū r̄c.
- **Zelans.** Ut nō ex timore seruiat. sed poti⁹ ex amore.
- **Studioſus.** l.i. sollicitus in inq̄rēdo quomodo ei placeat cui se pbauit.

Incipit septima particula secūdi libri
in qua agitur de festo eternitatis. ad qđ hō rediūt p maria et partū eius.

- G**itur quoniam de festo eterni a-
- **T**atis ad qđ hō rediūt p maria fecim⁹ mētōne sup̄ p̄tcl'a q̄nta ca. r̄h.
q̄ marie de ore n̄o dēm⁹ sollēnitatem. **U**bi i p̄ncipio dictū ē. **A**lu-
na signū diei festi. **L**ui⁹ autoritat̄ plenariā expositōez inuenies li-
bro. viij. titulo. iiii. q̄ maria luna. **I**decirco de festo illo salte pauca balbutiēdo dice-
mus. **D**icit autē festū illō quiuū. Isa. xrv. **F**aciet dñs exercitū oib⁹ pp̄lis i mō-
re hoc quiuū p̄gūiū. quiuū vindemie. p̄gūiū medullatorū. vindemie d̄fecate. **I**
Sic expone.
- **F**aciet dñs exercitū oib⁹ pp̄lis. l.i. elect⁹ et om̄i pp̄lo. sic dī. **A**d te ois caro vēiet.
i.aliq ex om̄i carne. **E**t h̄ quiuū signatū ē gen̄. tlv. vbi ioseph q̄ christū signabat
omnib⁹ fratrib⁹ suis ad eū zggregat⁹ fecit coniuūiū.
- **I**n monte hoc. l.i. in ecclēsia triūphāte. d̄ quo mōte ppter paucitatē ascēdētiū dicit.
Quis ascendet in montē dñi r̄c.
- **C**oniuūiū p̄gūiū. l.i. oimode satietat⁹. **U**n̄ p̄s. **S**atiabor cū apparuerit gl̄ia tua.

De festo eternitatis

Coniuinū vindemie. I. oīmode iocūditatis. Eccl. xxxi. Vīnū in iocūditate creatū
 ē rē. Tūc ei iusti inebabūt ab vītate dom⁹ dī. et corrēte voluptat⁹ sue potabit eos.
Pinguinū medullatorū. I. iterioꝝ gaudioꝝ et exteriorū. Sicut duplex ē pīguedo.
 De q̄ ps. Sicut adipe. i. stola aīe. et pīguedine. i. stola corporis repleaf aīa mea. rē.
Vindemie defecate. I. iocūditar⁹ purissime sūne sece tristicie. sīc vīnū merū dī vīnū
 sine aq̄ vīl' mītrura. ¶ Alit. In pinguedie itellige plēitudinē. Unū dictū ē iob. xxx
 vi. Reches mēse tue erit plēa pīguedie. Jō orabat dauid. Sicut adipe et pīguedie re
 pleaf aīa mea. In medulla q̄ intra ossa abscondit. securitatē. Unū deut. xxvii. Ha/
 bitabit istl' fidēter. In vindemia defecata. puritatē oīmode delectatōis et iocūdi/
 tatis absq̄ admīttione alicui⁹ strarū.
Icē Lu. xxiij. tāgūnū octo q̄ laudabile faciūt cōuiinū. Ubi dīs dīcit discipul⁹ suis. L
 Ego dispono vobis sīc disposuit mībi pī me⁹ regnū vt edat⁹ et bibatis sup mē
 sam meā in regno meo.
Primū. Nobilitas iūnitatoris. Ubi dīcit Ego.
Secondū. Ordinata positio ferculor⁹. Unde Dispono.
Terciū. Honestas cōuiinaz. Unde dīcit Uobis. Apostol⁹ enim loquebat.
Quartū. Hilaritas vultus. Unde Sicut disposuit mībi pī me⁹ regnū. Exemplū
 quomodo pater recepit filiū pdigū. Luce. xv.
Quintū. Autoritas iūnitantis. Unde Pater meus.
Sextū. Fecunditas mēle. Unde Ut edatis et bibatis sup mēsam meā. Doc nō
 merent⁹ qui paupib⁹ in honeste ministrāt.
Septimū. Loci amenitas. Unde In regno. Exemplū de cōuiinio assueri. qđ fa/
 cti est in orto nemorib⁹ consito. Nester. i.
Octauū. Securitas. Unde dīcit Imeo.
Gaudiu
illō cena
magna.
Aug⁹

Qoniuinū istō erit cena illa mag⁹ quā līfē hō qdā. Lu. xiiij. i. de⁹ pī. qñ cele/
 bō ibi. Hīle ē regnū celoꝝ hōi regi q̄ fecit nuptias filio suo. Hōi regi. Ideo pī. dī
 cit glo. Nō tñ ē hō. sili⁹ dī hō et ē hō. Dicīt aut̄ pī hō dupliči rōe. Pīa ē silītudo
 creatōis. qz cū tota trinitas creauerit hoīem. dedit ei esse diuinū. et creauit ad silī/
 tudinē suā. vt hō iterioꝝ haberet vīnitatē i essentia. et trinitatē i potētīs. sīc ī deo ē es
 sentie vīnitas. et trinitas pīsonaz. Unū ps. Ego dīci dī cī. Sicut cū diabol⁹ supat
 hoīez. dīcīt hō. Mat. xiiij. Inūnic⁹ hō sī fecit. glo. diabol⁹. Sed a rō ē vīnio dile/
 ctōis. Unū pīcē dīlectōez quābz de⁹ ad hoīez. dī pī hō. Aug⁹. Amor est vīnio amā
 tis cū amato. Qui adheret deo vīn⁹ spījs est. Lu. iiij. Tuā ipī⁹ aīaz pīrāsib⁹ gladi⁹.
 Hoc dictū est. ppter istā vīnionē. ¶ Uel dī pī hō. qz benign⁹. hūan⁹ et mīficors.
 qz pīpā sunt homīs. ¶ Uel hō qdā. verbū caro factū. q̄ valde ampliata ē hec cena.
 vt videlic⁹ nō tm̄ habeam⁹ deū creatorē vt angeli. sīc etiā frēm q̄ ad naturā hūanā.
 Quā videlic⁹ naturā glīficatā videre. vīnū erit dī pīcipiūs delectabilib⁹ padisi. Tūc
 ei darescet genītī q̄ genitura fuit. Et bñ christ⁹ dī hō qdā. i. singular⁹. Hō. qz vīz
 dī vīgīe carnē assumpsit. Singular⁹. qz sol⁹ de⁹ et hō. Quia sol⁹ sine pctō. Quia so/
 lis sine lesionē materne vīgītās accept⁹. Sol⁹ sine quāmīe materni vītī portā/
 t⁹. Sol⁹ nat⁹ et vīto mīris absq̄ dolorē parīt̄s. Quia sol⁹ morte sua gen⁹ hūanū
 redimere. Sol⁹ morte sua mortē potuit occidere. Sol⁹ ab inferis electos suos ab/
 strahere. Sol⁹ i sepulcro corruptōnem nō videre. Quia sol⁹ inter mortuos liber.
 Solus sanctiōm a mortuis suscītare. Solus virtute pīpīa corporaliter i celum
 alcedere. Soli datū est a patre. ad patris dēterā residere.
 Dicīt aut̄ festū illō cena. Et est cena pīpē refectione vīspīna circa finē diei. Et bītītudo
 eterna plenarie dabīt elect⁹ pī indicū. qđ erit in fine mīdi. Ja enī gustat bītī cenā
 illā q̄ ad glīam aīe. sed receptis corpib⁹ in generali resurrectōe. tūc plenarie i ter/
 ra sua duplicitā possidebūt. Isa. lxi. Duplicita. i. vītāq̄ stolā.
 Dicīt etiā cena obsoniū. i. cībus cōtra somnū. Cībus videlic⁹ deliciat⁹ et deliciōsus. q̄
 a deliciatī sumīt contra somnū. vt est panis vīnū et fruct⁹. Somn⁹ est q̄es eter/
 ny. de qua dīcit ps. in pīsona beator⁹. In pace in idīpm̄ dormiam et requiescam.
 Fo. plviij.

Liber .II. Particula .VII.

Hūc somnū sive hāc pacē accepturi sunt. q̄ pane q̄ de celo descēdit refecti suerint in p̄senti. q̄ mō sumēt in sacramēto. t̄ in illa cena sumēt ineffabili mō. **D**e q̄ pāe d̄r Lu.xvij. **H**ūis q̄ māducabili panē in regno dei. **U**t videlicz satur d̄ plēo eructuet

Vinū hui⁹ cene. illd. de q̄ d̄r **H**ec. xxxij. **H**āguinē vne bibēt meracissimū. Isa.xxv. **D**idemīa defecata. vt sup̄. **U**na christus. q̄ nata ē ex illa b̄tissima vite. i. gl̄iosa v̄gine. q̄ dicit Eccl. xxiij. Ego q̄sl̄ v̄tis fructificam̄ tē. Que sc̄z vua p̄ssorata est in torculari cruc̄. t̄ inde eliq̄tū mustū nostre redēptōis. de quo d̄r christo. **L**alit tu⁹ inebriās q̄s p̄clar⁹ est. **O**d̄ sc̄z mustū v̄l sanguinē vne meracissimū mō sumim⁹ i la crāmeto. t̄ tūc sumēt ineffabili mō q̄n̄ dicet p̄uius illd. **L**añ.v. **B**ibite et inebriāmini carissimi.

Fructus hui⁹ cene. fructus ille b̄ndict⁹ de quo dicit elizabeth **L**u. i. v̄gini gl̄iose. **J**

B̄ndict⁹ fructus v̄tris tui. Quere titulo suo. **S**uñ li. i. ca. vij. **D**ic fruct⁹ mō e mēdus ē p̄cio bonoz opez. vt ibi cari⁹ t̄ delicaci⁹ comedat. Unde de aia bona nego ciatrice tūc dicit. Date ei de fructu manū suaz. **P**roner. in fine. Nec sol⁹ fruct⁹ v̄tris v̄ginal. sed t̄ fruct⁹ arboris triūphalis. i. cruc̄. in q̄ christ⁹ triūphauit. **D**e quo dicit **L**anti. vij. **A**scēdā in palmā. **S**ynodochice. i. in crucē. t̄ app̄hēdam fructus ei⁹. **I**stud realiter deb̄t dicere q̄libet iust⁹. Non enī gustabit hūc fructū i fuituro. q̄ in palmā ascēdēt. i. in crucē. ip̄m nō collegerit in p̄senti. **E**t nota q̄ quāto q̄s alii⁹ ascēdīt i arborē palmā. cui⁹ fructus dactil⁹ est. tāto dulciores t̄ maturiores inueniunt dactilos. q̄a i sumo cacumie palme fruct⁹ dulcior t̄ maturior inueniunt. **I**lle v̄o altius i palmā ascēdīt. qui maiorē t̄ diuturniore penitētiā facit. t̄ maiori tribularōi p̄ dño se exponit. t̄ sic gloriosiore coronā receptur⁹ est in futuro. **I**o d̄r de h̄ fructu Isaie. viij. Erit fructus terre sublimis. Nec p̄t haberi nisi ascenderis. **D**e h̄ obsonioz h̄ fructu dīc ps. **L**ū d̄derit dilect⁹ suis sōnū. **E**cce hereditas dñi filij merces fruct⁹ v̄tris. Quere titulo b̄ndict⁹ fruct⁹ v̄tris tui.

Vel fruct⁹ hui⁹ cene erit triplet ille fruct⁹ terre p̄missiōis. de q̄ legit. **N**ūeri. xij. s. fūcūs vua t̄ malognatū. **P**er fūcū designat dulcedo mēt̄ in ḡtēplatōe diuinitatis. q̄ sc̄z ḡtemplatio cibūs t̄ pot⁹ est aīc. **U**n ad hoc designadū dicit de isrl̄it̄s. **E**xo. xxiij. **V**iderūt dēū ac ḡmederūt et biberūt. **P**er vua designat gaudiū mēt̄. quā inebriat caritas. in cognitōe illi⁹ caritat̄ eritiae q̄ fecit filiū dei incarnari. **P**er malogranatū. q̄d m̄lta ḡna ḡtinet sub vno cortice. designat letatū v̄nitas animoz̄. v̄bi v̄nusq̄s de bono alteri⁹ vt de suo gaudēbit sine inuidia. t̄ q̄d in se nō recepit p̄mū. gaudēbit in alio recepisse. **I**deo de sup̄na hierusalē dicit q̄ edificabat vt ciuitas ppter ciuū v̄nitate. cui⁹ participatio est in idip̄m. i. cōmuniſ. **E**t hoc desig- tum est in illa eccl̄ia primitiua tpe ap̄loz. **U**n actuū. iiij. d̄r. **O**, multitudinis credētū erat cor vñū et anima vna. et q̄ illis oīa erat ḡmunia.

Dest etiam dici q̄ in hac cena duo sercula apponent. sc̄z. mel et lac. **D**el su **L**gnat dulcedinē de cognitōe diuinitat̄. quia mel descēdit et aere sive rōre celeti. **L**ac. gaudiū de cognitōe dñice incarnatōis in virgine. quia lac de carne pro- cedit. **E**t tunc clarescat geniti que genitura fuit. et quomō nōster emanuel butirus et mel comedit. Isa. vij. **I**stud inuenies infra. **E**cce duplex dulcedo. sc̄z. lactis et mellis. **U**nde dictū est virgini **L**anti. iij. postq̄s cocepat filiū dei. **D**el et lac sub lingua tua. id ē deus et homo intra viscera tua. **E**t ideo p̄missa est filiū isrl̄ terra fluens lacte et melle. id ē veris christianis videntib⁹ dēū dupli oculo fidei et dilectionis. beatissima virgo.

In hac iterū cena. viij. sercula. que notant̄ **S**en. xxvij. in benedictōne iacob. v̄bi dicit **D**ei ab ysaac. **D**er tibi dē de rōre celi. et de pinguedine terre abundantia frumenti vini t̄ olei. et seruat̄ tibi pp̄li. et adorent te tribus. **E**sto dñs fratrū tuorū. t̄ incurvantur ante te fili⁹ matr̄ tue. **Q**ui maledixerit tibi sic ille maledict⁹. t̄ q̄ b̄ndixerit tibi benedictōnib⁹ repleatur.]

Ros. refrigeriū et p̄recio cōtra estū tribulationū. Unde ps. lxx. **T**rasūm⁹ p̄ ignē et aquā. t̄ eduxisti nos in refrigeriū.

Pinguedo terre. stabilitas t̄ firmitas in bono. q̄r inter elementa firmior est terra. q̄

De festo eternitatis

- in eternū stat. **E**cclastes. i. **I**te. Qui fundasti terrā. i. ecclesiam.
 ✓ **F**rumētū. lois defect⁹ suppletio ⁊ amotio. Apoc. vii. **N**ō esuriēt neq; sitiēt āpli⁹ ⁊ c.
 ✓ **V**inū. obliuio oīm miseriaz. Prover. xxxi. **D**ate sicerā ⁊ c. Iysq; libibat ⁊ obliuiscan⁹ egestat⁹ sue. ⁊ doloris sui nō recorden⁹ amplius. **I**sa. lxx. **O**bliuioni tradire sunt angustie priores.
 ✓ **O**leū. gaudiu⁹ ineffabile. **U**nū ps. cij. **E**t exerhilaret faciem in oleo.
 ✓ **O**bsequiu⁹ impētū ab om̄i creatura q̄ seruieret eoz volūtati. **U**nū **S**eruiat tibi pplū. **U**nde matth. xxv. **E**uge serue bone ⁊ fidelis. **I**scpl. sup̄ ml̄ta te constituā.
 ✓ **H**onor. **U**nde. **A**dorēt te trib⁹. **G**ap. v. **E**cce quomodo p̄putati sunt inter fili⁹ os dei. et inter sc̄tōs sor⁹ illor⁹. Item ps. viii. **G**loria ⁊ honore coronasti eū.
 ✓ **P**articipatio oīm bonor⁹. **U**nde. **E**sto dñs fratz tuor⁹. **N**ā sicut lucē sole oēs participant lucē sine diminutōe ⁊ p̄uidicio alicui⁹. ita q̄libz sc̄tūs p̄cipabit gau⁹ dūi alteri⁹. **Q**uod orat ps. **P**articipē me fac de⁹ om̄iū timentū te.
 ✓ **O**mniū rez dominii. **U**nū **E**t incuruen⁹ ante te fili⁹ matris tue. **ps. viii. O**mnia subiecisti sub pedibus eius.
 ✓ **V**indicta inimicoz. **U**nde. **Q**ui maledixerit tibi sit ille maledict⁹. **ps. lvij. L**eta bitur iūst⁹ cum viderit vindictā.
 ✓ **R**emuneratio amicoz ⁊ bñficior⁹. **U**nū **E**t q̄ bñdixerit tibi bñdictōib⁹ repleatur. **M**atth. x. **Q**ui potum dederit vni ex mīmis istis. vsg. nō p̄det mercedem suam.
 ✓ **C**ōiunctio christi ⁊ ecclie. q̄ notaſ Lin osculo ysaac. **Q**uia sicut nlla est diuīsio iter osculatōes. sic nulla erit diuīsio inter christū ⁊ eccliam. **D**e h osculo dīc spōsa. **O**sculatōe osculo oris sui. **D**e sunt. rj. stelle in corona sponsae. Apoca. xij. et. ljj. benedictōes filiorū israel. i. fidelū christianoz. **B**en. penultimo. ⁊ deuterō. pent.
Greg. **I**te hec sunt ferclā q̄ pmittunt iob. v. xvi dic̄ ei. **B**tūs hō q̄ corrip̄t a dño. **In.** crepatōem ḡ dñi ne reprobes. q̄r ipe vulnerat et medet. p̄cutit ⁊ man⁹ ei⁹ sanabūt.
 ✓ **I**n sef tribulatōib⁹ liberabit te. ⁊ i septim⁹ nō tanget te malū. **I**n fame eruet te d morte. et in bello de manu gladii. **A**flagello lingue absōderis. ⁊ nō timebis cala mitatē cū venerit. **D**ec iob. v. **D**icit iḡr p̄io ipi⁹ iob. **B**tūs hō q̄ corrip̄t a dño.
Bre. **D**ei misericordia agit. vt pena culpam seq̄tur. ⁊ vis doloris sit causa salutis.
 Et q̄r btūs. ergo tu q̄ corriper⁹ si vis esse btūs. increpatōem dñi ne reprobes.
 Et nota q̄ septem bona facit hec correptio. **A**dapt.
 ✓ **Q**uia ipe vulnerat carnēl ⁊ medet laſe. **E**cc. xxxi. **I**nfirmitas grauis sobriā facit animā. **E**t medet visitatōe. vel gaudioz infusione.
 ✓ **P**ercutit et man⁹ ei⁹ sanabūt. **Q**uia percussionses ei⁹ sunt sanatōes. **U**nū dicit erođ. viii. **E**go occidā ⁊ ego vivere faciā. p̄cutiā ⁊ ego sanabo.
 ✓ **I**n sef tribulatōib⁹. l. s. h⁹ mōlibabit te. ⁊ i septim⁹ q̄ erit i iudicōlū tāget te malū.
 ✓ **I**n fame. i. in corpali inedia. eruet te de morte. p̄cti ⁊ gehēne. **D**ortē induxit cos melio illicta. ⁊ a morte eruit dñs in penuria cibi ⁊ potus.
 ✓ **E**t i bello. **H**tra tres hostes. de manu gladii. l. i. d̄ potestate peccati. **E**ccli. xxi. **Q**ua si romp̄heabis acuta omnis iniquitas.
 ✓ **A**flagello lingue. **I**maloz. **L**abscōder. **G**losa. liberaber⁹. **U**el **L**igiae. i. sentētie dñice.
 ✓ **E**t non timebis calamitatē cū venerit. **I**seq̄ ibidē iob v. **I**n vastitate ⁊ fame ridebis. ⁊ bestias terrenō formidabis. **G**z cū. **P** lapidib⁹ regionū pactū tuū. ⁊ bestie terre pacifice erūt tibi. **E**t scies q̄ pacē habēt at tabernaculū tuū. ⁊ visitās spēm tuā nō peccabis. **E**t scies q̄oz qm̄ ml̄tiple erit semē tuū. ⁊ p̄genies tua q̄si herba terre. **I**ngredier⁹ in abūdātia sepulcrū. siē infert acerū tritici i tpe suo. **D**ec iob. v. **D**ic enūrat bona q̄ sequūt verā patientiā.
 ✓ **P**rimū. **I**n vastitate. **G**ebenne. que impios vastabit etra. **I**n fame. i. omnis boni defectu intra. glo. **T**icut intus ⁊ etra deliq̄unt. sic intus et etra punient. **I**sa. i. fine. **I**gnis eorū nō extingueſ. et vermis eoz non morieſ. **I**gnis exterius. vermis interi⁹. **R**idebis. de impiorū pditōne. **Q**uia letabūt iustus cum viderit vinclā. **P**roverb. xi. **I**n pditione impioz erit laudatio. **U**el **R**idebis. **I**gaudēs de p̄pria salute in die nouissimo.

Fo. xlit.

Liber .III. Pars .I.

Secundū. Et bestiā. Iglosa. i. diabolū. Terre. Iglosa. q̄ terrenos comedit. nō formida
 bis. Ecce securitas. **Z**acha. vltimo. Sedebit hiensalē secura.
Tercū. Sed cū lapidib⁹ regionū. Iglo. electis. qui de omni regione tūc ḡgregabū
 tur. Lērit pactū tuū. Firmū. Stabile. et eternū. quia mutuo te sicut se diligent.
Quartū. Et bestie terre. l. i. demōes et mali hoīes. i. Chor. xv. Ad bestias pugnauī
 ephesi. L. Pacifice erūt tibi. Iglo. Spūs nequā nō ipugnabūt te. Vel bestie terre. l
 id ē mot⁹ carnis. q̄ tūc caro nō ḡcupiscet aduersus spm̄. nec ecōverso. sicut modo.
Quintū par pectoris. **U**n sequit̄. Et scies. expimētol. q̄ pacē habeat tabnaculum
 tuū. Pectoris hic. ibi eternitatis. **T**abernaculū tuū. l. i. corpus.
Sextū. Et visirās specie tuā. l. i. teipm̄ p̄ sideratōez. **L**nō peccabis. l. i. primū. te. v̄l
 decū. **U**l. l. specie tuā. l. i. primū. glo. Specis nr̄a. prim⁹. ē. i. q̄ videm⁹. qd sumus.
Septimū. Et scies quoq̄ q̄ ml̄ triplet erit semē tuū. Iacq̄slitū exēplo. v̄l. pdicatiōe.
Octanū. Et p̄genies tua. l. i. filij spūales q̄s ouertisti. v̄l. bona opa q̄ fecisti. Ut her
 ba terre. l. q̄ ml̄ti nūero. et virētes v̄nute. **D**oc torū p̄t itelligi de p̄nti. Und seđ.
Et nūclī abūdātia. v̄tutū. Ingredier̄ sepulcrū. H̄tēplatōis. Sicut ifer̄ acerū tritici. l
 rbi est ḡgregatio bonoꝝ operū. In tpe suo. p̄t lōgū exercitiū. q̄ lyā p̄cedit rachel.

Finit liber secundus

Incipit liber tertius de laudibus bea
te marie. habēs duas partes. Prima pars cōtinet. xxiij. dignitates et p̄uilegia car
nis virgine. Scda pars cōtinet. xij. progatiuas marie.

Incipit pars prima

Anteq; accedamus ad tractā

das. xij. progatiuas speciales b̄tē v̄ginis. videndū ē de digni
 tati⁹ et p̄uilegi⁹ v̄gine carnis ei⁹. Et p̄mo notādū q̄ caro
 fm̄ quosdā dicit a carēdo. q̄ multiplex glorioſa carētia seu glo
 riosus defectus fuit in carne ipius.

Caro marie caruit

Peccato originali in sc̄ificatiōe. **U**n ps. Sc̄ificauit tabernaculū suū altissim⁹. qñ
 eā purgauit ab originali vt tota mūda nasceret. **T**ūc enī vider̄ p̄t q̄sl̄ p̄cepisse spūi
 sc̄ro illō. puer. xxv. **I**ufer rubiginē de argēto. et egredieſ vas purissimū. **T**ūc enī
 celest̄ aurifaber. i. spūscctū. q̄ ē oīm artifex. **T**ap. vij. totā rubiginē culpe original
 abstulit de argēto v̄gine carnis. et tūc fuit ipa caro. argētū igne. **I**spūscctū. Examīa
 tū. pbatū terre. l. i. a terrenis. v̄tagijs. et purgati⁹ septuplū. l. i. pfecte p̄ grāz septifor
 mē. et h̄ totū vt egredereſ vas corpis v̄ginei purissimū. ad recipiēdas grās et v̄tu
 tes. et digna materia fieret. de q̄ de⁹ p̄t glōsū corp⁹ aptaret v̄nigenito suo. **U**n fi
 li⁹ p̄t ad heb. x. c. **H**ostia et oblatōez nolnisti. corp⁹ aut̄ aprasti mibi. l. i. aptum et
 idoneū dedisti mibi. p̄t q̄truo. **P**rio. q̄ sine pctō. **E**xo. xij. Erit agn⁹ absq; ma
 cula. **S**cdo. q̄ mortale vt possi. imolari. **T**ercio. q̄ punctū gratia. **U**n Plenū g
 tie et v̄titat̄. **S**ic sacrificiū offerebat cū suis libamib⁹. **Q**uarto. q̄ v̄nitū deitati. et
 ideo fuit hostia sufficiēs p̄ genere hūano. **D**e q̄ hostia dicit b̄tūs **B**ēt̄. **H**ec hostia
 sicut sola prodesse potuit. sic sola suffecit.

Fomite et p̄uis motib⁹ i carismatū ifusiōe. **U**n ps. **A**dinuabit eā de⁹ mane. l. i. p̄n
 cipio vite sue adhuc existētē i vtero m̄ris. diluclō. l. i. grāz ortu tenebras original
 expellētē. **U**l. diluclō. l. i. claritate grāz adueniētē. q̄ tūc ifuse sūt ei. **T**ūc etiā p̄t si
 cut d̄r osee. xij. Laddurit v̄tū v̄tētē. l. i. spm̄scim̄. q̄ in eo q̄ v̄ent⁹ ab estu ḡcupisē
 tie v̄gineā carnē refrigerauit et fomitē extinxit. sicut flat⁹ v̄tēi cādelā. in eo aut̄ q̄
 v̄res humorē cibibit noriale et terrā corpis ericauit. **Q**uere lib. xij. p̄cīla. x. ti. v. q̄
 christ⁹ v̄t⁹. **N**, si forte post sc̄ificatiōez remālit i ea somes v̄l. potētia ad peccādū.

Berñ.

